

Kenyeres Lajos

Sorozatos szentbeszédék a szentmiséről

Mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Kenyeres Lajos
Sorozatos szentbeszéd a szentmiséről

No. 157/194. Imprimi permittitur.
Egyházmegyei Hatóság.
Vác, 1941. január 13.

Kis munkámat szeretettel ajánlom az üllői híveknek.

A könyv elektronikus változata

Ez az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv a szerző kiadásában jelent meg 1941-ben Pestszenterzsébeten.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Bevezetés	4
1. A szentmise	5
2. Nagy az Isten.....	7
3. Az áldozat lényege.....	9
4. A bűnért való áldozat	11
5. Isten léte	13
6. Isten léte (arg. ex origine vitae és célszerűségéből)	16
7. Isten léte (arg. ex motu et creatione mundi)	18
8. Jézus istensége	20
9. Jézus istensége (egyénisége, mindentudása, jövendölések)	23
10. Jézus istensége (arg. ex miraculis).....	26
11. A pokol.....	28
12. Jesus sacerdos et hostia.....	30
13. Jézus az Olajfák hegyén.....	32
14. Az ostorozás.....	34
15. A töviskoronázás.....	36
16. A keresztút	38
17. A keresztáldozat értéke	41
18. A mi áldozatunk – 1	43
19. Az utolsó vacsora (Jézus feláldozza magát)	45
20. A mi áldozatunk – 2	47
21. A szentmise és a szentáldozás.....	49
22. Mit csináljunk a szentmisén? – 1	51
23. Mit csináljunk a szentmisén? – 2	53
24. A szentmise szertartásai – 1	55
25. A szentmise szertartásai (az oratókig) – 2	57
26. A Szentírás	59
27. A szentmise szertartásai – 3	62

Bevezetés

Az itt közölt szentbeszéd a nagy gazdasági válság idején, 1931. és 1932. évben hangzott el az üllői templomban a 8 órás szentmisén, amelyet minden második alkalommal kellett nekem végezniem.

Üllő a fővárostól 27 km-re fekvő, kb. 7000 lelket számláló, 75%-ban katolikus község, földműves, és Pestre vonaton bejáró munkás és tisztviselő lakossággal. A 8 órás szentmise hivatalosan a leventék és iskolások miséje volt, de szívesen jöttek arra felnőttek is, főleg az intelligencia. Ezen a szentmisén mindig zsúfolva volt a kb. 1000 lelket befogadó templom.

Ennek a főváros közelségétől meglehetősen károsan érintett, de alapjában véve jólelkű hívő seregnek a lelkéhez próbáltam közelebb hozni ezekkel a szentbeszédekkel a szentmise fölséges titkát és vele kapcsolatban szent hitünk más alapvető igazságait.

A beszéd gondolatai természetesen nem egészen önállóak. Legfőbb forrásuk dr. Krammer Györgynek Esztergomban 1927-ben megjelent „A Szentmise” című könyve szolgált.

A beszédet egészen úgy közlöm, ahogy azokat akkor leírtam és elmondtam, nem változtatva meg bennük semmit, még a helyi és időszerű vonatkozásokat sem.

Adja Isten, hogy kis munkám mindenütt előmozdítsa híveink lelkében a legszentebb áldozatnak tökéletesebb megértését és szeretését.

1. A szentmise

Kedves Fiúk! A zsidók Úr Isten napjának megszentelését olyan szigorúan vették, hogy a mai evangélium szerint még azon is tanakodtak: Szabad-e szombaton gyógyítani? Az Úr Isten napját nekünk is meg kell szentelnünk, így parancsolja az Isten III. parancsolata. Azt is tudjátok, hogyan kell megszentelnünk: Vasárnap szentmisét kell hallgatnunk és köznapi munkát nem szabad végeznünk.

K. F.! A kereszténység első századaiban életével játszott, aki magát katolikusnak merte mondani. Mint ahogy vadászkutyák szaglászhatnak a nyúl után, úgy kutattak akkor az üldözők a keresztények után. És ha valakiről megtudták, hogy keresztény, annak kínos halállal kellett lakolnia. Azért a keresztények katakombákban, föld alatti temetők sírkamráiban gyűltek össze titokban szentmise-hallgatásra. Még így is megtörtént, hogy felfedezték és hóhérré juttatták őket.

Így történt a 257-ik évben is, amikor éppen István pápa misézett az egyik katakombában. Rajtukötötték, a miséző pápát felkoncolták, a híveket pedig mind összefogdosták, börtönbe hurcolták, majd azután mind kivégezték. Számtalanszor megtörtént ez abban az időben nem csak Rómában, hanem az egész világon.

Az afrikai Abitira nevű városban 34 férfit és 17 nőt értek szentmise-hallgatáson. Megláncolva törvényszék elé hurcolták mind. A pogány bíró először a miséző papot vette vallatóra: „Te vagy-e, aki összehívtad ezeket?” – „Igen én vagyok, mert az Isteni áldozatot akartam bemutatni.” – „Hogy merted azt megtenni?” – „Mert ünnepeken a szentmiseáldozatot nem szabad nekünk elhanyagolnunk.” Erre a papról letépték a ruhát és a húsát vas kapcsokkal szaggatták le róla. A pokoli kínzás láttára rákiáltott az egyik férfi a bíróra: „Miért kínoztatod a papot egyedül? Mi is ott voltunk a szentmisén!” Ekkor a bíró halálra korbácsoltatta a beszélőt. Azután a házigazdát vette elő: „Hogy merted a házadba engedni ezeket?” – „Mert ők testvéreim. Mi szentmise nélkül nem élhetünk!” A bíró ezt is kőpadra húzatta. Mikor a három meghalt, a bíró a többiekhez fordult: „Remélem most már észre tértetek. Nem fogtok többé játszani a fejetekkel?” De azok egyhangúlag kiáltották: „Mi keresztények vagyunk!” „Akkor vesszete el!” És börtönbe zárva éhenhalásra ítélte őket.

Sokszor folyt a vér patakokban. Sokszor a szentmiséről egyenesen a vérpadra vitték őket, azért mégis ott voltak mind a szentmisén. Miért? Hát érdemes volt? Hát megérte a kockázatot? Hát olyan nagy dolog a szentmise, hogy még ilyen áron is érdemes rá elmenni?

Igen K. F.! Érdemes volt, mert a szentmise végtelenül nagy dolog, végtelenül szent dolog. A szentmise az Úr Jézus Krisztus keresztáldozatának megújítása, amelyben Jézus áldozza fel magát érettünk.

K. F.! Mennyi baj, betegség, szenvedés, munkanélküliség és kétségbeesés van a világon! Ezt mind a bűn zúdította az emberekre. De ez még mind semmi ahhoz a végtelen szenvedéshez képest, amibe a pokol lángjaiban zuhant volna bele az ember a bűn miatt. Azért mert az ember a bűne által szemébe vágta a végtelen felségű Istennek a sátáni lázadó szót: „Nem szolgálok Neked!”

Jézus Krisztus, az Isten egyszülött fia elvállalta, hogy kiállja helyettünk azokat a borzalmas büntetéseket, amelyeket bűneinkért megérdemeltünk és nekünk kellett volna elszenvednünk. Odakötöztette magát a korbácsoló oszlophoz és cafatokra korbácsoltatta magát. Erre a szétroncsolt, csupa seb vállára felvette a keresztet és gúnymenetben végig cipelte azt a városon. Rászögeztette magát a keresztre és vérében fetrengve, haldokolva imádkozott végső erőfeszítésében értünk: „Atyám! Bocsáss meg nekik! Atyám! Én elszenvedem a büntetést helyettük! Ne büntesd már őket! Könyörülj rajtuk!” Az Atya elfogadta az Ő szenvedését és megbocsátott. Ez a keresztáldozat jelentősége és értéke.

De nem csak régen volt bűn, baj és szenvedés a világon. Van az most is, miközöttünk is. Jézus tehát nem csak akkor az egyszer imádkozott érettünk a kereszten bocsánatért, hanem megújítja minden nap, minden községben az Ő keresztáldozatát. Szinte azt lehetne mondani, hogy titokzatos módon minden nap újra és újra keresztre feszítetteti magát a mi községünkben is, hogy Isteni szívének teljes erejével, teljes lángolásával könyörögjön az Atyához bocsánatért a te bűneidért, könyörögjön enyhülésért a te gondjaidban, a te szenvedéseidben.

K. F.! Ha híre szaladna a faluban, hogy Jézus Krisztus itt megy végig a falunkon töviskoronával a fején, kereszttel a vállán, viszik, hogy a falu szélén keresztre feszítsék Őt; és odamenve megkérdeznéd tőle, hogy miért kell ezt neki szenvednie és Ő azt mondaná: „Ezt te helyetted, a te bűneidért, a te káromkodásaidért, lopásaidért, a te részegségedért, erkölcstelenségeidért szenvedem”, milyen megdöbben lélekkel néznél akkorra. És azt hiszem, kevés épkezláb ember maradna, aki oda ne menne hozzá, hogy vigasztaló szavával, imádkozó szívével, szánakozó szeretetével enyhítse a kereszthordozás kínjait. Nem maradna senki, aki oda ne térdelne az érte haldokolva imádkozó Krisztus keresztre tövében és ne mondaná: „Uram! Köszönöm! Uram! Hogy háláljam meg?! Uram, add, hogy ne legyen hiába szenvedésed. Add, hogy patakzó véred hófehérre mossa bűnös lelkemet!”

K. F.! Ez van itt a szentmisében. Jézus keresztútja, Jézus kereszthalála ismétlődik meg a szentmisében. A Golgotán, Jézus keresztjének a tövében térdelsz mindig, amikor úrfelmutatáskor a csengő szavára letérdelsz. Jézus megváltó vére számára nyitja meg szívedet az anyaszentegyház, amikor megparancsolja, hogy minden vasárnap szentmisét hallgass. – Tudd meg, hogy te érted áldozza fel magát Jézus, a te bűneidért könyörög Jézus a szentmisében, azokért is, amelyeket a héten elkövettél. Éppen azért itt kell lenned neked is minden vasárnap a szentmisén, mert hogy imádkozzék érted Jézus, ha az Atya azt látja, hogy neked eszed ágában sincs az Istenhez fordulnod?

K. T. Ha szemekkel nem is látod, de hiteddel tudod, hogy az érted imádkozó, szenvedő Krisztus keresztjének tövében állsz a szentmise alatt. Ha ezt igazán tudod és lélekkel átéled, akkor nem lesz üres bámulással átunatkozott félóra a szentmise, hanem az érted imádkozó Jézussal való együtt imádkozás.

Annyi kérni valónk van a jó Istentől. Itt a szentmisén nem te imádkozol, hanem az önmagát feláldozó Jézus a keresztfáról imádkozik érted. Tőled csak azt várja, hogy jöjj el ide és mondd meg neki, mit kérjen Istentől a te számodra. Mindig valamilyen céllal jöjjetek a szentmisére! Mindig tudjad, miért, vagy kiért akarod, hogy Jézus imádkozzék ma és te is imádkozzál azért Jézussal együtt! Akkor jó lesz a szentmise-hallgatásod.

K. F.! Az őskeresztények tudták, hogy Jézus keresztjének tövében állnak a szentmisén, azért mondták, hogy mi Jézus nélkül, szentmise nélkül élni nem tudunk. Azért tudták, hogy a legkínosabb halált is érdemes elviselni, csak hogy szentmisét hallgathassanak.

Kedves Fiúk! A Golgotán értetek haldokló Jézust lássátok ti is a szentmiseáldozatban, akkor nem kell benneteket kényszeríteni és parancsszóval hajtani a szentmisére, hanem jöttök örömmel, mert a ti meggyőződésetek is az lesz, hogy mi szentmise nélkül élni nem tudunk; mert hoz benneteket Jézus szeretete; mert boldogok vagytok, ha az önmagát értetek feláldozó Jézus Krisztus keresztjének lábaihoz térdelhettek és a kehelyből szétömlő megváltó szent vér a lelketeket áztathatja és fehérre moshatja. Ámen.

(Elmondva P. u. XVI. vasárnap.)

2. Nagy az Isten

Kedves Fiúk! Két fiatal ember ment vasárnap délután haza a futballpályáról. Megtárgyalták, hogy védett a kapus, milyenek voltak a csatárok, majd egyebekről kezdtek beszélni. „Mit csináltál máma?” – kérdezi az egyik. „Nem volt semmi különös, – válaszol a másik. – Reggel kicsit tovább aludtam. Elég hétköznap korán felkelni. Azután otthon volt még egy kis dolgom délelőtt. Délután meg mindjárt a pályára jöttem. Hát te mit csináltál?” – „Nekem se volt semmi különös. Voltam délelőtt templomban, aztán vágtam otthon egy kis fát. Délután meg elhívtak a pályára.” – „Te szoktál templomba járni? Én már nem is tudom, mikor voltam utoljára. Mikor iskolába jártunk akkor muszáj volt menni, de azóta nem igen járok.” – „Tudod, én már megszoktam, meg anyám is küld mindig. Így hát nem igen szoktam elmaradni.” – „Ami azt illeti nekem is mondják otthon néha, de hát nekem nem sok kedvem van hozzá ... Unalmas dolog egy óra hosszát ott végig várni.

Hát kedves fiúk, csakugyan unalmas dolog lehet, ha valakit a leventéből, vagy az iskolából ideparancsolnak, egy szentmisét végig várni. De csak annak unalmas, aki nem tudja, hogy mi is tulajdonképpen a szentmise.

A legutóbbi alkalommal mondtam már nektek, hogy a szentmise Jézus Krisztus keresztdozatának a megújítása közöttünk; hogy a Kálvária hegyén állunk, Jézus keresztiének tövében vagyunk, amikor szentmisét hallgatunk. De azt hiszem, erről többet kell tudnotok. Azért ma és egy párszor még ezután is, megint csak a szentmiséről fogok beszélni.

K. F.! Nem tudom, feltűnt-e már nektek, hogy a szentmisét sokszor szentmiseáldozatnak mondjuk. Miért? Mi az, hogy áldozat? Erről fogok nektek ma és a következő alkalommal beszélni.

Hogy azonban az áldozat lényegét megérthessétek, először is azt kell tudni, hogy ki az Isten, akinek az áldozatot bemutatjuk? – Hát hiszen tudjuk mi azt, eleget tanultuk, gondolja valamelyikötök. Dehogya is tudjátok! Hisz éppen az a legnagyobb baja ennek a szerencsétlen, hitetlenkedő világnak, hogy nem tudja, ki az Isten.

Sok ember, amikor az Istenről beszél, szereti őt „Istenkének” nevezni. Ez egészen rossz. Mások meg „Jó Istenről” szeretnek beszélni. Ez már jobb elnevezés. De ha utána nézünk a Szentírásban, akkor azt látjuk, hogy ott soha sem Istenke, ritkábban Jó Isten, de legtöbbször Úr Isten fordul elő. Mit mutat ez K. F.? Azt, hogy az Isten nem valami gyenge, tehetetlen kis Istenke, hanem végtelenül erős, hatalmas Úr Isten. Végtelenül erős és hatalmas, aki az egész világmindenséget szinte az ujjain forgatja és a világokkal úgy játszhat, mint a gyermek a labdával.

Hogy milyen végtelenül erős és hatalmas az Úr Isten és milyen kis senki vagyok én és te, azt igazában el sem tudjuk képzelni. A cirkuszban láttam egyszer egy erőművészt, aki egy 80 kilós vasgolyót tudott kitolni. Próbálták mások is, erőlködtek, de nem sikerült nekik. Nektek is milyen nehéz egy 80 kilós búzás zsákot felemelni. De mi az az egy zsák búza, ahhoz a sok búzához, ami csak ebben a faluban termett! És mi az ahhoz, ami az egész világon termett! És mi az egész világon levő sok millió mázsa búza a világon levő házakhoz, épületekhez, az összes dombokhoz, hegyekhez, mi az egész világhoz képest! Te egy házat se tudsz megmozdítani. Isten az egész világot és összes többi millió és millió világot mind a tenyerén hordja. Csodálkozol, hogy mekkora ereje van az ekrazitnak, hogy a bécsi gyorsot Biatorbágnál a mélységbe tudta taszítani? Milyen borzasztó erős lehet az Úr Isten, aki az egész mélységet kivájta és a hegyeket mind odahelyezte! – Akarod sejteni az Úr Isten erejét és hatalmát? Nézd meg a vihart, amikor bögve, zúgva tombol az orkán, vastag fákat csavar ki, leszaggatja a háztetőket, széjjelhordja a kazlakat. A sötét felhőkből cikáznak a villámok, a mennydörgés bömbölve rázza az ablakokat és az egész földet. A gyerekek sírnak. A felnőttek

megszeppenek és érzik, hogy tehetetlenek. Isten pedig ura s parancsolója ennek is. Érzitek, hogy milyen erős, milyen hatalmas az Úr Isten? Hogy mennyire nem Istenke és mennyire nem tehetetlen öreg szakállas bácsika az Úr Isten, hanem végtelenül hatalmas Úr, akinek „tekintetére füstölögnek a hegyek”, akinek akarata előtt megremeg a világ és megremeg az ember. Ne csapd be magad, hogy a természet ilyen erős. Nem! A természet magában tehetetlen. A természetet is Isten alkotta. Isten ereje, hatalma tombol a természetben is.

És ki vagy te ehhez az erőhöz és hatalomhoz képest? Senki! Gyenge tehetetlen senki, mint egy beteg prűcsök az országúton. Akkor tapos el, amikor akar. Azért parancsolhat neked és azért kell neked engedelmeskedned föltétlenül. Hiszen egészen az övé vagy. Ő teremtett! Isten nélkül most nem élhetnél. Ha pedig élsz, akkor neki élsz. Övé vagy, azt csinál veled, amit akar, mint ahogy a suszter is azt csinál a cipővel, amit ő készített, amit akar.

Övé vagy egészen. Életet, egészséget, ennivalót, mindent ő ad neked. Ha nem ad, akkor nem létezsz. Most erős vagy, egészséges vagy. Holnap betegséggel sújt és tehetetlen leszel. Most talán jó módod van, szerencsés vagy. Holnap esetleg csapással sújt és nem tehetsz ellene semmit.

K. F.! Mikor XIV. Lajos francia királyt temették, a szertartást végző püspök ezekkel a szavakkal kezdte beszédét: „Nagy az Isten és rajta kívül senki más!” Azért nem a hangulatodtól függ, hogy engedelmeskedj-e Istennek, vagy nem. Nem szívességet teszel az Istennek, ha szolgálsz neki, ha imádod őt, ha leborulsz előtte, ha megtartod az ő parancsait, nem szívességet teszel, hanem kötelességedet teljesíted, mert az ő végtelen nagysága és ereje térdre kényszerít téged.

Az emberek, – pogányok és nem pogányok, – mindig érezték, hogy milyen végtelenül nagy, milyen végtelenül erős és hatalmas az Isten. Azért mindent megtettek, hogy a hatalmas Úr Istennek kedvébe járjanak, hogy haragját kiengeszteljék. Erre szolgáltak az áldozatok. Hogy milyen óriási áldozatokat hoztak, hogy mit meg nem tettek Isten kiengesztelésére, arról majd legközelebb fogok beszélni.

Ezek a régi pogány és zsidó népek nagyon érezték, hogy mennyire nem Istenke az Úr, hanem ő a seregek Ura és Istene. Érezték, hogy mennyire igaza van a 94. zsoltárnak, mikor azt mondja: „Nagy Isten az Úr és nagy király mindenek fölött. Mert Ő teremtett bennünket és nem mi magunkat.” És ezek a népek valóban beváltották a Szentírás szavát: „Szolgáljatok az Úrnak félelemmel és örvendeztetek előtte rettegéssel!”

K. F.! Ez szól nekünk is. Jó nekünk a végtelenül hatalmas Istennek szolgálni. Boldogság nekünk, hogy az ő mindenható atyai keblére borulhatunk. De amikor úrfelmutatáskor megszólal a csengő és térdre borulsz az Úr Isten előtt, jusson eszedbe: „Szolgáljatok az Úrnak félelemmel”, mert ő nem Istenke, mert ő nem gyenge szakállas bácsika, mert ő a seregek ura és Istene, mert nagy az Isten és rajta kívül senki más! Ámen.

(Elmondva P. u. XVIII. vasárnap.)

3. Az áldozat lényege

Kedves Fiúk! A modern tudomány sok mindent produkált már. Szinte szédületes előrehaladást látunk mindenfelé. Ma már az egyszerű gyermek is mosolyog sok mindenre, amit régebben komoly tudósok is komolyan állítottak. De ha sok minden régi dolgot meg is cáfolt már a modern tudomány, azt a régi igazságot, amit kétezer egynehány száz esztendővel ezelőtt mondott egy görög bölcs, azt nem tudta megcáfolni. Ez azt mondta: „Járjátok be az egész világot. Fogtok találni olyan népeket, kiknek nincsenek házaik, városaik, piacaik és színházaik, de olyan népet, amelynek áldozata és oltára nem volna, olyan népet sehol a világon találni nem fogtok.” – Azóta tudományosan felkutatták és bejárták az egész világot és a legmodernebb kutatók is csak azt mondhatják, hogy igaza volt.

Mert mindenütt és minden népnél van áldozatbemutatás és az lényegében mindenütt egyforma. A kerek világ minden népénél mutatnak be Istennek áldozatot és csakis Istennek és senkinek másnak. Mindenütt csak az Isten szolgálatára rendelt pap mutathatja be az áldozatot és senki más. Minden népnél kétféle áldozat van: ételáldozat és véres áldozat.

Hogyan mutatták be ezeket az áldozatokat? Az ószövetségi zsidó népnél minden nap be kellett mutatni Istennek az ételáldozatokat, amikor kenyeret és bort áldoztak fel Istennek. A kenyeret az oltáron elégették, a bort pedig az oltár körül a földre ki kellett önteni. A véres áldozatoknál pedig egy hibátlan bárányt, vagy borjút, vagy más értékes állatot áldoztak fel Istennek. Az állatot megölték, húsát az oltáron elégették, véréát az oltár körül kiöntötték. Így mutattak be áldozatot Istennek az ószövetségi zsidók és nagyjában így mutattak és mutatnak be áldozatot Istennek ma is a pogány népek az egész világon. Tudjuk, hogy pogány őseink is fehér lovat öltek le és áldoztak fel Istenüknek.

Mi a XX. század modern fiai talán könnyen mosolygunk ezeken az áldozatokon. Pedig egyáltalán nem szabad mosolyognunk, mert ezeknek a látszólag értelmetlen cselekedeteknek meg vannak a maguk borzasztóan mély értelmük. Ezek az áldozatok kiáltották bele állandóan az emberek fülébe és ezekkel az áldozatokkal vallották meg az emberek újra és újra azt, amiről a múlt alkalommal beszéltem: Nagy az Isten és rajta kívül senki más!

Hogyan? Mi köze ennek a kettőnek egymáshoz? Az a köze van, hogy ezek a véres, füstölgő áldozati oltárok figyelmeztették állandóan az embereket, hogy Isten teremtett bennünket és nem mi magunkat. Mindent Istentől kaptál. Életedet, erődöt, egészségedet, vagyonodat, szüleidet, családodat, tudásodat, mindent, mindent, ami csak értékes lehet számodra a földön. Magad erejéből senki sem vagy! Istené minden, Istentől kaptál mindent, neki tartozol, neki vagy adósa mindenért! Erről soha egy pillanatra megfélemedkezned nem szabad.

Hogy ez az embereknek mindig eszükbe jusson, azért választotta ki Ábel és mindenki más a legszebb bárányát, hogy mintegy haszonbér gyanánt Istennek adja. Megehetné, elhasználhatná, de nem teszi. Istennek adja, mert Istennek tartozik vele, mert mindenét Istentől kapta. És hogy annál tökéletesebben kimutassa, hogy Istennek adja azt hódolata jeléül, és hogy azt amit Istennek adott soha többé ember fel ne használhassa, megöli, megsemmisíti, elégeti azt. Így lesz az áldozatbemutatás mélységes hódolattá, mélységes imádássá, nem szájjal, hanem cselekedettel és étellel való imádássá.

K. F.! A zsidóknál most is van egy közismert szokás: Amikor csirkét, vagy akármilyen más állatot le akarnak vágni, nem otthon vágják azt le, hanem elküldik a sakterhez és az öli meg. A legtöbb ember nem tudja, hogy miért van ez? Pedig ennek is meg van a maga nagyon mély értelme. Valószínűleg ezzel a szokással hivatalosan öröködnék az Úr Istennek az ószövetségben adott parancsa felett: „Minden, ami él és mozog, legyen neked eledelül, kivéve azt, hogy a húst vérével ne egyétek.” (Ter 9,3-4). Zsidónak az állatok véréát megenni,

vagy olyan állat húsát, amelynek a vére ki nem folyt, megenni nem szabad. A vért csak az áldozatbemutatáskor használhatták: Kiöntötték az oltár tövébe.

Isten maga magyarázza meg a Szentírásban ezt a parancsot: „Mert az állatnak a vére a lelke helyett van.” A vér az állatban az élet hordozója. Ahol nincs vér, ott élet sem lehet. A leölt állat vérének külön kellett feláldozni és csak áldozatra volt szabad használni. A vér az Istené és senki másé! Ez hangosan kiáltja az embereknek: „Az életnek az Ura az Isten.” Ilyen véresáldozattal alázatosan bevallod Isten előtt, nem csak szóval, hanem cselekedettel is, hogy nemcsak a vagyonedat kaptad Istentől, hanem az életedet is. Nem csak a vagyonednak, hanem az életednek is föltétlen ura és parancsolója az Isten. Élsz, amikor Isten akarja, addig, ameddig Isten akarja, úgy, ahogy az ő szent fölségének tetszik. Isten rendelkezik az életeddel is, nem te magad.

És ha ételt, kenyeret és bort áldoztak, az is azt kiáltotta: „Az étel tartja fenn bennünk az életet. Az étel az Istené, tehát az életünk is az Istené.”

K. F.! Mikor a világháborút elvesztettük, a trianoni békében szörnyű terheket raktak a szegény magyar nép vállára. Milliókat és milliókat követeltek rajtunk és vasaltak ki tőlünk hadisarc fejében. Minden egyes pengő, amit így ki kellett fizetnünk, fülébe kiáltotta szegény népünknek a győzők büszke szavát: Érezd nyomorult, hogy én vagyok az úr, a győző, a hatalmas, te pedig a letiport, a legyőzött! Fizess! Add oda utolsó verejtékcseppedet is éveken keresztül, hogy ezt soha el ne felejthesd!

K. F.! Ez a lényege az áldozatnak is. Isten az úr, a hatalmas, a mindenható, te pedig a senki, a féreg. Hogy ezt mindig érezd, oda kell adnod Istennek azt, ami a legértékesebb számodra, áldozatot kell bemutatnod Istennek minden nap újra és újra. Ilyen áldozat a szentmiseáldozat is. Hogy hogyan, arról majd máskor fogok beszélni.

K. F.! Azzal a gondolattal térdeljünk le mi is a szentmiseáldozat oltára előtt, mint amivel a zsidók és a pogányok körülállották az ő áldozati oltáraikat. Hiszen ezek a gondolatok az emberi természet mélyéről fakadnak, akár zsidó, akár pogány, akár keresztény valaki. Azzal a gondolattal térdeljünk le, hogy itt nem üres külsőség, nem jelentéktelen semmiség van, hanem az áldozatban Istennek adjuk önként azt, ami nekünk a legdrágább: Krisztus szent testét és vérének, hogy ezáltal imádjuk az Istent, nem csak üres szóval, hanem kézzelfogható cselekedettel. Itt a szentmisében cselekedettel is kifejezésre juttatjuk, hogy Isten parancsol nekünk és mi engedelmeskedünk neki, mert övé vagyunk, övé a vagyonunk, övé az életünk, mert ő az úr és mi a senki, mert nagy az Isten és rajta kívül senki más! Ámen.

(Elmondva P. u. XX. vasárnapon.)

4. A bűnért való áldozat

Kedves Fiúk! Nem tudom láttatok-e már egy rosszaságon rajtacsípett gyereket? Mondjuk valami nagy kárt csinált. Összetört valamit, vagy hazugságon csípték rajta. Vagy eltűnt a pénz és kisül, hogy ő vitte el. Megfigyeltétek-e, hogy mikor érzi a gyerek, hogy nem sokára rájönnek a bűnére, vagy talán már rá is jöttek, csak még nem kapott ki érte, mennyire igyekszik akkor szüleinek kedvébe járni. Olyan készségesen gyújt tüzet, hoz be tűzrevalót, segít a takarításnál és minden másban, mint soha máskor. Jónak akar látszani, hogy enyhítse majd a büntetést, hogy kiengesztelje szüleit, mert érzi, hogy bűnös és fél a büntetéstől.

K. F.! Ugyanez az eset ismétlődik meg az Isten és az emberek között is az áldozat bemutatásakor.

Most a szentmiseáldozatról és általában az áldozatokról, mint az egész emberiség lelkéből szinte ösztönösen felfakadó, külső cselekedetekben megnyilvánuló istenimádásról beszélek. A múltkor már elmondtam, hogy évezredek keresztül égett az áldozati oltárok tüze, folyt az áldozati állatok vére a zsidóknál és a pogányoknál egyaránt, hogy állandóan hirdesse az embereknek: Istené minden, ő az úr, övé vagyunk egészen, életünk, vagyionunk, mindenünk, mert nagy az Isten és rajta kívül senki más.

De ez még nem volt a legmélyebb értelme az áldozatoknak. Volt még egy másik gondolat is, amely kényszerítette az emberiséget, hogy, mint a lopáson rajtakapott gyermek, mindenáron igyekezzen kedvébe járni az Úr Istennek és ezért odaadja a legdrágább kincseit is és ez a büntudat.

Az emberek érezték, hogy az Isten nagy úr, hatalmas úr, akivel nem lehet játszani, akinek a parancsait nem lehet büntetlenül megszegni, akit nem lehet csak úgy minden további nélkül megsérteni.

Ha nem fogadsz szót az édesapádnak, pofont kapsz. Ha szembeszállsz a leventeoktatóddal, csendőrkézre kerülsz. Ha katona vagy és a tábormokodnak tagadod meg az engedelmeséget, esetleg fejbélövés jár érte. És ha Istennek, az egész világ urának nem engedelmeskedsz, ha ő ellene lázadsz, akkor csak egy büntetés lehet: Eltapos, mint egy férget. Halál jár érte. Halál, és pedig nem csak testi halál, hanem lelki örök kárhozat, örök halál jár érte.

K. F.! Az emberiség mindig érezte ezt. Még a a legsötétebb pogányok lelkében is égő tűz gyanánt ott égett ez a tudat. Mindig tudták és érezték, hogy ők az áteredő bűn és saját személyes bűneik által a végtelen hatalmú Istennel szállottak szembe, vérig sértették Urukot és ezért vérükkel kell lakolniuk érte. Ezért igyekeztek minden áron, mint a bűnös gyermek, kiengesztelni az Istent. Azért ölték le a legszebb, a legértékesebb állatokat, hogy azoknak kifolyó vére mintegy irgalomért kiáltson az égre: Istenünk! Urunk! Mi tudjuk, hogy a mi vérünknek kellene így folyni a bűneinkért, nekünk kellene azokért halállal lakolnunk. Bocsáss meg nekünk! Fogadd el tőlünk ezt a kiöntött áldozati vért és ne büntess bennünket úgy, amint megérdemelnénk.

Az afrikai és az ausztráliai szigeteken lakó emberevők között egy érdekes módja van az Úr Isten engesztelésének. Amikor vihar van és azt hiszik, hogy az Isten haragszik rájuk, hogy bocsánatért könyörögjenek, felvágják lábukon az ereket, kifolyó vérüket egy kanálba felfogják és az ég felé szórják.

A mélységes büntudat felségesen mély értelmű, de borzalmasan kegyetlen áldozatbemutatásra sarkalta a pogány népeket. Mexikónak régi pogány népeinél folyt az áldozatok vére engesztelésül, de nem csak állatoké, hanem az embereké is. Minden évben sok száz és ezer erőteljes fiatal férfit ölték le áldozatul, hogy ezeknek halálhörgése, ezeknek patakzó vére hirdesse állandóan, hogy milyen borzalmas büntetést érdemel a bűn. És hogy

ezeknek a vére kiáltson irgalomért az égre: Uram! Mi tudjuk, hogy mindnyájan halált érdemelünk, mert vétkeztünk, de irgalmazz nekünk! Odaadjuk a legdrágábbat, a saját gyermekeinket! Elégedj meg ezzel a fájdalommal és ne büntess bennünket tovább!

K. F.! Ezek borzalmas dolgok. De borzalmasságukban annál felségesebben hirdetik, hogy milyen nagy Úr az Isten, hogy milyen borzasztó nagy dolog egy bűn. Hogy mennyire benne él az emberiség lelkében a büntől való szabadulás vágya. Ez az áldozatbemutatás legmélyebb értelme. Ez az értelme a keresztáldozatnak is és ez az értelme a mindennapi szentmiseáldozatnak is.

K. F.! Eddig már három vasárnapon át nem a katolikusokról, hanem a pogányokról, a zsidókról és általában az emberiségről beszéltem. Ezek az áldozatok mindenütt a világon megvannak, Amerika őspogány népeinél épp úgy, mint Afrika, vagy Ausztrália emberevői között.

Látjátok ebből, hogy mennyire az emberi természetből fakad és hogy mennyire nem a papok találták ki, – hiszen az egész világon nem találhatták volna ki egyformán, – hogy az Isten előtt leboruljunk, őt imádjuk, neki engedelmeskedjünk még fájdalmas véres áldozatok árán is, és hogy tőle bűneink bocsánatáért rimázkodjunk.

Látjátok, hogy mennyire nem új dolgot mondott, hanem csak az egész emberiség lelkében már évezredek óta benne élő gondolatot ismételte meg és öntötte szavakba XI. Pius pápa, amikor hat évvel ezelőtt elrendelte Krisztus királyságának az ünnepét. Ez az ünnep is csak azt hirdeti, amit az egész világ áldozati oltárai: Emberek! Krisztus a királyotok! Isten az Uratok, parancsolótok, neki engedelmeskedjétek, őt imádjátok a templomban és otthon és az utcán és a gyárban és a futballpályán és mindenütt, mert ő királyotok nektek mindenütt és ő parancsol nektek mindenütt és az ő parancsait büntetlenül áthágni nem lehet!

K. F.! Most volt a XXI. Országos Katolikus Nagygyűlés. Ennek a záróbeszédében mondotta a hercegprímás: „Ne felejtse el az emberiség, hogy az Isten nem csak jóságos, hanem mindenható Úr is, aki büntet is, ha nem engedelmeskedik neki az emberiség.” – Már jóideje, hogy szinte divat volt dicsekedni vele, hogy csak addig van Isten, míg pénz van a zsebben. Nekünk nem Isten parancsol, hanem a megélhetés és a pénz. – És itt van: Látjuk, hogy az Isten keze rásújt a lázadó emberiségre. A munkanélküliség, a gazdasági és politikai nyomorúság kegyetlenül juttatja eszünkbe: Isten az Úr, Krisztus a Király! Nála nélkül nyomorultul elpusztulunk.

K. F.! Akarjátok, hogy egyszer már vége legyen az emberiség szenvedéseinek és szebb jövő virradjon ránk? Imádkozzatok és dolgozzatok, hogy a népek nagy tömegei úgy boruljanak le Isten előtt és úgy engedelmeskedjenek Krisztus királynak, mint amilyen meggyőződéssel a pogány tömegek leborultak az ő áldozati oltáraik előtt. És ha ez meg lesz, akkor a nép hangosan követelheti, hogy Krisztus királynak engedelmeskedjenek a hatalmasok is, Krisztus törvényei szerint dolgozzanak a bankárok is, mert az Isten Úr, ura a kicsinek és a nagynak egyformán. Előtte le kell borulnia, neki engedelmeskednie kell proletárnak és kapitalistának egyformán, ő felelősségre von és kérlelhetetlen igazságossággal jutalmaz és büntet szegényt és gazdagot egyformán, mert nagy az Isten és rajta kívül senki más. Ámen.

(Elmondva Krisztus Király vasárnapján.)

5. Isten léte

Kedves Fiúk! Egyik nyári vasárnap délután együtt ült a család. Ott voltak a szomszédok is. Beszélgetés közben a délelőtti prédikációra és a szentmisére terelődött a szó. Meg hogy milyen kevesen voltak délelőtt a nagymisén. Persze, mert a férfiak is inkább elbeszélgetik és ellustálkodják az időt, ahelyett, hogy templomba mennének. „Teneked is mindenre van időd, – szólt oda az urának az asszony, – csak éppen a templomba menésre nincs.” – „Elég csúnya dolog maguktól, – szólt oda a szomszéd asszony is. – Hogy várják magukra az Úr Isten áldását egész héten, ha nem is kérik azt? Nem félnek, hogy egyszer megveri magukat az Úr Isten?” – „Hogy megver az Isten, – szólt bele a férfi – azt csak úgy mondják! Nem látta még az Istent senki.” És ennek az embernek igaza volt. Csakugyan nem látta még az Istent közülünk senki.

És mégis, K. F., már három vasárnap beszéltem arról, hogy a zsidók is, meg a pogányok is mindenhol, a világ legeldugottabb sarkában is mióta a világ fennáll, mindig mutattak be áldozatot az Úr Istennek. Sokszor véres kegyetlen emberáldozatokat is. És mi is minden nap, minden templomban bemutatjuk az Úr Istennek a szentmiseáldozatot, pedig nem látta még közülünk az Istent senki. Hát akkor honnan tudták a legsötétebb emberevő pogányok is, és honnan tudjuk mi is, hogy egyáltalán létezik az Úr Isten, akinek áldozatot kell bemutatnunk és akit nekünk leborulva imádnunk kell? Onnan tudjuk, hogy a józan eszünk diktálja, hogy az Úr Istennek léteznie kell.

K. F.! Ezelőtt kb. ötven évvel nagy divat volt hitetlennek lenni és azt hangoztatni, hogy a modern tudomány fölöslegessé tette a vallást és hogy a kor színvonalán álló ember, egy modern, felvilágosodott ember nem lehet vallásos. Mondom, ez nagy divat volt ezelőtt 50 évvel, de azóta nagyot haladt a világ. Azóta a tudomány éppen az ellenkezőjét bizonyította be ennek úgy, hogy ha valaki ma azt meri hangoztatni, hogy ő hitetlen, mert nem látta még az Istent senki, az csak szellemi szegénységi bizonyítványt állít ki magáról. Az csak azt mutatja meg, hogy gondolkozásában nem haladt a korrallal, hogy elmaradott, és a mai, modern, 1931-iki gondolkozásnak legalább 50 esztendővel utána kullog.

Mivel azonban, K. H., ti is lépten-nyomon találkoztok az életben ilyen elmaradott, begyepesedett fejű emberekkel, akiknek sokszor szájuk van akkora, mint egy ház, de eszük és bölcséleti tudásuk annál kevesebb, hogy az ilyeneknek torkukra tudjátok forrasztani a szót, most egy néhány vasárnapon át arról fogok beszélni, honnan tudjuk mi azt, hogy egyáltalán van Isten fölöttünk, aki a mi Urunk, akit nekünk imádnunk kell a legmélyebb, a legtökéletesebb imádással, az áldozatnak, a szentmiseáldozatnak a bemutatásával is.

Mielőtt azonban ehhez hozzáfognék, először egy nagyon elterjedt, de annál ostobább frázissal kell leszámolnunk. Sokan azzal indokolják meg az ő vallástalanságukat, hogy „nem látta még az Úr Istent senki és én csak azt hiszem, amit látok.”

K. F.! Jó egynéhány évvel ezelőtt történt meg az egyik szerzetessel a következő, azóta közismertté vált kis eset. Azt hiszem Nyíregyházáról, vagy Debrecenből jött vonaton Pestre. Az út hosszú volt, unalmas, hát beszélgetéssel csapták agyon az időt. Természetesen a vallásra is ráterelődött a szó. Volt ott egy hetvenkedő fiatal ember is, aki dicsekedett vele, hogy ő bizony nem hisz Istenben, mert nem látta még az Istent senki. „Én csak azt hiszem, amit látok.”

A Páter ránéz, úgy tesz mintha csodálkoznék. – „Ejnye, ez egészen jó gondolat. Hogy én erre eddig nem gondoltam! Ezután én is ehhez tartom magam és én is csak azt hiszem amit látok. És amit nem látok, az nincs is. Pl. mindjárt itt a közelben. Nem látom a maga eszét. Akkor úgy látszik, nincs is.” – Természetesen az illető úgy le volt forrázva, hogy egész úton egy szót ki nem lehetett venni belőle többet.

Mert K. F.! igenis nagyon sok dolgot elhiszünk és igaznak tartunk, amit nem látunk. Ki látta már közülünk a levegőt és mégis merje valaki józan ésszel azt mondani, hogy nincsen levegő. Ki látta már a villanyáramot a vezetékben és mégis minden okos ember tudja, hogy van. Budapest, Bécs és a többi rádió állomások állandóan sugározzák a világba a rádióhullámokat, a levegő állandóan tele van velük. Ki látta már közülünk? Senki. És mégis tudjuk, hogy van. Nem azért mert látjuk, hanem azért, mert a józan eszünk bizonyítja, hogy lennie kell, mert különben nem szólna a rádió.

Éppen így az Úr Istent se látta még senki és mégis imádja az egész emberiség. Nem azért, mert a villámlástól, vagy a mennydörgéstől való félelem vitte rá Isten imadására. Nem is azért, mert valaki félrevezette, becsapta az emberiséget, hiszen az teljes lehetetlenség, hogy az egész világon évezredek keresztül be lehessen csapni egy mesével az emberiséget. Méghozzá az egész világon, az egymástól ezer és ezer kilométerre levő, hegyekkel, tengerekkel elválasztott földrészek népeit mind egyformán csapják be. Mondom ez teljes lehetetlenség. Hanem leborulva imádja az egész emberiség az Úr Istent azért, mert ha nem is látja, de józan esze bizonyítja, hogy kell felettünk egy mindenható Úr Istennek lennie. Mert ez a hatalmas szép nagyvilág nem keletkezhetett magától. Mert ebbe a világba beleépített nagy bölcsesség nem jöhetett csak úgy véletlenül ide. A világban tapasztalható nagy mozgás nem indulhatott meg magától, hanem azt valakinek meg kellett indítania és ez a valaki az Úr Isten! Erről fogok a következő vasárnapokon részletesen beszélni.

K. F.! Az evangéliumban egy helyen azt mondja az Úr Jézus: „Ha a családapa tudná, hogy melyik órában jön a tolvaj, akkor ugyancsak vigyázna és nem engedné kirabolni a házat.” A mostani élet hemzseg a tolvajoktól. Sötétfejű, tönkrement lelkű tolvajoktól, akik lépten-nyomon ki akarnak rabolni bennünket. Nem csak emberek ezek a tolvajok, hanem sokszor maga a kegyetlen élet is. Ki akarják rabolni nem a pénztárcádat és lakásodat, hanem a lelkedet. El akarják rabolni legnagyobb kincsedet, az istenhitet, hogy azután egy örömtelen, vigasztalan és kilátástalan hitetlen életnek minden kietlenségét és szegénységét rád zúdítsák. Ha tudná a házigazda, hogy mikor jön a tolvaj, ugyancsak vigyázna. Hát vigyázz te is! Őrizd erősen vallásos meggyőződésedet és akármilyen ügyesen akarja is lelked ellensége beléd beszélni, hogy nem látta még az Istent senki, mégis légy meggyőződve arról, hogy igaz a Szentírás szava: „Csak az ostoba ember mondhatja, hogy nincs Isten.”

Mert K. F. ha egy gyermek édesapja koporsója mellett kénytelen állni, akkor joggal szomorkodhat és sírhat, mert elvesztette édesapját, kenyéradóját. Ha utána nem sokára édesanyját is el kell temetnie, akkor még jobban szomorkodhat és sírhat, mert elvesztette azt a szerető édesanyai szívet, amelyet többé soha senki pótolni nem tud. Most már az apátlan, anyátlan árvák keserű kenyerét kell ennie, sokszor talán könnyeivel áztatva. De mégis van egy vigasztalása, az Úr Isten, aki az árváknak atyja, aki örködik felette és gondoskodik róla is. – De ha valaki az Úr Istent is elveszítette, ha egy fiatalember, vagy felnőtt férfi az Istenbe vetett hitét is eltemette, akkor az magányos éjszakáin, amikor az élet keserősége egyszer csak úgy rászakad a szívére, az sírhat, keservesebben, mint az apátlan, anyátlan árva, mert a földi apát és anyát valamennyire mégis csak lehet pótolni, de a mennyei Atyát azt nem.

Azért Kedves fiúk, őrizzétek erősen vallásos meggyőződésedeteket! Akármilyen ügyesen akarja is lelketek ellensége bebeszélni nektek, hogy nem látta még az Istent senki, ismét csak ezt mondom, mégis legyetek meggyőződve, hogy mindig igaz marad a Szentírás szava: „Csak az ostoba ember mondja, hogy nincs Isten.” A józan, okos ember minél jobban gyarapítja tudását, annál jobban erősödik az Úr Istenbe vetett hite és bizalma. Annál mélyebb alázattal tud letérdelni az Úr Isten előtt, amikor úrfelmutatáskor megszólal a csengő és annál mélyebb meggyőződéssel tudja mondani: Uram! Imádlak Téged lelkem mélyéből, szeretlek tiszta szívemből! Uram, hiszek benned, mert örökké igazmondó vagy! Uram! Kihez menjünk, hiszen az örök élet igéi nálad vannak! Ámen.

(Elmondva P. u. XXIII. vasárnapon.)

6. Isten léte (arg. ex origine vitae és célszerűségből)

„Te vagy-e az eljövendő, vagy mást várjunk. – Tebenned bizzunk-e? Terád építsük-e földi és örök boldogságunk reményességét?” Ez a kérdés hangzott Jézus felé. De ez a kérdés hangzik Jézus óta is állandóan és ez a kérdés tör fel ma is sok ember szívéből nem csak Jézus felé, hanem Isten felé is. Sokan vannak kételkedő, összetört, kifosztott lelkű emberek, akik nem tudják, merjék-e Istenre építeni életüket, mert a szakszervezetek hangadói, a romlott életű emberek nagyszájú hada, a rossz újságok és könyvek lassan, de biztosan ölü mérge már annyira félrevezette őket, hogy már abban sem biztosak, hogy létezik-e egyáltalán az Úr Isten.

K. F.! Egyszer egy amerikai természettudóst, aki vallásos ember hírében állott, megkérdezték az újságírók: „Mondja uram, hiszi Ön azt, hogy van Isten?” Mindnyájuk csodálkozására azt felelte: „Nem Uraim! Én nem hiszem azt, hogy van Isten.” Hogyan? – „Én nem hiszem, hanem tudom, egészen biztosan tudom, hogy van Isten.” Éppen ilyen határozottan tudta és tudja az emberiség mindig, hogy van Isten és ezért mutatták be az áldozatokat Istennek mindenütt az egész világon a legműveltebb népek épp úgy, mint a legműveletlenebbek.

De honnan tudta az az amerikai tudós és honnan tudták a pogány népek és honnan tudhatják a mostani emberek egészen biztosan és határozottan, hogy van Isten? Erről fogok ma és a jövő vasárnap beszélni.

Honnan? Onnan, hogy a józan ész diktálja ezt a gondolkozni tudó embernek.

Már a legrégebb ősember kiment a természetbe és látta, hogy a fák nőnek, levelet hajtanak, virágzanak, a kövek pedig nem. Látta, hogy a madarak repülnek, az állatok szaladnak, a kavicsdarab pedig meg se mozdul. Ha elveti a búzamatot, ha ráesik az eső és süti a Nap, akkor az kicsirázik és kikel, felnő és búzát terem. De ugyanakkor, ha kavicsot szór el, zuhoghat rá az eső és sütheti a Nap akár ítéletnapig, mégse fog soha kicsirázni és kikelni. Mert a fű, a fa, az állat, a madár él, a kő, a kavics pedig nem. Dehát mitől él, mi élteti az állatot és az embert? Ki adta bele az életet? Magától nem él, mert akkor a kő is élhetne magától. Valakinek kell lennie, aki ezekbe beleadja az életet és ez a valaki az Úr Isten.

Sokszor szoktak mulatni azon a kérdésen: „Mi volt előbb, a tojás, vagy a tyúk? A tyúk a tojásból kelt, az bizonyos, de a tojást meg a tyúk tojta ...” így lehet ezt folytatni akár estig. De az első tojás, vagy az első tyúk honnan lett? Ki adta bele a világba? Magától nem lett, az bizonyos. Ki adta bele az életet a világba? Magától nem lett az élet, az is bizonyos. Valakinek kell lennie, akitől származik az élet. Aki okozta, hogy a fű, fa, állat és ember élni, mozogni tud, az élettelen ásvány, a kavics pedig nem. Ez a valaki az Isten. Az ős pogányok is látták és mi is látjuk, hogy állandóan új élet születik körülöttünk. Ezt az életet pedig csak Isten adhatja. Ebből tudták a régi népek és ebből tudjuk mi is, hogy van Isten fölöttünk. Van, mert lennie kell, mert ha nem volna, akkor nem lehetnének élő lények és nem lehetne élet a földön.

De még mást is láttak azok a régi pogányok és látunk mi is, ha egy kicsit gondolkozunk. Látjuk, hogy milyen csodálatosan okos célszerűséggel van elrendezve minden ezen a földön. Most tél van. Nemsokára a decemberi és januári hideg csontkeményre fagyaszt mindent. Ezt a nagy hideget nem bírná ki semmi. Elfagyyna fű is, búza is, ha valaki nem gondoskodik róla. De ez a valaki gondoskodik róla, hogy az élet a nagy hidegben el ne pusztuljon. Puha hótakaró hull a földre az égből, amely megvédelmezi a fázó növényeket az elfagyástól. De mi az a hó. Megfagyott víz. De milyen végtelenül okosan van az megcsinálva, hogy fenn a levegőben a víz nem olyan vastag jégtáblákká fagy össze, mint itt lenn a földön és nem hatalmas jégtáblák zuhannak a földre, hanem finom puha hópehelyé fagy, ami lágyan, selymesen betakar és megvédelmezi mindent. Dehát ez csak úgy magától lesz így? A víz csak

úgy magától tudja, hogy a levegőben hópehellyé és ne jégtáblává fagyjon össze? Ki intézi ezt így?

Vagy nézzük nyáron az életet. Eső nélkül kiég, kiszárad minden. Viszont ha mindig esne az eső, akkor is elpusztulna minden. Milyen végtelen bölcsességnek kell annak lenni, aki szelek irányát úgy rendezte, hogy oda vigyék az esőfelhőket, ahol szükség van rájuk. Hogy se túl sok eső ne legyen, se ki ne száradjon minden. De vajon ez mind csak úgy magától lett így? Nem volna senki, aki ezt a végtelen célszerűséget kigondolta, kitervezte és a világba beleadta volna? De igenis van, mert kell lenni egy végtelenül bölcs és okos valakinek, aki ilyen bölcs célszerűséggel tudta a világ folyását kitervezni és tudja azt intézni. Ez a valaki az Isten. Isten, akit ha nem is látunk, de józan eszünk belátása alapján mégis leborulva imádunk, akinek parancsait mégis hódolattal teljesítjük.

K. F.! Ebben az évben ünnepelte az egyház Árpádházi Szent Erzsébet halálának 700 éves évfordulóját. Szent Erzsébetet, a hősiességet csodás megtestesítőjét ünnepli az egész világ, aki olyan csodálatos hősiességgel tudta szeretni a szegényeket, hogy mindenét oda tudta nekik adni. Mikor egyszer egy szegény jelentkezett nála, nem tudott már mást adni neki, odaadta a királynői ünnepi palástját. És miért tette ezt? Azért, mert tudta, biztosan tudta, hogy fölötte van a mindenható Úr Isten, aki majd megfizet neki ezért. – Az emberek nem tudták volna neki ezt a nagy jószágot soha megfizetni, sőt nem is akarták.

Mikor kiűzték Szent Erzsébetet saját várából és nagy nyomorúságban tengette életét gyermekeivel együtt, egyszer a vár alatt folydogáló patakon kellett neki átmennie. Híd nem volt, hanem nagy köveket dobáltak a vízbe és arra lépkedve mentek át rajta. Egy koldus asszony jött vele szembe, akit ő régebben nagyon sokszor segített. Az asszony nem várta meg, hogy Szent Erzsébet átmenjen a patakon, hanem szembejött vele és mivel egymás mellett nem tudtak elmenni, a mit sem sejtő Szent Erzsébetet belelökte a sáros, piszkos vízbe, és rá rivallt: „Ha nem tudad megbecsülni magad a várban, hát akkor ne állj az utamba.” És mikor Szent Erzsébet ismét visszanyerte a koronáját, csak segítette tovább is a szegényeket, mert Istenért tette azt. Szent Erzsébet is tudta biztosan, hogy van Isten, aki lát és megjutalmaz minden jóért, csak ezért tudott ilyen csodálatosan jó lenni.

Mi is, mert biztosan tudjuk, hogy Isten van fölöttünk, azért teljesítjük az Úr Isten parancsait, azért szeretjük egymást és segítünk egymáson. Mert Isten nélkül elpusztulna az egész világ. De Isten nélkül elpusztulnak a szívek is, kihűl a szeretet is és ragadozó vadállattá lesznek az emberek. Most még csak úgy félig-meddig istentagadó a gazdasági és politikai élet és máris mennyit szenved a szegény, védtelen pór nép! Mi lesz, ha tovább süllyedünk? Azért ne kacérkodjék a vallástalansággal senki, hanem akármit mondanak is mások, mi a józan eszünk diktálására nem mondhatunk mást, mint amit Reviczky Gyula, kiváló költőnk mondott:

Engem, tünődőt, volt-e kezdeted,
Időnek vége, hogy mikor lehet,
Érzése elfog a parányiságnak
És leborulva, térdemen imádlak. Ámen.

(Elmondva Advent II. vasárnapján.)

7. Isten léte (arg. ex motu et creatione mundi)

Kedves Fiúk! Egyszer egy európai földrajztudós utazott Afrikába, hogy a Szaharának eddig ismeretlen vidékeit felkutassa. Egyedül természetesen nem tudott volna semmire se menni, hanem volt vele egy odavaló arab szolga, aki vezetője és tevehajcsára is volt neki. Egyik reggel, amikor nagy álmosan kinézett a sátorából, látta, hogy a szolgája letérdel és arab szokás szerint homlokát a földig meghajtja és imádkozik. – „Hát te mit csinálsz?” szölt rá a kutató. – „Imádkozom az Úr Istenhez,” – felelt a szolga. – „Az Úr Istenhez? Hát láttad te már az Úr Istent? Hát honnan tudod te, hogy létezik az az Úr Isten, akihez te mostan imádkozol?” – „Nézd uram,– válaszolt a szolga –, ha te most felkelsz és elmész előre a napfelkeltének irányában, nem látsz senkit. De amint mész, egyszer csak a homokban lábnyomokat látsz. Ugye, ha nem is látsz senkit, rögtön kitalálsz, hogy itt járt valaki. Én is ebben a nagy világban mindenütt látom az Úr Isten kezének nyomait és abból tudom, hogy az Isten van.”

Mert K. F., ha felnézünk az égre, vagy akárhová nézünk is a nagy világban, mindenütt látjuk, hogy igaza van a Szentírásnak, mikor azt mondja: „Az egek hirdetik az Isten dicsőségét” és „Csak az ostoba ember mondhatja, hogy nincs Isten.”

Ha beállítok ide a templom közepére, vagy akárhová egy nagy darab követ, az ott marad akár ítéletnapig, és el nem fog onnan mozdulni, hacsak valaki, vagy valami el nem mozdítja azt onnan. És ha azt látom, hogy már nincs ott, ahol volt, akkor biztosan tudom, hogy nem magától ment el onnan, hanem valakinek, vagy valaminek el kellett azt onnan vinni.

Vagy mész a Maglódi úton a futballpálya felé. A mérkőzés már folyik és látod, hogy a labda magasan száll a levegőben. A játékosokat nem látod, mert a deszkakerítés eltakarja őket. Nem látod, hogy valaki megrúgta volna a labdát és mégis tudod, hogy az nem magától röpöködött ott a levegőben, hanem kell lenni valakinek, aki azt felrúgta.

És ha felnézel az égre, mit látsz? Azt látod, hogy a nap, a hold és a csillagok mozognak, minden nap végig mennek az égen. A föld is mozog, mégpedig óriási gyorsasággal. Másodpercenként 30 km-t, percenként kb. 1800 km gyorsasággal. Dehát a napot ki mozgatja az égen? Az talán magától megy olyan óriási sebességgel? Nem! Ha a futball labda nem repül magától, ha egy kődarab nem mozdul meg magától, akkor a Nap sem mozog magától, hanem lennie kell valakinek, aki azt mozgatja. Ki ez a valaki? Talán te, vagy én, vagy valaki más ember? Nem, hanem az Isten. Mert mozgás van a nagy világban, ebből tudjuk, hogy van Isten. Van, mert lennie kell valakinek, aki ezt a mozgást megindította és irányítja.

De kedves fiúk, ebből nem csak azt látjuk, hogy van Isten, hanem azt is, hogy milyen az Isten. Láthatjátok, hogy milyen végtelenül nagy, erősnek és hatalmasnak kell lennie az Istennek, ha ezt a mi földünket percenként 1800 km-es sebességgel mozgatni tudja. Ha pedig ilyen erős és hatalmas az Úr Isten, akkor ne merjen vele senki szembeszállni, ne merjen vele senki froclizni, hanem engedelmeskedjék neki és szolgáljon neki mindenki hódolattal, mert különben eltaposhatja Isten, mint egy férget. Akkor a leventék se merjék azt mondani, hogy ha a kormányzó úr nevenapja, vagy más ok miatt nincs foglalkozás és nem parancsolják őket ide a templomba, akkor már nem jönnek szentmisére, mert a végtelenül erős és hatalmas Isten talál módot arra, hogy keservesen megsirassad vakmerő lázadásodat. Az Istennek nem azért kell szolgálni, mert az oktató, vagy a tanító parancsolja, hanem azért, mert a végtelen felségű Úr Isten parancsolja. És ha majd annyira felnősz, hogy már nem parancsol neked a tanító, vagy az oktató, az Istennek azután is szolgálnod kell halálodig, mert az Úr Isten parancsolja!

K. F. Kirchner Athanáz csillagásznak volt egy barátja, aki nem akart hinni Istenben. Egyszer a csillagász egy nagy földgömböt csináltatott és azt a szobájában helyezte el. Mikor legközelebb jött hozzá a barátja, nagyon megtetszett neki a földgömb és azt kérdezte: „Ki csinálta?” – „Senki. Magától lett” – válaszolt a csillagász. – „Ugyan ne komédiázz!” –

méltatlankodott a barátja. – „Hát pedig barátom ez a kis földgömb sokkal könnyebben keletkezhetett magától, mint ez a nagy világ.”

Ha látod ezt a templomot, tudod, hogy azt valaki építette, mert magától nem jöhetett ide. Ha látsz egy órát, tudod egész biztosan, hogy létezik órás, aki azt csinálta, mert az a szerkezet magától nem jöhetett létre. Ha látod ezt a nagyvilágot: Az eget, a földet, a csillagokat, a füveket, fákat, állatokat, embereket, akkor tudod, hogy ezek se lehettek maguktól, hanem van, mert kell lennie a világ fölött egy végtelenül hatalmas, fölséges valakinek, aki ezt a világmindenséget teremtette és ez a mindenható Úr Isten. Nem hiszed, hanem tudod, egészen biztosan tudod és meg vagy róla győződve, hogy van Isten fölöttünk, mert ha nem volna, akkor ki teremtette volna ezt a nagy világot.

Van Isten fölöttünk, aki mindent tud és mindent lát, aki mindenért megjutalmaz vagy megbüntet, ezt biztosan tudjuk. Ez a biztos meggyőződés képesítette a vértanúkat olyan csodálatos kitartásra hitük és Istenük mellett, amit mindenki csak bámulni és tisztelni tud. – Oroszországban összefogdosták az egyházi személyeket és hitük megtagadására akarták őket rávenni. Napokon, heteken keresztül nem hagyták őket aludni, minden negyedórán felköltötték őket úgy, hogy végül többen beleőrültek, mégsem tagadták meg hitüket és Istenüket, mert tudták egész biztosan, hogy van Isten.

Ez a biztos tudat olyan jó, olyan megnyugtató nekünk az élet küzdelmeiben és szenvedéseiben! Hányan vannak, akik néhány évvel ezelőtt munkájuk után szépen megélhettek és amíg jó dolguk volt, sok jóbarátjuk volt. Most a gyár leállt, ő munkanélkül és kenyér nélkül maradt. Szegénységében hiába fordul a régi barátaihoz, nem tudnak rajta segíteni, sőt talán nem is nagyon akarnak. Ilyenkor, az ilyen nehéz órákban milyen jó, milyen megnyugtató az elkeseredett, felzaklatott szívnek az a biztos tudat, hogy akármilyen mostoha legyen is az élet, ha mindenki elhagyott is, ha már senkire a világon nem számíthatsz is, van valaki, aki sohasem fogja úgy tetetni magát, mintha nem ismerne, akire mindig számíthatsz, akihez mindig bizalommal fordulhatsz és ez a valaki az Úr Isten.

K. F. Nehéz napokat élünk. Sok családban forgolódik a gondoktól álmatlanul az ágyban az édesapa. – És hogy milyen idők fognak még ránk jönni, azt csak a jó Isten tudja. Vannak, akik az élet kegyetlenségeiben elveszítik a lelki egyensúlyukat és elveszítik istenhitüket. De ezzel nem javítanak a sorsukon semmit. Nem lesz egy cseppel sem könnyebb az élet, ha fellázadnak az Úr Isten ellen, hanem még sokkal de sokkal nehezebb és keserűbb. Azért Kedves Fiúk, ti még fiatalok vagytok. Akármilyen mondanak is mások, akármilyen sorsot hozzon is majd később rátok az élet, egyre nagyon vigyázzatok: Az Úr Istenbe vetett sziklaszilárd hiteteket és bizalmatokat őrizzétek mindig. Őrizzétek jobban, mint a két szemetek világát, hogy ha – ne adja az Isten – tirátok is rátok szakad majd az élet szenvedése, ebben a hitben erőt, vigasztalást találhassatok, ez a hit kiségi benneteket a sötét kétségbeesésből. Ezért imádkozzatok a mai szentmisében ti szülők, akik itt vagytok fiaitok és hitvesetek számára és ezért imádkozzatok ti, fiaim szüleitek és önmagatok számára. Ámen.

(Elmondva Advent III. vasárnapján.)

8. Jézus istensége

Kedves Fiúk! Elmúltak a karácsonyi ünnepek. A betlehemi istálló szegény újszülött lakója fogadta a napkeleti bölcsek hódolatát, majd Heródes gyilkos féltékenysége elől Egyiptomba menekült. Mikor pedig meghalt Heródes, visszatért Názáretbe. Ott élt azután csendes boldogságban, szent békességben a szent család, Jézus, Mária és Szent József, amelynek ma ünnepét üli az egész kerek világ. Ott élt Jézus is, először mint aranyos kisfiú, majd később mint fiatal ember, aki nevelőatyjának mesterségét folytatta. Maga is mint közönséges ácslegény dolgozott 30 éves koráig a községben. Nem látszott rajta semmi különös. Nem tűnt fel a názáretiek előtt semmi csodálatos rajta, legfeljebb nagy okossága és szívjósága. Nem is gondolták, hogy ki az, akivel ők minden nap találkoztak és együtt dolgoztak.

Dehát valóban is kicsoda rejlik abban a Jézusban, akiről akkor még alig vett tudomást valaki? Kicsoda az a Jézus Krisztus, akinek a nevéből most visszhangzik az egész föld kerekége? Kicsoda Jézus Krisztus? Vajon egyszerű, közönséges halandó ember? Olyan, mint akárki itt közülünk, vagy pedig az egész világmindenséget teremtő, fenntartó és kormányzó végtelen Isten? Fontos ezt nagyon jól tudni, mert ha csak közönséges halandó ember az Úr Jézus, akkor miért törődünk egyáltalán vele? Ha pedig Isten, akkor miért törődünk olyan hallatlanul keveset vele?

K. F.! Még az ősszel azt mondtam, hogy ebben az évben a prédikációkban a szentmiséről lesz szó. – Akkor hosszasan beszéltem arról, hogy mi az áldozatbemutatás, és arról, hogy nekünk kell áldozatot, bemutatnunk Istennek. Majd arról beszéltem, hogy az Úr Isten egészen biztosan létezik fölöttünk, mert a józan eszünk bizonyítja ezt nekünk. Most jön a sor arra, hogy a legszentebb és legértékesebb áldozat, a szentmiseáldozat, amit mi is bemutatunk Istennek, az Jézus Krisztus keresztáldozata. De hogy ezt világosan láthassuk, ahhoz tudnunk kell és szilárdan meg kell győződve lennünk arról, hogy Jézus Krisztus maga a világmindenség Ura és Istene, hogy Jézus Krisztus Isten.

Nagyon biztosan meg kell győződve lennünk erről K. F., mert ezzel a biztos meggyőződéssel áll vagy bukik az egész katolikus életünk. Hogy Isten van, azt nem kell túlságosan bizonyítanunk, mert ezt tudja és hiszi minden ember, akinek csak olyan parányi kis esze is van, mint egy sánta csirkének. De vannak akik azt hiszik, hogy ez az Isten valahol a messzi mennyországban trónol és nem törődik velünk. Hogy ez nem igaz, hanem Isten közénk jött és tanításokat és parancsokat adott nekünk és hogy Jézus parancsai nem csak valami jámbor kívánságok, amire, ha akarok hallgatok, ha akarok nem, hanem a világot teremtő és kormányzó Úr Istennek alkudozást nem tűrő parancsai, azt akkor látjuk be, ha Jézus istenségéről biztosan meg vagyunk győződve. Ez a biztos meggyőződés kell, hogy megszüntesse azt a langyos, se hideg se meleg vallásosságot, azt a tedd ide tedd oda katolikus gondolkozást, amely a mi sorainkban is annyira sorvasztja az erőteljes öntudatos vallásos életet.

Miből tudjuk hát azt, hogy a betlehemi istállóban szinte koldusszegénységben megszületett kis gyermek, aki később mint ácslegény kereste meg a kenyerét, majd háromévi nyilvános működés után csúfos kudarccal keresztfán végezte be földi életét, honnan tudjuk azt, hogy ez a Jézus mindenható Isten?

Honnan? Elsősorban onnan, hogy ő maga mondta ezt meg magáról. Mikor Jézus az utolsó vacsora után az apostolokkal együtt ment kifelé az Olajfákhegyére, útközben szomorú szívvel beszélgetett az apostoloknak az országról, ahova ő most már menni fog és az Atyáról, akihez nekünk is mennünk kell. Mikor az Atyát hozza szóba az Úr Jézus, egyszerűen csak odafordul hozzá Fülöp apostol és azt mondja neki: Uram, mutasd meg nekünk az Atyát és ez elég

nekünk. – Jézus rögtön válaszol: Fülöp! Aki engem látott, az látta az Atyát is ... Higgyétek el nekem, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem ... mert: Én és az Atya egy vagyunk. – Jézus sokszor mondta azt magáról, hogy ő nem magától tanít, hanem amit az Atyától hallott, azt hirdeti. – Sokszor mondott magáról olyasmit, amit csak Istenről lehet mondani. Megmondta, hogy Ő örökkévaló, mindentudó, megmutatta, hogy mindenható. Ezek mind azt mutatják, hogy Jézus Istennek tartotta magát.

Jézus azonban túlságosan nyíltan nem hangoztathatta az Ő istenségét, mert volt egy zsidó törvény, amely halálbüntetéssel sújtott mindenkit, aki magát Istennek merete mondani. Ez a törvény a legnagyobb bizonyágtétel Jézus istensége mellett.

Nagypéntekre virradó éjszaka vezették Jézust a zsidó főtanács elé. A 70 tagból álló főtanács tagjai nagyon gyűlölték Jézust, mert annyiszor megszegényítette, és olyan kegyetlenül korbácsolta őket hazug képmutatásaikért. Mindenáron el akarták tenni láb alól, csak ürügyet, jogcímet kellett találni, hogy halálra ítélhessék. De a sok hamis tanú hiába hazudozott össze-vissza, mégsem mondhattak semmi olyant, aminek az alapján ki lehetett volna mondani Jézusra a halálos ítéletet. Végül is a főpapak mentőötlete támadt. Ünneplés komolysággal szólt Jézushoz: „Az élő Istenre kényszerítelek téged, mondd meg nekünk, te vagy-e a Krisztus, az áldott Isten fia?” Jézus nagyon jól tudta, hogy mit akar Kaifás. Eskü alatt kényszeríti vallomásra. Tudta azt is, hogy miért? Hogy saját vallomása alapján ítélhessen halálra. Jézus mégis határozottan válaszolt: Te mondod, hogy én Isten fia vagyok. És ezzel Jézus magára mondta ki a halálos ítéletet, mert a törvény értelmében halállal lakolt az, aki Istennek merete magát mondani. A főpap csakugyan ki is mondotta a határozatot: Nincs szükségünk tanúkra. Magatok hallottátok a káromlást. Mit ítélték? A többiek mind a hetvenen egyhangúlag feleltek: Méltó a halálra.

Honnan tudjuk, hogy Jézus Isten? Onnan, hogy ezt Jézus maga megmondta és emellett a vallomás mellett kitartott végig a kiszenvedés borzalmaiban is. Ha nem lett volna Isten, akkor nem engedte volna keresztre feszíteni magát istenségének megvallása miatt.

De K. F., ha most itt Üllön előállna valaki és azt kezdené hirdetni magáról, hogy ő Isten fia, egész biztos, hogy nem hinne neki senki. Jézus idejében is éppen ilyen hihetetlenül hangzottak Jézus nyilatkozatai. Azért ő nem csak hirdette, hanem be is bizonyította csodáival, jövendöléseivel és egyéb tetteivel, hogy ő Isten. Ezekről azonban majd legközelebb fogok beszélni.

Jézus Isten. Isten volt már ott a názareti házban. Már ott tudta magáról, hogy az egész világmindenség az ő parancsainak engedelmeskedik, és mégis a mai evangélium csak annyit jegyez fel Jézus názareti életéről: „Engedelmes vala nekik.” Miért tette ezt a hatalmas Isten? azért, hogy megmutassa mindenkinek az igazi lelki nagyság útját. Vannak fiúk, akik már mindenáron nagyoknak akarnak látszani, akikkel senki sem bír, akik mindenkinél ügyesebbnek tartják magukat, akiknek olyan könnyen rándul egyet a válluk, ha szülei, vagy vezetői parancsolnak nekik. Láttátok már, amikor egy sportegyesület valami nagy mérkőzésre készül? Hogy készülődnek, hogy dolgoznak és treníroznak, csak hogy elsők lehessenek. De nem a maguk feje után mennek, hanem úgy tesznek mindent, ahogy azt nekik a tréner megparancsolja. Ha valaki nem engedelmeskedik a trénernek, nem is fog győzni, az bizonyos.

A lelki nagyságnak is, a győzelmes életnek is az engedelmesség a forrása. Akarjátok megtudni, hogy ki az igazán komoly, kiforrott, értékes, kiváló fiú? Az aki, megbecsüli a feljebbvalóját. Aki tud igazán jó lélekkel engedelmeskedni. Akartok ti magatok is értékes, gazdag lelkű emberekké lenni? Tanuljatok meg jó lélekkel engedelmeskedni.

A múlt hónapban benn voltam Pesten egy karácsonyi vásáron. Ott láttam egy szép, magyarszabású kék bársony ruhát, amelyre az volt kiírva nagy betűkkel: „Megvette Anna főhercegasszony.” Mikor a nők ezt a felírást meglátták, egészen biztos, hogy sokan voltak,

akik ugyanolyan ruhát rendeltek maguknak, mert egészen biztos, hogy sikerük lesz, ha olyan előkelő hölgyet utánoznak, mint a főhercegasszony.

K. F.! Jézus Isten. Nagyobb, kiválóbb minden főhercegnél. Ő példát mutatott nekünk az életre és ha őt követjük a szelídségben, alázatosságban és engedelmisségben, akkor a siker, a lelki nagyság, a szép és boldog földi és örök élet biztosítva van számunkra. Ámen.

(Elmondva Szentcsalád ünnepén.)

9. Jézus istensége (egyénisége, mindentudása, jövendölések)

Kedves Fiúk! Jézus egyszer Caesarea nevű város közelében tartózkodott tanítványaival. Mentek együtt az úton és amikor elfáradtak, leültek egy kicsit pihenni. Amint ott ültek, egyszer csak egy különös kérdéssel fordul Jézus az apostolokhoz: „Mondjátok, kinek tartanak engem az emberek?” Azok meglepődtek, de azért egyenként elmondták, hogy mit hallottak az emberek között Jézusról: Egyesek Illésnek, mások Keresztelő Jánosnak, vagy pedig egynek a próféták közül. Jézus ezután egy még merészebb kérdést tett fel nekik: „Hát ti kinek tartotok engem?” Az apostolok összenéztek, majd Szent Péter apostol nyílt határozottsággal felelt a többiek helyett is: „Te vagy Krisztus, az élő Istennek fia.” Ezt aztán a többiek is megerősítették és kimondták meggyőződésüket, amit azóta az egész világ hirdet: Úgy van. Te Krisztus vagy. Te Isten fia vagy. És ettől kezdve az egész világon hirdették ezt a meggyőződésüket, hirdették minden tilalom és üldözés ellenére és boldogok voltak, hogy egynek kivételével mind életüket adhatták oda ezért a meggyőződésükért.

De honnan tudták ezek az apostolok és honnan tudjuk mi, hogy Jézus Isten? A múlt alkalommal már megmondtam. Onnan, hogy ezt maga Jézus mondta és ezért az állításáért halált szenvedett.

De ezt nem csak a szavaiból tudjuk Jézusnak, hanem sokkal inkább a tetteiből. Az apostolok három éven át vele voltak Jézussal és látták az ő csodálatos egyéniségét, csodálatos jellemét. És minél tovább voltak vele, annál jobban csodálták őt, mert olyan jó, olyan tökéletes, minden szempontból teljesen tökéletes egyéniséget soha senki még nem látott. Minden jó tulajdonságot, ami egy emberben csak lehetséges, mind végtelen tökéletes fokban látták benne. Hibát viszont soha senki nem tudott találni benne. Pedig voltak halálos ellenségei, akik ugyancsak megtettek mindent, hogy valami hibát fedezzenek fel benne. Jézus azoknak nyíltan szemükbe vágta: Mondjon valaki közületek valami rosszat rólam! Nem tud! „Ki fedd meg engem közületek a bűnről?” Ebből tudták, hogy Jézus nem közönséges ember, mert olyan ember, akinek hibája, bűne ne volna, olyan ember, Szűz Márián kívül még nem született erre a világra. De ha nem közönséges ember, akkor Isten. Jézus csodálatos egyénisége, csodálatos tökéletes jelleme hirdeti nekünk az ő istenségét, de ugyanezt hirdeti az ő nagy bölcsessége is. Ha olvassuk az evangéliumot, sok olyan helyet találunk benne, ahol Jézus végtelen bölcsességén bámulnunk kell. Ilyen pl. a házasságtörő nő esete.

Jézust az ő halálos ellenségei mindenáron kelepchébe akarták csalni, hogy aztán elbánhassanak vele. Azért mentek hozzá olyan kérdésekkel, amikre akármit felel, mindenhogy veszne kell lennie. Egyszer egy házasságtörő asszonyt vittek hozzá. A zsidó törvények szerint az ilyent agyon kellett kövezni, de a római helytartó ezt a törvényt nem engedte végrehajtani. Jézushoz vitték az ügyet, hogy mit mond ő. Meg kell-e kövezni, vagy nem? – És már előre örültek Jézus vesztén. Mert ha azt mondja, hogy meg kell tartani a régi zsidó törvényt és agyon kell kövezni az asszonyt, akkor bevádolják a római helytartónál, mint lázadót. Ha pedig azt mondja, hogy nem kell megkövezni, akkor bevádolják a zsidó főtanács előtt, hogy a régi törvények ellen beszél. Jézus tehát akármit mond, mindenképpen veszne van. De Jézus a szívükben olvasott. Nem szólt semmit, csak lehajolt és ujjával elkezdett a porba írni. Írta az ujjával ezeknek a vádlóknak a titkos bűneit. Aztán felegyenesedett és azt mondta: Aki bűn nélkül van közöttetek, az dobja rá az első követ. Majd újra lehajolt és írta tovább a bűneiket. A zsidók pedig pirulva elsomfordáltak. Ez a végtelen ügyesség és bölcsesség, amellyel a legnehezebb helyzetből kivágta magát, az a szívek mélyére látó isteni tekintet, amellyel a szív legmélyebb titkait kiolvasta Jézus, ez győzte meg az apostolokat és

ez győz meg minket is, hogy Jézus nem közönséges ember, hanem mindenható, hatalmas Isten.

K. F.! Amióta csak emberek élnek a földön, mindig meg volt a kíváncsiság: Ugyan mit hoz a jövő? Ezt a kíváncsiságot ki is használták, és ki is használják most is élelmes szélhámosok és jópénzért minden szépet és jót jövendőnek össze a hiszékeny embereknek. Ne gondoljátok, hogy csak a kártyavető cigányasszonyok csapják be így a hiszékeny, tanulatlan embereket, hanem szép számmal vannak előkelő jósok és jósnők is. Nemrégiben olvastam, hogy Bécsnek legelőkelőbb negyedében működő jósnő háza előtt sorban állnak az elegáns autók, akiknek a tulajdonosai súlyos pénzeket fizetnek le a jósnő hazugságaiért. Pedig a jövőbe látni, a jövőt megmondani senki emberfia nem képes, csak az Isten láthatja előre, hogy mi fog történni.

Gondoljátok el K. F., hogy itt a szentély előtt egy meredek árok van. Most messziről egy kis hangya jön erre. Ő még nem tudja, mi vár itt rá. Hosszú idő telik bele, míg ideér. Nem látja a jövőt, nem tudja, hogy az árokba bele fog esni, mert ő olyan kicsi. De egy ember, aki magasabban van, látja. Neki nem a jövő elrejtett titka az, hanem a jelen tapasztalata.

Így haladunk mi is, pici kis emberhangyák a földi életútunkon. Mint ahogy a kis hangya nem láthatja a távol levő árkot, éppen úgy nem láhatták a Jézus korabeli zsidók sem azt a szörnyű csapást, amely 40 év múlva, Jeruzsálem pusztulásakor következett be. Jézus pedig, mikor Virágvasárnapján az egész nép örömrivalgása közben a város felé vonult, és megpillantotta az Olajfákhegyéről a várost gyönyörű palotáival, ragyogó templomával és milliós lakosságával, megállt, sírva fakadt és azt mondta: Rád jönnek a napok és körülvesznek téged ellenségeid sáncokkal, bekerítenek és megszorogatnak téged mindenfelől és földre tipornak és nem hagynak benned követ kövön. Jézus már előre látta, előre megmondta azt a borzalmas pusztulást és szenvedést, amely 40 év múlva egészen úgy következett be, ahogy ő azt megmondta. Jézus azonban nem csak ezt jövendőlte meg. Belelátott a jövőbe és előre megmondta Péter tagadását, Júdás árulását, saját kereszthalálát, ami mind pontosan úgy következett be, ahogy ő azt előre megjövendőlte. Ezekből a jövendölésekből látták az apostolok és látjuk mi is, hogy Jézus nem csak egyszerű ember. Ezeket a csodás jövendöléseket látva valljuk mi is rendíthetetlen hittel és biztos meggyőződéssel: Te vagy Krisztus, az élő Istennek fia.

K. F.! Jézus Isten. Az egész világmindenségnek hatalmas Ura és Istene. Ez a végtelen hatalmú úr lejött hozzánk, kis halandó kis emberekhez. Milyen jó ez nekünk. Milyen felemelő tudat ez ránk nézve. A világmindenség Ura és Istene becsül meg bennünket ennyire! Nem nézi, hogy szegény vagy-e, vagy gazdag, nem nézi, hogy divatos, új-e a ruhád, vagy pedig agyonstrapált. Ő megbecsüli a legszegényebbet is, magához emeli fel a legelhagyatottabbat is.

K. F.! Megtörténhetik veletek az életben, hogy valahol a ruhátokat nézik és becsukják orrotok előtt az ajtót. Megtörténhetik, hogy azt fogják mondani: Ez csak egy inas, ez csak egy cseléd és nagybüszkén, gögös fölényel fognak beszélni veled. Ilyenkor olyan jó azt tudni, hogy ha mindenki lenéz is, ha mindenki csak fölényesen parancsolgat is neked, olyan jó azt tudni, hogy van valaki, aki megbecsül, aki nem néz le, van valaki, aki kopott ruhád ellenére is szívére szorít és ez a valaki az Istenember, Jézus Krisztus. Olyan jó azt tudni, hogy van egy ház, ahol nem a pénz számít, van egy ház, ahol nincs első hely és utolsó hely, hanem mindenki egyformán számít, ahol mindenki egyformán jól érezheti, otthon érezheti magát és ez a ház az Isten fiának a háza, ez a templom. Az élet szívtelenségében elkeseredett, elfásult szívünknek sokszor olyan megnyugvást ad ez a felemelő tudat.

Jézus Isten, az egész világnak hatalmas Istene. És ő mégis szeretettel leszáll és lehajol mindenkihez, szeretettel szorít a szívére mindenkit. A szeretet kitöltötte a távolságot, amely a végtelenül gazdag Isten és a szegény nyomorult ember között van. Ennek a példának nyomán még inkább kell, hogy kitöltse a szeretet azt a távolságot, amely a magasabb rangú, magasabb

állású, nagyobb tekintéllyel, vagy vagyonnal rendelkező és az alacsonyabb helyzetben levő szegényebb emberek között van. Jézus isteni fölsége nem hogy elveszett volna, hanem csak méginkább növekedett azzal, hogy szeretettel magához emelte a szegény emberiséget. Az igazán értékes lelkű vezető embernek is legnagyobb dicsérete, ha nem felsőbbségét, nem lenézését, hanem szívjóságát és lelki nemességét tapasztalják azok az alacsonyabb rangúak, akik vele érintkeznek. Hiszen Jézushoz képest mindnyájan senkik vagyunk és Jézus előtt mindnyájan testvérek vagyunk. Jézus istenségének biztos tudata legyen forrása a szeretetnek, bizalomnak és megbecsülésnek a különböző társadalmi osztályok között. Így árad Jézus istenségéből már itt a földön is egy szebb és egy boldogabb jövő. Ámen.

(Elmondva Hetvened vasárnapon.)

10. Jézus istensége (arg. ex miraculis)

Kedves Fiúk! Az ószövetségi törvény értelmében, minden elsőszülött gyermek Isten szolgálatára volt szentelve. Születése után negyven napra be kellett mutatni a templomban és váltságdíjat kellett érte lefizetni. Százával és ezrével vonultak fel az egész országból az anyák kis gyermekükkel a karjukon, hogy a törvényparancsolta tisztulási áldozatot bemutassák. Eközött a sok száz és ezer anya között senki sem törődött különösebben azzal a szegény ruhákba öltözött fiatal asszonnyal, aki kis gyermekével karján igyekezett fel a templomba. Nem tudta senki, csak az ősz Simeon, hogy ez a szegény asszony az angyalok királynéja és ez a kisdéd az égnek és földnek Ura és Istene. Csak Simeon tudta, és öreg szívének minden melegével imádta a karjain nyugvó Istent, de nem mondta meg mégsem senkinek, mert úgyszólván hiába mondta volna, csak kinevették volna érte. Nem hitte volna el neki senki. Hiszen később, mikor Jézus maga mondta magáról, hogy Isten, legtöbben neki sem hitték el, hanem keresztre feszítették érte. De az igazságot megölni mégsem lehet. Ha akkor keresztre juttatták is a hitetlen zsidók Krisztust, annál mélyebb hódolattal borulunk le előtte mi, annál erősebben hisszük mi, hogy: „Te vagy Krisztus az élő Istennek fia”. Hiszük, mert ő ezt bebizonyította életével és jövendöléseivel, amiről a múltkor volt szó, de bebizonyította csodáival is, amelyről ma fogok beszélni.

Jézus nem sokkal halála előtt nagy tömeg előtt beszélt és beszédjében atyjának nevezte Istent és magát Isten fiának mondotta. Erre a tömeg felzúdult és a törvény értelmében követeket ragadott, hogy őt agyonkövezzék. Akkor Jézus odakiáltott a zajongó tömegnek: Hogyan mondhatjátok, hogy istenkáromló vagyok, mert azt mondtam: Isten fia vagyok? Ha nem cselekszem Atyám tetteit, ne higgyetek nekem. De ha cselekszem, ha nekem nem hisztek, higgyetek a cselekedeteimnek. (Jn 10,36.) Hogy mik voltak azok a cselekedetek? Mik voltak azok a csodatettek? Rengeteg. Háborgó tenger lecsillapítása, vízen járás, halottak feltámasztása, betegek gyógyítása... Ezeknek legtöbbszörét mindnyájan ismeritek. Csak egy párat fogok közülük elmondani.

Nagyon tanulságos egy vakonszületett embernek a meggyógyítása. A templom előtt ült egy vak koldus. A tanítványok felhívták rá Jézus figyelmét. Jézus, hogy bebizonyítsa istenségét, meggyógyította a koldust. Nyállal sarat csinált, megkenete vele a szemét és mondta neki: Menj, és mosakodjál meg a Siloe tóban. Megmosakodott és megnyíltak szemei. A nép nagyon csodálkozott, nem akart hinni a szemének, majd a farizeusok elé került a dolog. Azok mindenáron le akarták tagadni a dolgot. Kérdezték, vallatták az illetőt, majd előhívták szüleit is, hogy csakugyan az ő fiúk-e és csakugyan vakon született-e? Mikor a meggyógyult mondta, hogy ő prófétának tartja Jézust, akkor megátkozták: „Mi tudjuk, hogy Isten Mózesnek szólt, Jézust pedig nem tudjuk, hogy honnét való.” „Éppen ez a csodálatos, vágja vissza gúnyosan az ember, hogy ti nem tudjátok, hogy honnét való, nekem pedig megnyitotta a szememet. Soha, mióta a világ fenn áll, senki sem hallotta, hogy valaki megnyitotta volna a született vak szemét. Ha Jézus nem Istentől volna, akkor nem tehetett volna semmit.” Erre a farizeusok gögösen kidobták őt. – Jézus nemsokára találkozott vele és kérdezte: „Hiszel-e az Isten fiában?” Felelé amaz: „Ki az Uram, hogy higgyek benne?” És mondá neki Jézus: „Láttad is őt, és aki veled beszél, ő az”. Amaz pedig mondá: „Hiszek Uram! és leborulván imádá őt.” (Jn 9) De nem csak ő, hanem vele együtt a tanítványok és vele együtt mi is mondjuk: Uram, hiszek! Hiszem, hogy te Isten vagy! És leborulva imádjuk őt.

K. F. Láttatok már halottat mindnyájan. Láttatok már sokszor, hogy mennyi remény, mennyi szeretet, mennyi tervezgetés záródik bele, szögeződik bele egy fekete koporsóba. Mennyi remény! Mikor egy édesanya nagy nehezen felnevelte gyermekét, és mikor már olyan volt, hogy most már segített volna rajta, már levette volna anyja vállairól a megélhetés

gondjait, akkor a szép tervből nem marad neki semmi, csak egy fekete koporsó, egy sírhalom és egy kereszt. Vagy láttatok-e már, amikor egy fiatal asszony ül urának halottas ágya mellett, akit úgy szeretett, akivel olyan boldogan, gond nélkül éltek. Ott van mellette két-három nevetlen kis gyermek, akikből a jó Isten tudja csak, hogy mi lesz apa nélkül. Mennyi fájdalom fakad fel ilyenkor a szívekből. Mit nem adnának ilyenkor, ha vissza tudnák hozni a meghalt kedvest az életbe. De hiába a szeretet panaszszava, hiába az orvosok minden tudománya, a megholtat életre támasztani ember nem bírja. Nem bírja senki, csakis az élet és halál hatalmas ura, az Úr Isten.

A tanítványok mentek Jézussal Bethánia felé. A város szélén találkoztak Mártaival, Lázár nővérével, aki sírva mondta: Uram! jóbarátodat, Lázárt már négy napja, hogy eltemettük. Uram, ha te itt lettél volna, testvérem nem halt volna meg. Jézus válaszolt: Fel fog támadni testvéred. Én vagyok a feltámadás és az élet. Mindaz, aki én bennem hisz, ha meghalt is élni fog. És mindaz, aki él és én bennem hisz, nem hal meg soha, mindörökké. Hiszed ezt? Felelőnek: Igen Uram én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Isten fia, aki e világra jött. Erre Jézus a sírhoz ment. Figyelmeztették, hogy a holttest már negyednapos, már szaga van. De Jézus mégis felnyitotta a sírt és nagy hangon kiáltott: Lázár, jöjj ki. És Lázár, a negynapos halott feltámadt, mert az Isten, az élet és halál ura parancsolt neki. És a zsidók közül sokan hitték, hogy ő Isten. Ezt hisszük és ezt valljuk mi is. (Jn 11)

De a legfölségebb bizonyítéka Jézus istenségének a saját feltámadása. A kínszenvedés és a kereszthalál kínjai összeroncsolták egészen Jézus testét, de összeroncsolták a tanítványok hitét is. Meginogtak hitükben, de csak azért, hogy annál diadalmasabb legyen megerősödésük. Maguk látták, hogy Jézust meghalva eltemették. Maguk hallották a zsidók győztes gúnyolódását a názáreti ács csúfos végéről. De amikor látták Jézust feltámadva, akkor annál jobban megerősödtek, annál biztosabb, megingathatatlanul biztosabb hittel borultak le a hitetlen Tamással együtt, annál mélyebb hódolattal imádkoztak és vallották: „Én uram és én Istenem.”

K. F.! A mai napon mutatta be a templomban Szűz Mária a kis Jézust. Ma ajánlotta anyai szívének magzatát az egész világ bűneiért engesztelő áldozatul. De ma ajánlkozott fel Krisztus is, hogy meginduljon arra a végtelenül fontos megváltói útra, amely sok dicsőséget hozott rá, de még több szenvedést és a végén a Golgota kínos áldozatával végződött. Sokan akkor tudomást sem vettek róla. Sokan ma sem akarnak tudomást venni róla. Akadnak ma is agyalágyultak, akik letagadják, hogy Jézus élt. Azt mondják, hogy csak nagy politikus volt, vagy valami más, szédületesen ostoba kifogással akarnak kibújni Jézus hatalma alól. De mi józan eszünk diktálása alapján, mert láttuk Jézus csodálatos egyéniségét, jellemét, amelyben semmi bűnt nem tudtak találni, láttuk végtelen bölcsességét, mellyel ellenségeinek legravaszabb kelepcéjét is leleplezte, láttuk jövődöléseit és csodáit, azért hiszünk Jézus saját kijelentéseinek és józan eszünk kényszerítésére mély imádással borulunk le úrfelmutatáskor az Oltáriszentségben lakó Úr Jézus előtt és törhetetlen meggyőződéssel valljuk: Te vagy Krisztus az élő Isten fia. És szilárd bittel imádkozzuk a hitetlenkedő Tamás imáját: Én Uram és én Istenem. Ámen.

(Elmondva Gyertyaszentelő napján.)

11. A pokol

Kedves Fiúk! A sátán megkísértette Jézust, de eredménytelenül. Megkísértette őszüleinket, Ádámot és Évát, sajnos, eredménnyel. Megpróbálja azóta is az Úr Isten ellen való lázadásra bírni minden embert és sajnos nagyon sokszor nem eredménytelenül. Kísértésének nyomán röptül az Úr Isten felé ez a lázadó sátáni szó, amit éppen a lázadó angyalok mondtak ki először: Nem parancsolsz nekem! Nem szolgálok neked! hogy ez a lázadás az Úr Isten haragjának szörnyű súlyát zúdítsa az emberiségre. Mert az Úr Isten sokkal hatalmasabb annál, hogy csak úgy büntetés nélkül tűrje az ő parancsainak megszegését.

K. F.! Most kezdődik a nagybőjt, a bűnbánat és magábaszállás ideje. Most indul el Jézus Krisztus a világ legszentebb áldozatának, a golgotai keresztáldozatnak a bemutatására, hogy lehetővé tegye a mi számunkra az Isten büntető kezéből való megmenekülést. Azért most, K. F., nézzünk le oda, ahonnan a keresztáldozat kiszabadítani akar, nézzünk a bűn büntetésére, a pokol szenvedéseire.

Ha a másvilágról és a pokolról van szó, sokan nagyon könnyen elintézik a dolgot. Legyintenek a kezükkel egyet és azt mondják: Talán nem is igaz az egész. Nem jött még onnan vissza senki. – Pedig igenis jött vissza a másvilágról valaki. Onnan jött Jézus Krisztus, aki maga teremtette a másvilágot is, és maga mondta meg nekünk, hogy milyen a pokol. Az ő szavaiból tudjuk, hogy igaza van Szent Pálnak, amikor a Szentírásban azt mondja: Rettenetes az élő Isten bosszuló kezébe esni. Rettenetes, mert kimondhatatlan szenvedéseknek özöne gyötri ott az elkárhozottakat.

K. F.! Láttátok már, mikor a madár kalitkába kerül? Vagy láttátok már, amikor egy kis méhecske a szobába kerül? A madárnak is, méhecskének is az otthona a szabad levegő, a napsugár, a virág, a rét. Oda vágyik a szíve. Szeretne repülni, de nem bír. Nagy erővel neki röptül a kalitka falának, vagy az ablaküvegnek, neki repül százszor is egymás után, míg csak össze nem töri magát, agyon nem veri magát.

Ez az egyik és egyúttal legfájdalmasabb szenvedése a pokolnak. Az ember lelke a mennyország számára van teremtve, őt csak az Isten végtelen gazdagsága tudja kielégíteni. Vágyik az Isten és a mennyország után, oda szállna, repülne, de be van zárva, akárhogy erőlködik, nem tud kiszabadulni soha, de soha. Ott szenved, ott vergődik a pokol szörnyű reménytelen rabságában és minden kínzó szomjúságnál jobban gyötri az állandó vágy a boldogság után, amit soha elérni nem fog.

De van más is. Krisztus azt mondta: Az elkárhozottak kivettetnek a külső sötétségre és ott leszen sírás-rívás és fogak csikorgatása. Mert az ő férgük meg nem hal és az ő tüzük ki nem alszik. Be vannak zárva örök fogságra, és ennek az örök börtönnek a belseje borzasztó tüsszel van kibélelve, amely kínoz fájdalmasan, a legélszbontóbb földi kínnál is fájdalmasabban.

Egyes vértanúk borzasztó kínokat szenvedtek katolikus hitükért. Szent Jánost forró olajba dobták. Szent Ágneszt égő máglyával rakták körül. Szent Lőrincet tüzes rostélyon sütötték meg. Szent Bertalan apostolt elevenen megnyúzták. Néró a keresztények százait csavartatta be olajos, szurkos kócba és meggyújtva ilyen eleven emberekből készült fáklyákkal világította ki éjszaka kertjeit. De ezek a szörnyű kínok mind semmiségek azokhoz az észbontó kínokhoz képest, amikor az egész élet minden egyes bűnéért kell külön-külön megbűnhődni. Amikor minden bűnért külön-külön kell elégtételt adni a megbántott isteni fölségnek. Mert ezeknek a vértanúknak volt vigasztalásuk kínjaik között is. Tudták, hogy a mennyei Atya szeretettel néz rájuk és nyújtja feléjük a megdicsőült vértanúk koronáját. De az elkárhozottaknak semmi vigasztalásuk, semmi enyhülésük nincs. Még annyi sem, mint amennyit Lázár tudott volna nyújtani a gyötrő dúsgazdagnak, ha vízbemártott ujjá hegyét

nyelvéhez érintette volna. Semmi, mert az Isten haragját érzik csak maguk fölött és a borzasztó gyűlölet az Isten és az emberek iránt minden vigasztalást megsemmisít.

A vértanúk tudták, hogy ha napok, vagy hetek szenvedései után is, de végül mégis vége szakad a kínoknak és akkor kimondhatatlan boldogság lesz a jutalom. De a kárhozottaknak csak egy kétségbeejtő igazság dörög a fülükbe: Soha többé, mindörökké. Mert az ő férgük meg nem hal és az ő tűzük ki nem alszik. A pokol kínjainak soha vége nem lesz, eltelik az egyik nap a másik után, az egyik év a másik után, az egyik száz év a másik után, az egyik millió év a másik után és még mindig millió és millió évek szenvedései jönnek tovább és soha semmi szünet, soha semmi enyhülés, soha-soha vége. Szeretne meghalni, szeretne megsemmisülni, nem lehet, csak szenvedni, szenvedni tovább, örökké. Ebbe a gondolatba bele lehet örülni.

És nem csak a külső szenvedések marnak, hanem marod te magadat még jobban. Mert te vagy az oka kárhozatodnak és senki más. Te magad rúgtad el magadtól a boldogságot, te magad dobtad bele magadat ezekbe a kínokba és senki más. Neked is kínálta Isten az örök üdvösséget, de nem kellett. Ott volt a templom, ott volt a szentmise, ott volt a gyónás neked is, szinte erőszakkal akartak üdvözíteni, szinte pálcával kényszerítettek az üdvösségre, de te, mihelyst nem állott mögötted az oktató, vagy a tanító pálcája, már hátat fordítottál a templomnak, a gyóntatószéknek és Istennek. Lám társaid, barátaid boldogok lettek, de te szenvedsz borzalmasan és egyedül csakis te vagy az oka kárhozatodnak. Ezek az önmarcangolások megértetik veled, amit földi életedben annyiszor hallottál, de amin akkor talán csak mosolyogtál: Rettenetes az élő Istennek bosszuló kezébe esni.

Mert ne tévesszen meg senkit, hogy Isten jó, hogy végtelenül irgalmas, végtelenül türelmes. Igaz, Isten jó, de nem mafla. Ha te állandóan szembeszállsz vele, állandóan szemébe vágod: Nem kell a mennyországod, nem szolgálok neked, akkor nem fog hajadnál fogva senkit a mennyországba húzni. Ha te állandóan a poklot választod, hát jó, legyen, ahogy választod. Ha egy szegény koldus jön éhesen, rongyosan, adsz neki ebédet. De ő valamiért felhúzza az orrát és nem eszi meg, senki sem fogja erőszakkal a szájába tömni. Ha jobb szeret éhezni, hát éhezzen. Ha teneked is jobban tetszik a bűn és a kárhozat, mint az Isten és mennyország, hát jó, Isten minden jósága mellett is azt adja neked, amit választol. Neki nincsen szüksége arra, hogy te üdvözlj.

A pokolnak ettől a borzasztó szenvedéseitől való félelem dermesztette meg a zsidó és a pogány népek szívét az egész világon Jézus születése előtt. Ettől a borzasztó kárhozattól akartak mindenáron megszabadulni, megmenekülni, azért szálltak az imák évezredek át ég felé, azért szállt az áldozati oltárok füstje, és azért folyt az áldozati állatok vére patakokban rimánkodva megváltásért a pokol tűzéből. De hiába szállt, hiába folyt, hiába volt a vérpatak, a pokol tűzét eloltani nem tudta. Egy másik áldozatnak kellett ezt eloltania, Jézus keresztáldozatának és a szentmiseáldozatnak. Jézus adta a legértékesebb áldozatot, saját életét az oltárra, hogy te megmenthesd magadat a kárhozat kínjaitól. Jézusnak ez nem volt érdeke, neki nem volt ebből semmi haszna. Épp úgy, mint az egyház is csak szeretetből teszi, mikor megkezdí a nagybőjtöt, a bűnbánat idejét és figyelmeztet: Tartsatok bűnbánatot. Megkezdődik Jézus megváltó szenvedése. Nézz a pokol mélyére, nézz a kárhozat szenvedéseire és válassz örök élet és örök kárhozat között. A régi pogányok mindenüket odaadták volna, ha megszabadulhattak volna a kárhozat rémületétől. Nekünk nem kell ennyit tennünk. Jézus bemutatta már áldozatát. Nekünk egy jó gyónás elég és már megszabadulhatunk a pokoltól. Végezze ezt el mindenki. Nem a papnak lesz abból haszna, hanem csak egyedül neked. Ámen.

(Elmondva Nagyböjt I. vasárnapján.)

12. Jesus sacerdos et hostia

Kedves Fiúk! Bizonyára többen láttatok már azt a szomorú családi jelenetet, amikor egy rakoncátlan gyermek szembezáll szülei akaratával, és ezért a szülei elkergetik őt a háztól. Súlyosan megbántotta az édesapját, azért apja kitagadja és látni sem akarja többé. Ez a gyermek azután elmegy világgá, csavarog az egyik határból a másikba. Próbálja magát fenntartani, talán sikerül is neki valamennyire. Közben lerongyolódik, lezüllik. Így bolyongásai közben egyszer csak rászakad az elhagyatottság érzése, bele nyilallik szívébe a fájdalom, mint valami tövis szúrás és nem hagy neki nyugtot. Sajog szívében a vágy az elhagyott meleg családi otthon után, a jóságos édesanya szerető gondviselése után.

Valahogy ugyanilyen sajtó tövissel, ugyanilyen állandó honvágygal a szívében az elvesztett örök haza után járta a bűnbeesett emberiség is a földi élet útjait. Ehhez a vágyhoz járult még a biztos kárhozattól való félelem, amely szörnyű rettegésbe dermedtette meg a bűnös emberiség szívét. Ez a honvágy és ez a félelem űzte, hajtotta az emberiséget, hogy mindenáron béküljön ki a megbántott isteni fölséggel, mindenáron engesztelje ki az Istent, meneküljön a borzalmas kárhozattól és mindenáron szerezze vissza az elvesztett örök boldogságot.

Ez a honvágy és ez a rettegés vitte rá őket, hogy az Istentől semmit ne sajnáljanak. Ez égette bele a lelkükbe, hogy Istennek semmi sem sok, hanem mindent, a legdrágábbat is oda kell neki adni áldozatul. Ezért Ábel a legszebb báránykát tette az oltárra és míg azt feláldozta, a bárány vérkönnyeivel rimánkodott az Úr Istennek: Uram! Ments meg minket! Uram, a legszebbet adtam neked, add meg érte bűneim bocsánatát, add meg érte az elvesztett mennyországot. Isten elfogadta az áldozatot, de nem adott bocsánatot. Ez nem elég. Adjatok többet, értékesebbet... Erre százával és ezrével adták az áldozatokat Istennek: Állatot, aranyat, ennivalót, vagyont és mindent. Az oltárok felszálló füstje mintegy állandóan rimánkodott az Istennek: Uram, nyisd meg nekünk az üdvösség bezárt kapuját! – Az eredmény mindig ugyanaz: Még ez sem elég. Adjatok még többet, még értékesebbet. – Ábrahám a legdrágábbat, egyetlen fiát tette az oltárra. A pogányok százával és ezrével ölték le emberáldozatul ártatlan gyermekeiket, hogy azoknak tiszta, ártatlan élete árán könyöröggék ki az üdvösséget. Az eredmény mindig ugyanaz: Még ez sem elég. Még ez sem elég értékes. A megbántott Isten olyan fölséges és az üdvösség olyan nagy dolog, hogy még ez sem elég annak visszaszerzésére. Adjatok még többet, még értékesebbet!

De mit adhatott volna még ennél is drágábbat és értékesebbet a szegény emberiség, olyant, ami az Isten előtt is értékes? A pogányok sokszor saját vérüket adták. Késsel hasogatták a testüket, csak hogy bűnbocsánatot nyerjenek. És még ez sem volt elég. A megbántott Isten haragját még ez sem tudta kiengesztelni. Hát mit tehetett, mit adhatott volna még többet az emberiség? Az emberiség már semmit, de az Úr Isten igen.

Az Isten fia sietett a kétségbeesett emberiség segítségére. Az Isten fia, Jézus Krisztus lejött közénk, emberré lett, magára vette a gyötrődő emberiség minden baját, kínját és maga állott az Úr Isten elé. Az emberiség papja, legfőbb papja lett, hogy közben járjon, imádkozzék, könyöröggön híveiért, az egész emberiségért Isten előtt. Imádkozzék szóbeli imájával, amikor magányos hegyek csúcsain egész éjszakákat töltött el imádságban, amikor az Isten fia – hiszen láttuk, hogy Jézus maga is Isten –, amikor az Isten fia könyörgött Istennél irgalomért. De imádkozzék az igazi pap legtökéletesebb, legszívőbfakadóbb imájával: az áldozatbemutatással is. Mint pap, könyörgött a népért. De tudta, hogy az Isten végtelen hatalmú Úr, akinek az akaratát áthágni, megszegni nem lehet. És ha az emberiség bűneivel fellázadt az Isten akaratára ellen, azért bűnhődnie kell, azért a büntetést elszenvednie kell.

A kaukázusi hegyek népének az 1800-as évek közepén Schamil volt az uralkodója. Ez az uralkodó nagyon nemes gondolkozású, igazságos uralkodó volt, aki a népét is ilyen nemeslelkűvé akarta tenni. Különösen bántotta a fejedelmet, hogy országában a lopás és a megvesztegetés nagyon el volt terjedve. Hogy ezt a bűnt kiirtsa, szigorú rendeletet adott ki, hogy akit lopás, vagy vesztegetés miatt feljelentenek, annak az egész nép szemeláttára 50 korbácsütést mérnek a hátára. És mi történt? A legelső, akit feljelentettek, magának a fejedelemnek az édesanyja volt. A szörnyű hír szinte beteggé tette. Bezárkózott sátrába és három napon át töprengett, hogy mit csináljon? Az egyik oldalon ott volt a fejedelmi parancs, a törvény, amellyel játszani nem lehet, a másik oldalon pedig az anyja iránti szeretete. A fejedelmi parancsot büntetlenül megszegni nem engedheti, de akkor saját édesanyját kell megkorbácsolatnia. A negyedik nap reggelén a fejedelem kilépett a sátorából. Arca sápadt és komoly. Megharsantak a kürtök és a nép összesereglett. Odavezettette édesanyját a tömeg elé, kezeit hátrakötötte és kiadta a parancsot a megkorbácsolásra. A korbácsok felemelkedtek. De abban a pillanatban, amikor az első ütésnek le kellett volna sújtania, a fejedelem hirtelen odaugrott, fölé hajolt az édesanyjának és a saját testén fogta fel mind az 50 korbácsütést. Utána vérző testtel felemelkedett és fejedelmi méltósággal mondotta: Menjetez haza! A törvénynek elég tétetett. Magának a fejedelmeknek a vére csörgött elégtételül. Attól a naptól megszűnt a vesztegetés és a nép lelkéből soha ki nem vezett a rettenetes órának az emléke.

Isten törvényeivel sem lehet játszani. És ha az ember bűneivel fellázadt az Isten ellen, azért neki bűnhődnie kell. Bűnhődnie kell a földi nyomorúság szenvedéseivel és az örök kárhozat borzalmas kínjaival, melyekről ma egy hete volt szó. Az emberek hiába imádkoztak száz és ezer éveken át, a kárhozatot megszüntetni nem tudták, az igazságnak kérlelhetetlenül sújtó kezét visszatartani nem tudták. Az Isten fia azonban szeretetből fölé hajolt a bűnös emberiségnek és a saját testét tartotta oda: Sújtsz le az igazságos, megérdemelt büntetés, de őt, az Isten fiát zúzza agyon. Föléje hajolt a bűnös emberiségnek és a saját testén fogta fel a megbántott Isten büntető kezének sújtását. Mert Isten törvényének megszegéséért bűnhődni kell! Ez az értelme Jézus megváltó szenvedésének.

A földi papok évezredek óta kincseket érő áldozatokat adtak Istennek oltáraikon. De hiába adták a legdrágábbat is, eléggé értékeset, eléggé drágát nem tudtak adni, hiszen úgyis az Istené az egész világmindenség. Olyan áldozatot, ami Isten előtt is érték, amiért vissza tudták volna vásárolni az elvesztett üdvösséget, olyan értékes dolgot nem tudtak találni. Jézus talált. Saját magát, saját életét, testét és véréát adta áldozatul. Az Isten fia lépett a kereszt oltárára, hogy onnét könyörögjön bocsánatért a megbántott Istennél. Ez már elég értékes áldozati ajándék. Isten előtt saját emberré lett fiának élete, véres könnyes rimánkodása már elég értékes volt. Azért már visszaadta az elvesztett üdvösséget. Ez a jelentősége, értelme és értéke Jézus golgotái keresztáldozatának.

K. F.! Nagyböjt elején vagyunk. Nagyböjtben az Úr Jézus megváltó szenvedését és keresztalálát állítja szemünk elé az anyaszentegyház. Ennek a megváltó szenvedésnek a részletein fogunk elmélkedni a következőkben a nagyböjt folyamán. Nézzük az ostorozás, a töviskoronázás, a keresztthordozás és keresztrefeszítés szörnyű kínjait. Látjuk azt a végtelen szeretetet, amely ezekben a szenvedésekben irántunk megnyilvánul. Köszönjük meg Krisztusnak, a mi főpapunknak ezt az áldozatot! Mondjuk az egész világon imádkozó egyházzal mi is alázatos, hálás, szerető szívből: Imádunk téged Krisztus és áldunk tégedet, mert te a szent kereszted által megváltottad a világot Ámen.

(Elmondva Nagyböjt II. vasárnapján.)

13. Jézus az Olajfák hegyén

Kedves Fiúk! Sokszor megtörténik, hogy egy gyermek valami nagy rosszat tesz és azért büntetést kap. Mikor a gyermek meglátja az apja kezében a pálcát, még nem is kapott ki, és máris sír előre, máris érzi előre a verés fájdalmát.

Az áteredő bűn és minden más bűn az Úr Istennek súlyos megbántása, amiért a kárhozat szenvedéseivel kell az emberiségnek lakolnia. Tudták az emberek nagyon jól, tudták a zsidók éppen úgy, mint a pogányok, hogy rettenetes az élő Istennek bosszuló kezébe esni, azért már előre féltek a kárhozat büntetésétől. Ez a félelem magában is súlyos büntetése volt a bűnnek.

Jézus a mi főpapunk fölé hajolt a bűnös emberiségnek és a saját testén fogta fel az Isten Igazságos büntetésének sujtását, hogy őt zúzza össze az Isten büntető keze. Neki zúzza össze a lelkét az Olajfákhegyén és neki zúzza össze a testét Pilátus udvarán és a Kálvárián. Helyettünk elszenvedte a büntetéstől való félelem pokoli rettegését is a haláltusa barlangjában.

Nézzük most, K. F., a végtelenül szent miseáldozat eredetijének, a keresztáldozatnak bevezetőjét, a gyötrelmes olajfákhegyi éjszakát.

Jézus tanítványaival együtt imádkozva jött a Getszemáni kertbe, ahol olyan sok éjszakát töltött már el imába merülve. A kapunál otthagya a tanítványait. Csak Pétert, Jakobot és Jánost vitte magával, hogy ez a három, aki tanúja volt a táborhegyi megdicsőülésnek, csak ez a három legyen tanúja a Getszemáni lelkitusájának, porig való megalázódásának is. Alig maradt velük együtt, végtelen szomorúság fogta el. Maga előtt látta a másnapi szenvedést, minden borzalmával együtt, és felsóhajtott: Szomorú az én lelkem mindhalálig. Majd előbbre ment, be egy barlangba, az úgynevezett haláltusa barlangjába, de a rettenetes látomás követte őt oda is. Alig maradt egyedül, megjelentek szemei előtt a kínzóeszközök: kötelek, ostorok, szögek, tövises, a kereszt, a gúnyolódástól és istenkáromlástól tajtékozósájú hóhérok, az őrjöngő néptömeg, amely tajtékozó gyűlölettel gyalazza őt és követeli halálát. Ettől a látványtól megrémülve borzadt meg és könnyörögve sóhajt fel: Atyám, ha lehetséges, múltjék el tőlem ez a pohár ... De az Atya nem felel a hívására. Az égből semmi választ nem kap. Vergődő szíve az apostolokhoz viszi. Hátha azok meg tudják egy kicsit vigasztalni. De az apostolok aludtak.

Jézus szenved, gyötrődik egyedül, sötétben, senkitől nem látva, senkitől nem segítve. Az isteni főpap és az ártatlan áldozati bárány gyötrődik, szenved az éjszaka magányában, hogy elszenvedje helyettünk a büntetést azokért a bűnökért, amelyek titkolózni szoktak. Nem látja senki a szenvedő Megváltót. De látniok kell azoknak, akik, ha azt gondolják, hogy nem látja őket a tanító, vagy az oktató, itt a templomban rendetlen viselkedésükkel botránkoztatnak meg másokat. A pap az oltárról nem láthatja, de Jézus a haláltusa barlangjából látja és szenved, gyötrődik miatta.

Jézus, miután buzdította álmos tanítványait: Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek, vissza tért a barlangba, újra térdre esett és újra imádkozni kezdett. Most még szörnyűbb látvány tárult szemei elé. Látta a végtelen büntengert, mint valami piszkos áradatot magára zúdulni. Évszázadok és évezredek minden undoksága és gyalázata, minden bűne az ő lelkére tapad és neki kell mindenért a büntetést elszenvednie. Ő áll az Atya előtt, mint igazi áldozati bárány, hogy bűnhődjék olyan bűnökért, amelyeket soha el nem követett, de amelyektől meg akar váltani bennünket. Az egész világnak ez a büntengere borzasztó utálattal tölti el. Megint sóhajtva könnyörög: Atyám, ha lehetséges, múltjék el az a pohár tőlem. Az Atya megint nem felel. Nem fiának tekinti most Krisztust, hanem a lázadó emberiség képviselőjének, aki az egész világ bűneit hordozza. Jézus újra megpróbálja: Hátha az

apostoloknál, a barátainál vigaszt, erőt, bátorítást talál. Újra odamegy hozzájuk és újra alva találja őket.

Ő szenved, gyötrődik ezek helyett az emberek helyett, az apostolok helyett is és míg ő a halállal vívódik, addig azok még csak virrasztani sem tudnak vele, még csak egy jó szót sem mondanak neki. Alszanak. Jézus gyötrődik egyedül, ők pedig alszanak.

K. Gyermekek! Hányszor megismétlődik azóta is Jézus olajfákhegyi magányos gyötrelme. Hányszor ismétli meg Krisztus térdre esve könyörgését értünk itt is a mi oltárunkon a szentmisében. Hányszor kell neki most is látnia az emberek undok bűneinek szennyes áradatát innen az Oltáriszentségből. És ilyenkor, különösen a vasárnapi szentmise idején keres vigasztalást híveinél. Milyen sokszor hiába keres, mert az ő hívei alszanak, és magára hagyják őt. Hányszor magára hagyják a leventék és az iskolások is, akik, ha nem parancsolják őket a vasárnapi szentmisére az értünk önmagát feláldozó Krisztus elé, akkor már elhagyják a vasárnapi szentmisét. Sőt még olyan is akad, aki a vezetés és parancs ellenére is elhagyja. K. Gy.! A szenvedő Jézus vigaszt keres mindenkinél a buzgó vasárnapi szentmishallgatás által és olajfákhegyi gyötrődést jelent neki, ha magára hagyjátok, ha valamelyikötöket hiába keresi itt a vasárnapi oltár előtt.

Jézus vergődő szívvel visszamegy ismét a barlangba. Térdre borulva imába kezd harmadszor is. De rettenetes lelkigyötrelmei, látomásai nem hagyják nyugton most sem. Látja újra a kínokat, a szeget, az ostort, és látja, hogy nagyon sok emberért hiába lesz ez a szörnyű szenvedés. Látja a megátalkodott keményszívűeket, akik minden szenvedése ellenére is el fognak kárhozni. Akiknek hiába hangzik újra és újra az Egyház felszólítása: Tartsatok bűnbánatot. Akik akkor gyóntak utoljára, amikor az iskolából kimaradtak, és most is azt mondják: Minek gyónjak? Nekem nincs bűnöm ... Hiába minden küzdelme, minden vergődése, minden szenvedése Krisztusnak, ők mégis el fognak kárhozni. Ez a gondolat szörnyű fájdalmat okoz a vergődő Üdvözítőnek. A fájdalom és borzalom verejtéket présel ki testére és a szörnyű szenvedések véres verejtékekkel borítják el ártatlan testét. Olyan könnyű, olyan egyszerű kimondani a Szentírás szavát: „És lőn az ő verejtéke, mint a földre hulló vérnek cseppjei.” Olyan könnyű kimondani: „Ki érettünk vérrel verejtékezett”. De e mögött a pár szó mögött a kimondhatatlan kínoknak és szenvedéseknek a tengere van. A régi pogányok az áldozati állatok vérözönét adták Istennek és azzal rimázkodtak bocsánatért. Jézus is vért, saját véres verejtékét adja már az Olajfákhegyén és azzal könyörög bocsánatért. Jézus sír. Ververejtékes könnyekkel sír, siratja azoknak a bűneit, akiknek nincsen egy csepp bánatuk saját bűneik felett. Hetyke, hencegő, megátalkodott bűnösök! Nézzétek, Jézus ververejtékes könnyekkel siratja a ti megátalkodottságotokat! De jaj annak, akinek Jézus ververejtékes könnyei láttára se nyílallik eszébe a bűn nagysága, akit hiába figyelmeztet Jézus ververejtékezése is, hogy bűneidet minden esztendőben meggyónjad: akinél köves, terméketlen kemény szívbe hull Jézus véres verejtéke és nem tudja azt megtörni, nem tudja azt bűnbánatra vinni.

K. F.! Jézus, az Isten báránya imádkozik, ververejtékes imával könyörög értünk. De ne csak ő könyörögjön, hanem az ő véres verejtékéhez járuljon hozzá a mi bűnbánatunk is, hogy ne legyen senki, akiért hiába folyt Jézus véres verejtéke, ne legyen közöttetek senki, aki örökre tönkre megy, örökre elkárhozik Jézusnak, a mi főpapunknak végtelenül értékes könyörgő-áldozata ellenére is. Ámen.

(Elmondva Nagyböjt III. vasárnapján.)

14. Az ostorozás

Kedves Fiúk! Miután Jézus az Olajfákhegyén a haláltusa barlangjában nagy lelki gyötrelmében vérrel verejtékezett, megszánta őt az Atya. Egy angyalt küldött hozzá, aki megvigasztalta és megerősítette őt. Jézus erre meghajolva az Atya akarata előtt, elszánt, férfias határozottsággal indult a szörnyű szenvedések elfogadására. Alig telt el néhány perc, fáklyák fénye és az elfogatásra kiküldött katonák tűntek fel az Olajfákhegyének sötét bokrai között. Ezt a hóhérbandát Júdás vezette. Jézus el akarta szenvedni minden bűnért a büntetést, azért viselte el Júdás undok árulását is. Júdás megmondta: Akit megcsókolok, ő az, fogjátok meg. Undok képmutatással Jézushoz ment, barátságos mosollyal köszöntötte őt: Üdvözlégy mester! És megcsókolta őt.

Barátságos mosoly, szerető csók, hogy ezzel meggyilkolja Jézust. Milyen utálatos dolog ez! Egyszer láttam moziban egy jelenetet: A féltékeny vőlegény elment a menyasszonya lakására. Barátságosan megöleli, megcsókolja a menyasszonyát. Míg így átölelve tartja, hátulról egy kést szúr a szívébe. Milyen megdöbbentően utálatos eljárás ez! Milyen undor fogta el Jézus szívét,, amikor Júdás csókját az arcán érezte!

Barátságot mutat és közben az ellenséggel paktál. Milyen sokszor megismétlődik ez a mi községünkben is! Ha talán nem is annyira visszataszító, de mindenesetre káros és sokszor Jézus ügyének elárulása az a kétkulacos élet, amit itt is folytatnak. Akik Jézussal is szeretnének jóban lenni, de Jézus ellenségeit is támogatják. Akik talán megemelik a templom előtt a kalapjukat, néha még a templomba is eljönnek, sőt talán rendszeresen eljönnek, de azért Jézus ellenségeit támogatják, Jézus ellenségeinek újságjait olvassák, azért adják a pénzüket. Ezek, ha talán nem is olyan tudatosan és meggondoltan, mint Júdás tette, de mégis Jézus ellenségeit juttatják diadalra. Vallásos ember vallástalan újságot olvas és támogat! Ez is Júdás-szerep, ha talán nem is olyan tudatos és undok, mint az első Júdásé volt!

De van egy másik bűn is, amely már teljesen azonos Júdás csókjával és ez a szentségtörő áldozás. Amikor valaki tudja, hogy súlyos bűne van és mégis merészel a szentáldozáshoz járulni. Amikor valaki elvégzi ugyan a gyónását, mert kell az iskolával, vagy a leventével, vagy az esküvő előtt, de rosszul végzi azt. Szándékosan nem mondja meg valamelyik halálos bűnét, mert szégyenli azt. Az ilyen áldozás már teljesen megegyezik Júdás csókjával. Szeretetet mutat Jézus iránt, a szeretet vendégségéhez járul és közben az Oltáriszentségben a legádázabb ellenségének, a bűnnek, a Sátánnak hatalmába juttatja Krisztust. Mintha csak sárba taposná az Úr Jézus szent testét! Inkább soha ne áldozzék az illető, minthogy szentségtörően áldozzék! Jaj, K. F., egy ilyen szentségtörés nem egyszer örök kárhozatra vitte már azt a szerencsétlent, aki azt elkövette és nem hozta azt rendbe, mint ahogy Júdást is örök kárhozatra vitte áruló csókja. Jézus ott a Getszemáni kertben látja az összes szentségtörő áldozásokat, Júdás csókjában benne égnek az összes ilyen bűnök és undorodik, szenved miattuk.

De az Olajfákhegyén csak megkezdődött az Úr Jézus szenvedése. Innen viszik a főtanács elé, ahol halálra ítélik, majd Pilátus elé, hogy tőle is kicsikarják a halálos ítélet jóváhagyását. Pilátus nem akarja megölni Jézust, de mégis, hogy a dühöngő népet kielégítse, megostoroztatja Jézust. Talán ez volt a legborzalmasabb része Jézus szenvedésének. A katonák levetkőztették Jézust egészen. Két kezét szoroson egy oszlophoz kötözték. Azután három, vagy négy katona szíj korbácsokat fogott, amelyeknek a végén vas golyók és szögek voltak és azzal kegyetlenül korbácsolni kezdték Jézust. Már az első korbácsütések felszakították a bőrt Jézus szent testén és már az első ütések nyomán vérpatakok borították el a testét. A borzalmas csapások súlya alatt Jézus rábukott az oszlopra és a fájdalomtól eltorzult arccal, a fájdalomtól könnyes szemmel, de szó nélkül tűrte a borzalmas csapásokat. Mert a

katonákban nincs kegyelem. Nekik csak az volt a törvényük, hogy senkit nem szabad halálra korbácsolni. De ha a korbácsolás után egy fél órával meghal a szerencsétlen elítélt, az már nem baj. A korbácsra kötött vas szegek és vas golyók először a bőrt hasogatták fel Jézus testén, azután a húsát zúzták széjjel úgy, hogy a vérpatakból a csontok fehérlettek ki, ha a korbács ütése szétfreccsentette az egész testét elborító véráradatot.

És Jézus ott állott önként, szeretetből és könnyes szemeivel belenézett a világtörténelembe. Előre nézett 2000 évre is és elnézett ide az üllői templomba is és könnyező szemeivel keresi az üllőiek tekintetét is. Szenvedő szomorú szemeivel belenéz a te szemedbe is és szomorúan halkán mondja neked: Nézd fiam! Látod már, hogy mi a bűn? Érted már, hogy milyen végtelen nagy rossznak kell lennie a bűnnek, ha nekem ilyen borzasztó szenvedést kell miatta kiállanom? Ruháitól megfosztott és korbácsoktól szétzúzott testem szörnyű komolyan mutatja neked, hogy milyen komolyan veszi Isten a hatodik parancsolatot és milyen szigorúan bünteti Isten a mezítelenség, a paráznaság bűneit. Nem vicc, nem szórakozás a paráznaság, nem játék a kétértelmű sikamlós beszéd, amelyre olyan undorítóan szokott felhangzani a romlott társaságok röhögése. Ez nem vicc, hanem bűn. Ezeknek a röhögéseknek Jézus vérbefagyott, szétzúzott testét még tovább hasogató korbácsok csattogása a kísérő muzsikája. Te röhögsz a sikamlós vicceken, Jézus testén pedig csattog a korbács a te röhögésedért.

Mert ezeknek a korbácsoknak tulajdonképpen a te testeden kellene csattogniok. Tulajdonképpen mi vagyunk a korbácsoló oszlophoz kötözve, mi, a bűnös emberiség kuporgunk ott az oszlop tövébe. Az ütések mi érdemeltük meg, nekünk vannak azok szánva, csak Jézus szeretetből fölénk hajol és a saját testén fogja fel azokat. Mi ott kuporgunk, és Jézus vére ránk folyik, és mert szent fiának vérét a mi lelkünkön látja az Úr, azért bocsájt meg nekünk.

Ezt látva, ezt tudva, mondjátok, Kedves Fiaim, nem kell-e hálásan megcsókolni az összekötözött Krisztus megváltó kezét és nem kell-e neki a hálától és szeretettől szinte lángra gyúlva mondanotok neki: Uram, én ezt soha, de soha el nem felejttem!

És mondjátok, nem furcsa, nem érthetetlen, sőt bosszantó, hogy az egyház halálos bűnnel fenyegetve kényszerít erre a hálás köszönetre, a vasárnapi szentmisére, és arra, hogy a húsvéti szentáldozásban hálásan kezet csókoljatok az Úr Jézusnak? És nem szomorú, hogy még így is akad fiú, akit erőszakkal, parancsszóval kell Krisztushoz kényszeríteni, és még így is akad, aki nem köszöni meg Jézus jószágát, mert akkor gyónt utoljára, amikor az iskolából kimaradt. Pedig, ha csak egyszer igazán meggondolná minden ember, hogy mit tett érte Jézus, akkor visszatarthatatlan erővel kellene minden embert a hálának Jézushoz vinnie.

Ha valaki mégis hálátlan, sőt hálátlanságból Jézus ellen fordul és ellöki magától Jézust, akkor hiába hajolt fölé Jézus a korbácsoló oszlopnál. Akkor az igazságos Isten büntető kezének korbácsütései mégis csak őt fogják érni. Az ilyen örökre tönkre fog menni, örökre el fog kárhozni Jézus megváltó szenvedése ellenére is. De jaj annak, aki ellöki magától Jézust, jaj annak, akiért hiába szenvedett Jézus!

De ti nem akartok ezek közé tartozni. Nem! Ti meghúzódtok Jézus szenvedésének védelme alatt, ott a korbácsoló oszlop tövében. Elvégzitek mindnyájan jól a húsvéti szentgyónást és szentáldozást és megcsókoljátok mindnyájan szeretettel a szentáldozásban Jézus jószágos kezét. Megcsókoljátok mindnyájan, a legények is, a férfiak is, hogy így Jézus vérétől pirosra festett lelketeket magáénak ismerje fel majd az Atya az utolsó ítéleten és Jézus borzalmas szenvedése a korbácsoló oszlopnál mindnyájatoknak üdvösséget szerezzen. Ámen.

(Elmondva Nagyböjt IV. vasárnapján.)

15. A töviskoronázás

1. Kedves Fiúk! Mikor a katonák már elfáradtak a korbácsolásban, mikor az Úr Jézus testét már cafatokra tépték szét rettenetes korbácsaikkal, eloldozták Jézust a korbácsoló oszloptól. Szegény meggyötört Istenember szinte félholtan vánszorog Pilátus udvarán egy pár lépést, majd az irtózatosságtól és a borzalmas vérvesztességtől kimerülve egy kőre kénytelen leülni. Itt folyt le az a szentségtörő gúnyolódás, amely megalázóbb volt még az ostromozásnál is.

Valamelyik katonának eszébe jutott, hogy Jézus királynak mondta magát. „Rajta hát, jó mulatság lesz, játszunk királyosdit! Koronázzuk királlyá ezt a szerencsétlen rajongót!” – És röhögve fogtak hozzá a gyalázatos játékhoz.

Gyorsan kerítettek valahonnan egy bíborpiros rongyot, valami rongyos katonaköpenyeget és azt ráterítették szétmarcangolt testére. Királyoknak bíborköpeny járt régen, hát adtak neki egy piszkos piros rongyot. – Kormánypálcának egy nádszálat dugtak a kezébe, még csak korona kellett. Azt is font az egyik katona tövisből és a többiek, jót nevetve a pompás ötleten, kegyetlenül a fejébe nyomták Jézusnak. – Így, most már király, nem panaszkodhat! A kegyetlen játék tovább folyt. Király előtt hódolni is kell. Erre sorban térdet hajtottak előtte és gúnyosan köszöntötték: Üdvözlégy, zsidók királya! Majd arcul verték és arcul köpködték őt.

Pokoli játék! És Jézus tűri szó nélkül, hogy ez az aljas söpredék másodszor is ilyen gyalázatosan kigúnyolja őt. Először néhány órával előbb a zsidók csúfolták meg hasonlóképpen: Bekötötték a szemét, arcul verték és gúnyolódva kérdezték, találd el Krisztus, hogy ki ütött meg.

Gúnyt üznek Jézus királyságából, de azért Jézus így is király! Király összetörve, arcul verve, meggyalázva, és összeköpdösve is király, aki majd egyszer, az ítéletkor újra szemben fogja magát találni ezekkel a gúnyolódókkal. Akkor is térdelni fognak előtte, de nem gúnyolódva, hanem reszketve, mikor szörnyű bűnüknek szörnyű ítéletét várják.

Jézus élete titokzatos módon az ő egyházában folytatódik. Jézust ma is nagyon sokszor meggyalázzák, kigúnyolják, nem ugyan Pilátus udvarán, hanem szerte a nagyvilágban, amikor az ő katolikus egyházát bántják és gyalázzák. Mert minden gúny, minden gyalázat és támadás, ami az egyházat éri, tulajdonképpen Jézust éri. Jézus megmondta az egyházáról: „Aki titeket megvet, az engem vet meg”. Jézus eltűri most is, hogy őt az ő egyházán keresztül meggyalázzák. De éppen úgy, mint a Pilátus udvarán gyalázkodók, éppen úgy fognak majd ezek a mostani szájkodó nagylegények is egyszer az ítélő Jézus trónusa előtt reszketni.

2. Gúnyt űz a durva csöcselék az Isten fiából. Ez a tömeg mindig érezte, hogy Jézus mennyivel kiválóbb, mint ő. És mindig fájt neki Jézus nagysága. Az aljas, romlott embernek mindig nagyon fáj, ha azt látja, hogy van valaki, aki nem olyan aljas és nem olyan romlott, mint ő. Azért romlott lelkének minden szennyét igyekszik ráfröccsíteni a nála kiválóbbra. Az ilyen romlott tömeg mindig örül, ha szenvedélyét kitöltheti egy, a hatalmába került kiváló emberen. Ezért nem számíthat kíméletre Jézus. Ezért nem számíthat kíméletre Jézus egyháza a romlott emberek részéről. Ez a legmélyebb forrása Jézus meggyalázásának. De ez a legmélyebb forrása annak is, hogy a romlott tömegnek legnagyobb élvezetet jelent, ha valamelyik papnak a becsületét hazug rágalommal bemocskolhatja.

Kedves Fiúk! A fiatalságnak egyik legszebb tulajdonsága, hogy mindig a szépért, a jóért, a magasztosért tud lelkesedni. Vigyázatok, ne álljatok be abba az aljas csöcselékbe, amely előtt már nincs szent és nincs becsület, hanem mint az a Krisztust meggyalázó tömeg is, mindent csak sárba rántani tud. Jézus összeköpdösve is, meggyalázva is felséges Isten! És mi összeköpdösve is, meggyalázva is imádó szeretettel nézünk rá. Jézus papjai megrágalmazva

is, gyűlölettengertől körülvéve is Istennek felszentelt szolgálói, akik bár gyöngye gyarló emberek, mégis minden nap kezükben tartják úrfelmutatáskor Krisztus szent testét és véré! – A katolikus egyház is meggyalázva is, megrágalmazva is Krisztus jegyese, aki a legnagyobb jót, az örök boldogságot adja az embereknek, és amelyen a pokol kapui soha erőt nem vehetnek.

3. A durva nép gúnyolja Jézust és csúfolódva térdet hajt előtte. Milyen keserű látvány ez az ég és föld urának, aki előtt valóban térdet kell hajtania az egész földkerekségének ... De éppen olyan keserű látvány számára az is, hogy sokan nem akarnak térdet hajtani előtte itt az oltáriszentségben úrfelmutatáskor, vagy az utcán, amikor a pap beteghez menve, magával viszi az oltáriszentségben az Úr Jézust. Sok ember gyáva térdet hajtani és letérdelni az Ura és Istene előtt. Ha nem látnák mások, akkor letérdelne, de mások előtt gyáva.

Kedves Fiúk! Katonának, leventének, de minden fiatal férfinak is legszebb férfitulajdonsága a bátorság és következetesség. Amit egyszer helyesnek tart, azt megteszi, ha az egész világ másképpen gondolkodik, akkor is. – Viszont semmi nem annyira megalázó egy férfira, egy leventére nézve, mint a gyávaság. Itt úrfelmutatáskor Jézus száll le az oltárra. Térdelj le előtte hitvalló férfias bátorsággal. Ezzel engeszteld Jézus szenvedését a gúnyolódó csöcselék csúfondáros hódolata miatt.

4. Nézzük még egyszer, Kedves Fiúk, az Úr Jézusnak töviskoronás szent fejét. Nézzétek, milyen fájdalmasan hajol le ez a szent fej a töviskorona kínos terhe alatt. Nézzétek, milyen égőn, marón folyik végig a tövises szúrásától a vér Jézusnak összeköpdösött, meggyalázott szent arcán. Nézzétek és szomorodjatok el ti, akik néha olyan nagyon szeretitek magasra felválni a fejeteket. Gögös, büszke legények, akik nem akartok engedelmesen fejet hajtani sem szülőitök, sem feljebbvalóitok, de néha még az Isten és egyházatok parancsa előtt sem. Egyik-másik gögös, büszke legény, aki szinte azt gondolja, hogy ő a világ közepe és magán kívül nem akar senkit megbecsülni vagy elismerni, de jóformán még eltérni sem. Ha véletlenül valami kis sérelem éri, gögjében véres bosszút forral talán még legjobb barátja ellen is, és a világért sem tudna megbocsájtani embertársának. Azok a legények, akik olyan kínos pontossággal tartják számon, hogy a másik egy kicsit szegényebb, mint ők és ezért már a másikat lenézik, megalázzák és vele fölényeskednek.

Kedves Fiúk! Jézus szent fejének fájdalmas töviskoronát szerzett az emberek büszkesége, talán a ti büszkeségetek is. De töviskoronát szerez a büszkeség az embereknek is. A gögös büszke ember sok keserű ütést kénytelen elviselni az élettől és büszkesége miatt soha igazi szeretetet nem kap senkitől. Míg az egyszerű, szelíd, krisztusi lelkületű embernek olyan benső lelki békességet ad az Úr Isten jutalmul, amiről egy kevély, gögös embernek sejtelve sincs.

K. F.! Ütik, verik, korbácsolják, marcangolják, tövissel koronázzák, összeköpdösik az Isten fiát a mi bűneink, a te bűneid miatt. Az Isteni szeretetnek kimondhatatlan csodája ez. Ha valakiben csak egy szikrányi emberi érzés van is, lehetetlen, hogy közömbösen, meghatódottság és hála érzet nélkül lássa az Úr Jézusnak érte elviselt borzalmas szenvedéseit ... Itt a szentmisében minden úrfelmutatáskor megszólal a csengő, jelezve, hogy a végtelen isteni szeretetnek ezt a kimondhatatlan csodáját ismét megújítja az Úr Jézus itt a mi oltárunkon. Kedves Fiúk! Az úrfelmutatás csengő szavára térdeljetek mind meghatódott szívvel a közénk jövő, szent áldozatát közöttünk megújító Jézus előtt és suttojátok felé forró szeretettel: Édes megváltóm! Köszönöm szenvedésedet! Köszönöm megváltásodat! Köszönöm szentmiseáldozatodat! Add, hogy soha hálátlan ne legyek! Add, hogy egyetlen lelkemet, amelyért Te ezeket a borzalmas kínokat elszenvedted, mindennél többre becsüljem és annak üdvösségéért ebben a nagybőjtben én is mindent megtegyek. Ámen.

16. A keresztút

Kedves Fiúk! A megostorozás és a töviskoronázás után vissza vezették Jézust Pilátus elé. Gúnyruhában, vérrel, nyállal bemocskolva, töviskoronával a fején szomorú látvány volt az ég és föld királya. Beteljesedett rajta a próféta jövendölése: Nincs neki színe, se ékessége ... A mi betegségeinket ő viselte és fájdalmainkat ő hordozta ... Megsebesítettett a mi gonoszságainkért és megroncsoltatott a mi bűneinkért. (Iz 53,2.)

Pilátus megsajnálta a rettenetesen összetört Jézust és bízott benne, hogy a nép is meg fogja sajnálni és meg fog neki kegyelmezni, ha meglátja őt. Azért az erkélyre vitte, és megmutatta őt a népnek és azt mondotta: „Íme az ember.” A nép egy pillanatra megborzadt a kegyetlen látványtól, de a farizeusok elkezdtek kiabálni: Feszítsd meg őt! És egy perc múlva ezer torok ordította Pilátus felé: Feszítsd meg őt! Feszítsd meg őt!

Hogy lehet ez? Hiszen ez a nép kiáltotta néhány nappal: „Hozsanna Dávid fiának! Áldott, ki az Úr nevében jön!” Hiszen ez a nép akarta erővel királyává tenni Jézust! Talán nem emlékeztek már arra a sok feltámasztott halottra, a meggyógyított betegre és a többi sok csodára, amit Jézus közöttük művelt?

Dehogyan nem emlékeztek! Emlékeztek ők mindnyájan nagyon jól, csak nem mertek róla beszélni. Ott voltak az írástudók és farizeusok, és teleszájjal hirdették, hogy Jézus csaló, csak félrevezeti a népet, és el kell neki pusztulnia. És ez ellen nem volt bátorsága senkinek szólni, hanem együtt kiabált, együtt követelte Jézus halálát velük mind. Gyávaságában, félrevezettségében halált követelt ez a nép a legnagyobb jótevőjére.

Hányszor megismétlődik ez a jelenet most is a katolikusok között, kedves fiúk! Hányszor megtörténik, hogy az egyház ellenségei teleszájjal kiáltják az egyház felé, vagy valamelyik lelkipásztor felé: Vidd el, vidd el, feszítsd meg őt. Lehet, hogy az a lelkipásztor évtizedekig csak jót tett a községben, talán nincs senki, aki valami lelki vagy testi jótéteményéért hálával ne tartozna neki. De jön egy-két nagyszájú ellenség, aki telebeszéli a nép fejét, megrágalmazza, bemocskolja a nép előtt lelkipásztorát és egyházát és a nép elfelejti évtizedeknek minden jóságát és gyűlölködve követeli egyházának, pásztorának pusztulását. Régi, jól bevált receptje ez a gonoszléleknek egy község megrontására, mert ő nagyon jól tudja, hogy „Megverem a pásztor, szétszéled a nyáj.”

Kedves Fiúk! Az életben soha el ne felejtsetek, hogy az egyház nem csak a pap és nem csak a püspök, hanem ti is vagytok az egyház. Ha tehát az egyházadat gyalázzák, akkor téged is gyaláznak, ha az egyházadat megbecsülöd, önmagadat becsülöd meg. Egynek kell éreznetek magatokat mindig az egyházatokkal. Olyan förtelmesen aljas a zsidó népnek a viselkedése, mikor halált kiált Istene és megváltója felé. Fiúk! Ti soha ne engedjétek magatokat egyházatok ellen tüzelni, soha ne aljasodjatok le annyira, mint ez a zsidó csócselék, hogy ellene forduljatok legnagyobb jótevőtöknek, az egyházatoknak.

Pilátus a vérszomjas tömeg követelésére kimondotta a halálos ítéletet és átadta Jézust a zsidóknak, hogy keresztre feszítsék őt. Gyorsan megcsinálták a nehéz keresztet és előhozták, hogy római szokás szerint maga az elítélt vigye azt a kivégzés helyére.

Jézus meglátta a keresztet, a gyalázat fáját, a legrettenetesebb kínzóeszközt, amivel abban az időben kivégezték a szerencsétlen elítélteket. Egy pillanatra megborzadt, de aztán győzött benne a szeretet és örömmel sietett átölelni a gyalázat fáját. Hiszen ezt a pillanatot várta ő már 33 éve, ezért élt, ez volt életének célja, hogy most megszabadítson bennünket az ördög a bűn rabságából.

Az elgyengült, korbácsokkal szétmarcangolt testű Jézusnak vállára adták a súlyos keresztet, és elindult a menet ki a Kálvária hegyre. Milyen más menet ez, mint néhány nappal ezelőtt a diadalmas bevonulás ... Itt is van nagy népsokaság, talán ugyanazok most is, akik

akkor is ott voltak, de most nem hozsannát kiáltanak. – Akkor leterítették eléje ruháikat, most sárral dobálják. Akkor az apostolok és szerető tanítványok haladtak mellette, most pedig két rablógyilkos.

A tömeg közepén megy töviskoronás fejjel, a nehéz kereszt alatt roskadozva Jézus. Az út pora arcára száll és vérrel, nyállal elkeveredve sárossá teszi azt. Egyik kezével a ruháját fogja fel, a másikkal a nehéz keresztet tartja, amely odaütődik a töviskoronás fejéhez és újabb kínokkal tetézi szörnyű fájdalmait. Hátán, vállán a szétmarcangolt hús égetően fáj és ezt még csak tetézi a nehéz kereszt súlyos nyomása. A korbács okozta sebektől nagy cseppekben folyt a vér az utca porába. A nagy vérvesztéstől Jézus mindjobban elgyöngült. Egyszer csak szédülni kezdett és ájultán terült el az utca porában. Az Isten fia a porban fetreng, mert a bűnös ember nem akarja fejét meghajtani Ura és Istene előtt.

A hóhérokban nincs kímélet. Ütik, verik, rugdalják, majd tövisekkel szurkálják, hogy magához térjen. Jézus nagynehezen talpra áll, megy egy pár száz lépést, de újra összeesik. A farizeusok megijednek, hogy meghal még az úton és nem gyönyörködhetnek a keresztrefeszítés kínjaiban.

Éppen egy Simon nevű ember jött arra a mezőről hazafelé. Azt fogták meg és kényszerítették, hogy segítsen Jézusnak a keresztet vinni. Simon mérgeledik, de kénytelen-kelletlen vállára veszi Jézus keresztjét és segít neki vinni azt. Ezzel Simon megnyitotta azt az évszázadokon át millió és millió emberből álló felvonulást, akik megértették Jézus szavát: Aki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye fel keresztjét és úgy kövessen engem.

Kedves Fiúk! Ha széjjel néztek a világban, sokféle keresztet láttok. Van egyszerű durva fakereszt, van márvány kereszt, kőkereszt és aranykereszt. De akármilyen legyen is az a kereszt, abban mind megegyezik, hogy mind Jézus súlyos keresztjének mása. Az élet mindenkire rárakja a maga keresztjét. Az egyik emberre egyszerű fakeresztet, a másokra ragyogó arany keresztet, de egyformán súlyos és fájdalmas az mind.

Az élet titeket sem fog megkímélni. Tirátok is rátok fogja adni valamilyen formában az élet szenvedéseinek keresztjét és viselnetek kell azt nektek is.

Vannak akik átkozódva, káromkodva fogadják a keresztet épp úgy, mint Cirenei Simon. De amint haladt Simon Jézus nyomában és látta Jézusnak csodálatos nyugalmát, valami lelki erő sugárzott át rá és most már örült, hogy ezzel a csodálatos Istenemberrel együtt viheti a keresztet.

Tanuljátok meg majd ti is Kedves fiúk az élet keresztjeit Isten kezéből fogadni és a szenvedő Jézussal együtt hordozni. Tanuljátok meg, hogy Isten nem azért adja a szenvedést, hogy azzal gyötörjön, hanem azért, hogy azzal javítson és nemesítsen. Az égető tűz kiégeti a vasból a rozsdát. A szenvedés az az égető tűz, amely a mi lelkünkben is kiégeti a hibák és bűnök rozsdáját.

Hányszor megesik, hogy valaki, amikor jó dolga van, egészen elmerül a bűnben és nem ismer sem Istent, sem embert. Egyszer csak az Isten egy nagy szenvedést bocsájt rá, erre megkomolyodik, megtér és istenfélő vallásos ember lesz belőle. Ez a szenvedés nélkül talán örökre elkárhozott volna és ennek a szenvedésnek köszönheti üdvösségét.

Hányszor megesik, hogy megrágalmaznak, becsületedet kikezdi. Súlyos kereszt, amely azonban figyelmeztet, vizsgálj meg magadat, nincs-e benned hiba és ha van, hagyd el azt addig, míg lelked romlására nem lesz.

Másikat talán a vagyonában sújtja az Isten. Nagy kár éri, elveszti vagyonát, vagy keresztjét. Nagyon fájdalmas kereszt ez is, de talán azért adta rád az Isten, nehogy túlságosan belemerülj a földiekbe és lelkedről megfeledkezz. Hány ember van, aki addig, míg minden jól megy, megfeledkezik az Istentől, de a sanyarúságban újra megtalálja az Istent és ennek köszönheti örök boldogságát.

Kedves Fiúk! Jézus itt a szentmisében újítja meg csodálatos áldozatát érettünk. Itt a szentmisében tanítson meg benneteket az Úr Jézusnak csodálatos szenvedése, hogy soha le ne

süllyedjetez annyira, mint az a zsidó tömeg, hogy vallásotok, egyházatok, pásztorotok ellen csak egy szót is mondjatek. És tanítson meg arra, hogy az élet szenvedéseit, keresztjeit zúgolódás nélkül fogadjátok el az Isten kezéből és a szenvedő Jézussal együtt hordozzátok azt, hogy az ne hiábavaló gyötrelem legyen csak a ti számotokra, hanem a lelki komolyságnak és örök érdemeknek legyen az a forrása. Ámen.

17. A keresztdozat értéke

Kedves Fiúk! Elmúlt a nagyböjt, elmúlt a nagyhét, elmúltak a húsvéti örömnépek. Most a nagy ünnepek után, amikor folytathatjuk újra a szentmiséről szóló elmélkedéseket, nézzünk mégegyszer vissza a keresztdozatra. Nézzük meg mégegyszer, mi is volt a nagypénteki áldozat? Hogyan kell nekünk értékelnünk ezt az áldozatot, hogy helyesen tudjuk értékelni a szentmiseáldozatot is? Nézzük, mit gondoltak a keresztről az akkori emberek?

A zsidó farizeusok, amikor a keresztfeszítés után hazamentek, elégedetten dörzsölték a kezüket, hogy sikerült eltenniök láb alól azt a gyűlölt prófétát, aki olyan sok keserűséget okozott nekik. Ők a maguk győzelmét, egy kellemetlen ellenség bukását látták a keresztdben.

A tömeg egy közönséges kivégzést látott a szent keresztdben. Úgy gondolkozott és úgy beszélt róla, mint ahogy a mostani emberek beszélni szoktak, ha valakit a törvény halálra ítél és felakasztat. Legfeljebb vitakoztak, hogy igazságosan végezték-e ki Jézust, aki mégis csak próféta volt.

Az apostoloknak minden szép reménységük tönkrement és most kétségbeesve tépelődtek: Mi lesz most? Ők reményeik bukását, három esztendő szép terveinek összeomlását látták a szent keresztdben.

Szűz Mária kis lakásán siránkozott. Ő tudta, hogy itt megfoghatatlan isteni akarat működött, Istennek kifürkészhetetlen tervei érvényesültek, de hogy hogyan, azt ő sem látta és értette át egészen. Fájdalmasan sajgott édesanyai szívének fájdalma fia elvesztése miatt.

De hogyan gondolkozott a szent keresztről maga az Úr Jézus? Jézus lelke örült, mert kimondhatta a megváltó szót: Beteljesedett. Ő nem közönséges kivégzésnek nézte a kereszthalált, hanem a legfölségesebb, a legtökéletesebb istenimádó áldozatnak. Az ő szemében a kivégző hóhérok nem közönséges gonosztevők, hanem az ő Isteni akaratának teljesítő eszközei. Ők nem azért ölték meg Jézust, mert erőszakkal legyőzték, hanem azért, mert Jézus, mint áldozati bárány, maga meg akart halni. Hiszen ő maga megmondta: Senki el nem veheti tőlem az életemet, hanem én magam teszem azt le. És akkor tette azt le, amikor akarta. És Péternek is azt mondta: Tedd vissza a hüvelyébe kardodat. Ha akarnám, angyali seregek jönnének segítségemre. Jézus szemében, és így a mi szemünkben is, a kereszthalál nem közönséges kivégzés, hanem az Isten egyszülött fiának végtelen értékű áldozata, amelyben az Isten fia, a mi embertestvérünk, a mi legfőbb papunk önmaga életét, testét és véréát tette az oltárra áldozatul Isten imádására. Így mutatta be a legszentebb, a legtökéletesebb áldozatot.

1. Jézus a keresztdfán bemutatta Istennek a legtökéletesebb imádó áldozatot. Hányszor érezzük, K. F., hogy mi nem tudunk úgy imádkozni, ahogy kellene és ahogy szeretnénk. Hányszor érezzük, hogy elmondjuk az ima szövegét és abban minden szépet és jót mondunk Istennek, de szívdnkben mást érzünk, a szívdnk távol van Istentől. Éppen a legjobb lelkek, a nagy szentek panaszkodnak arról, hogy nem tudnak olyan jól, olyan áhítattal imádkozni, mint ahogy azt az Isten nagy jósága és fölsége megérdemelné.

De akármilyen jól és áhítatosan imádkoznánk is, mégis mindig csak lázadó bűnösök vagyunk. Az egyik percben hódolunk Istennek, a másikban már bűnnel bántjuk meg őt. És mert lázadók vagyunk, azért nem is lehet eléggé jó és kedves a mi imádásunk Isten előtt. De Jézus az Isten fia, az ártatlan Istenbáránya a mi főpapunk lett a keresztdben. Tudjuk, hogy a pap egyik legfőbb hivatása ez, hogy imádkozzék a népért. Jézus a haláltusa barlangjában is és az egész kínszenvedése alatt is Isteni szívének legteljesebb érzelmével mondta: „Legyen meg a Te akaratod”. Mondta, de nem csak mondta, hanem meg is tette, amikor a keresztdben kifeszített kezét és átszűrt szívdét az Atyához emelte és mindenét, életét és véréát adta

áldozatul. Megsemmisül az Atya előtt, mert ő az Úr. Így hódolt, így imádta a legtökéletesebb módon a keresztáldozat által, nem csak szóval, hanem cselekedettel az Atyát. Ez az imádás már kedves volt az Úr előtt. Ez az áldozat már lekönnyörögte számunkra a megbocsátást, visszaszerezte számunkra az elveszített szenttétevő kegyelmet. Jézus keresztalála tehát nem közönséges kivégzés, hanem a legtökéletesebb imádó áldozat, amelyben az Isten egyszülött fia imádkozik értünk és helyettünk.

2. Mikor Ábel bemutatta áldozatát, Istennek, azért mutatta be azt, hogy ezáltal imádjá az Úr Istent, akitől mindent kapott, akinek mindenét köszönhette. Azért is, hogy megköszönje Istennek az eddigi jóságát, de azért is, hogy az Úr Istent kérje, segítse, áldja meg az ő munkáját továbbra is. Abel után is százával és ezrével mutattak még be kérő áldozatokat Istennek, de olyan tökéletes kérő áldozatot soha senki be nem tudott mutatni, mint Jézus Krisztus, mikor két keresztreszögezett karját emelte könnyörögve az égre. Isten az ő haldokló szent fiának könnyörgését nem utasíthatta vissza. Az összes kérő áldozatok közül, amelyet a föld kerekégén bemutatnak, ez volt a legértékesebb, a legkedvesebb előtte, ezt hallgatta meg legjobban. Azért Jézus keresztáldozata a mi legtökéletesebb kérő áldozatunk.

3. Mikor a zsidók gyűlölködve gyalázták és csúfolták a keresztben vergődő Jézust, az isteni üdvözítő egy csodálatos imát mondott értük: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekednek”. De nem csak azokért a zsidókért imádkozott akkor Jézus, hanem könnyörgött minden egyes emberért, minden egyes bűnösért: Atyám, bocsáss meg nekik! Végtelen szenvedéseiben könnyörög Jézus a keresztben bocsánatért a bűnös emberiségért.

K. F.! Bizonyosan láttatok már, mikor egy gyermek nagy beteg és nagyon szenved. Ugye ilyenkor az édesanya mindent megtesz a gyermekének. Nem sajnál se fáradságot, sem pénzt, csak hogy minden kívánságát teljesíthesse szenvedő gyermekének. Az igazságos Isten is látva az ő szenvedő fiát és hallva az ő könnyes, esdeklő kérését: „Atyám, bocsáss meg nekik”, lehetetlen, hogy ne teljesítse szenvedő fiának kérését. Nem utasítja azt vissza és megadja a bocsánatot. Nem a haragos, megsértett, fölséges Úr többé velünk szemben, hanem Atyánk, szerető, segítő, jóakaró édesatyánk a hatalmas Isten, az égnek és földnek hatalmas Ura és Istene. Ezt Jézus keresztáldozata szerezte meg nekünk. Ezért a legértékesebb engesztelő áldozat Jézus szent keresztáldozata.

Ez a keresztáldozat szerezte meg nekünk a Fehérvasárnap örömét is. Mert miért hívják ezt a napot Fehérvasárnapnak? Azért, mert régen az őskeresztények idejében Nagyszombat éjszakáján keresztelték meg az új keresztényeket, akik a kereszteléskor a lelki megtisztulás jeléül fehér ruhát kaptak. Ezt a fehér ruhát nyolc napon át viselték, és ezen a Vasárnapon jelentek meg utoljára együtt ebben a fehér ruhában. Jézus vére szerezte meg nekik, de az szerezte meg nekünk is, hogy lelkünknek Fehérvasárnapja lehet. Hogy tiszta lelkünkre szeretettel néz az Atya és Jézus véréből az ő segítségének és kegyelmének tengere száll reánk. Ezért a legfontosabb és a legdrágább nekünk Jézus keresztáldozata, ezért lennénk mi örökre szerencsétlenek Jézus keresztáldozata nélkül. Ámen.

(Elmondva Fehérvasárnap.)

18. A mi áldozatunk – 1

Kedves Fiúk! Az életben sokszor megtörténik, hogy az ember haragosokkal találkozik. Az ilyen haragos eseteknek sokszor van egy humoros oldaluk is? Mikor a pap vagy más megkérdezi: Miért nem békültök ki, sokszor azt a feleletet kapja: Én nem haragszom az illetőre, csak nem beszélek vele, csak rá se tudok nézni, de azért nem haragszom rá. Körülbelül ilyen, félig nevetséges, félig bosszantó az az eset is, amikor valaki nagyon fogadkozik, hogy én jó katolikus vagyok, szeretem a hitemet, csak templomba nem járok. Ha érdeklődnek, hogy mikor gyónt utoljára, kisül, hogy akkor, amikor megesküdték, vagy amikor az iskolából kimaradt. Akad, aki mindjárt magyarázgatni is kezdi: Minek is menjek templomba, hiszen imádkozhatom én otthon is, vagy kinn az Úr Isten szabad nagy természetében. Nem szükséges a templombajárás. Nem is szólva azokról az itteni levontékről, akik a református templomba mennek, mert ott rövidebb az istentisztelet és hát Istent imádják ott is.

K. F.! Sokszor még jobbindulatú emberekben is felvetődik a gondolat: Ma nem megyek templomba. Majd imádkozom itthon. Az egyházunk pedig erre azt mondja: A vasárnapi szentmise elmulasztása, ha nincs elegendő ok rá, halálos bűn.

Nézzük most, K. F., miért sürgeti ennyire az egyház a szentmishallgatást vasárnap és miért nem elég csak otthon imádkozni? Azért, mert a szentmise valami nagy, végtelenül nagy dolog, minden más imádságtól különböző istenimádás. Mert a szentmise az áldozat.

Az Úr Jézus egy helyen azt mondja a Szentírásban: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, a lelkének pedig kárát vallja”. Mit ér, ha akármilyen jó sorsa van itt a földön az embernek 50-60 évig, utána pedig ezer és millió éven át következik az örök kárhozat. Ettől a kárhozattól való félelem mint valami sötét köd ülte meg a megváltás előtt az emberiség lelkét. Azért érezte, hogy minden áron ki kell engesztelnie a megbántott Istent. Érezte azt is, hogy az Isten az Úr, akit nekünk a legmélyebb hódolattal imádnunk kell. Ez az érzés mindenütt a világon arra kényszerítette az emberiséget, amit az Úr Isten különben meg is parancsolt, hogy áldozatbemutatókkal imádják és engeszteljék e végtelen fölségű Úr Istent. Ezekről a dolgokról már sokat beszéltem eddig.

De az Úr Isten nem csak régen volt a világmindenség Ura és parancsolója. Nem csak régen volt az. Istené minden a föld kerekiségén, hanem az Istené ma is minden és az Istentől kapunk ma is, mi is mindent. Tehát éppen olyan mély hódolattal kell leborulnunk és imádnunk a végtelen felségű Úr Istent nekünk is, mint a régi népeknek. Tehát ma sem lehet az Úr Istent néhány elmondott imádságos szóval kielégíteni, ma sem elég csak szóval imádkozni, hanem étellel és cselekedettel. Amit szájjal mondunk az imában, azt étellel és cselekedettel meg is kell csinálnunk. Tehát nemcsak a régi népeknek kellett áldozatot bemutatniuk Istennek, hanem kell nekünk is, most is, a XX. században is, mert a cselekedettel való istenimádás, az áldozatbemutató sokkal jobb és tökéletesebb, mint a pusztán szájjal, szóval végzett imádás. Kell a szóbeli imádság is, de ez nem elég. Ezt az Úr Isten világosan meg is mondta az ószövetség népének a Szentírásban: „Nem kedvellek titeket, úgymond a seregek Ura és Istene és ajándékokat nem veszek el a kezetekből. Mert napkeletől napnyugatig nagy az én nevem az emberek között és minden helyen áldozni fognak és tiszta áldozatot fognak bemutatni az én nevemnek, mert nagy az én nevem a nemzetek között, úgymond a seregek Ura és Istene”. (Mal 1,10-11)

Mindenütt a földkerekségén és mindenkinek be kell mutatnia ma is ezt a tiszta és szeplőtelen áldozatot Istennek. Ezt kívánja a mi emberi természetünk és ezt kívánja az Isten határozott parancsa. Ezt az áldozatot mutatjátok be ti is minden vasárnap a szentmisében. Ezért kell szentmisét hallgatni minden vasárnap és parancsolt ünnepen, és ezért nem elég

vasárnap csak otthon imádkozni, mert vasárnap a legtökéletesebb imádással, az áldozat bemutatással vagyunk kötelesek imádni az Istent. Itt a szentmisén pedig nem közönséges imádságot mondasz, hanem áldozatot mutatsz be Istennek.

Erre lehet, hogy elcsodálkoztok: Én áldozatot mutatok be? Hiszen nem csinállok semmit. Ülök egyszerűen a padban és imádkozom az imakönyvemből. Vagy olyan is akad, aki unatkozva bámul az egyik sarokból a másikba, és alig várja már, hogy vége legyen a szentmisének. De hogy ő áldozatot mutatott volna be Istennek, azt igazán nem vette észre.

Pedig ennek mégis így kell lennie. Mert nem az van megparancsolva, hogy a templomba csak eljöttünk és ott egy órát végig bámuljunk és unatkozzunk, hanem az, hogy a pappal együtt áldozatot mutassunk be Istennek. Régen sem maga vitte mindenki az oltárra az Istennek szánt áldozati ajándékát, hanem a pap keze által. Mert ki a pap? A nép követe, a nép képviselője az Úr Isten előtt. Isten nem akárkit enged magához áldozattal, hanem kiválaszt magának a nép közül egyeseket, akiket az ő szolgálatára rendel, akik a nép nevében, a nép helyett, mint a nép képviselői jelennek meg az Isten előtt és mutatják be Istennek a nép áldozatát és imádságát. Ezt az egyet választotta ki az Úr Isten, hogy beszéljen az összes többiek helyett. Mikor a főispánhoz, vagy a miniszterhez megy küldöttségbe 10 ember, ott sem fog hozzá mind a tíz egyszerre beszélni, hanem csak egy, az, akit erre kiválasztanak, de ez az egy a többi akaratát és érzéseit fejezi ki. Így a pap is a nép helyett, a nép nevében mutatja be az áldozatot Istennek, de az nem a pap áldozata, hanem a tied. Te mutatod azt be a pap keze által. Te fejezed ki nemcsak szóval, hanem cselekedettel, a legtökéletesebb imádással hódolatodat az Úr Isten előtt. Hogy milyen cselekedettel? Az áldozati ajándék átadásával. Hogy mi az áldozati ajándék, arról majd legközelebb fogok beszélni. Tehát nem csak a papé a szentmise, hanem a tied is! Nem csak a pap misézik, nem csak a pap áll ott az Úr oltára előtt, hanem te is. Nem csak a pap mutat be áldozatot, hanem te is, csakhogy a pap keze által. Így kell ennek lennie! Ezt kívánja meg tőlünk az Úr Isten és ezért parancsolja meg az anyaszentegyház halálos bűn terhe alatt, hogy minden vasárnap és ünnepnap szentmisét hallgass, minden vasárnap és ünnepnap mutass be áldozatot a te Uradnak és Istenednek. Ezért nem pótolhatja a szentmisét semmiféle más imádság, mert otthon imádkozhatsz, de áldozatot nem mutathatsz be Istennek. Ezért bünteti az Úr Isten olyan szigorúan a szentmisemulasztást. Ezért igaz Viennay Szent János mondása: Ha valaki biztosan szegény akar lenni, két dolgot tudok neki ajánlani: Lopjon és vasárnap is dolgozzék. Akkor biztosan célt ér, akkor biztosan kevés öröme lesz az életben. Mert az Úr Isten elég hatalmas ahhoz, hogy hét tetejével elvegye azt, amit valaki így, bűn útján szerzett magának. És azért tapasztalhatjuk, hogy azokat, akik szigorúan veszik a vasárnap megszentelését, az Úr Isten valahogy különösen megáldja. Ha talán szegények is, de szívükben békét és boldogságot ad nekik. Azért kell nekünk is minden erőnkkel azon lennünk, hogy Üllőnek ez a speciális bűne, a vasárnapi szentmisemulasztás megszűnjön. Hogy ne csak akkor hallgassanak sokan szentmisét, amikor az iskolából, vagy a leventéről ide kényszerítik őket, hanem akkor is, ha az iskola vagy a leventefoglalkozás szünetel. Akkor is mutassa be mindenki minden vasárnap az Úr Istennek az ő áldozatát és így biztosítsa községünk számára az Úr Isten áldását. Ámen.

(Elmondva Húsvét után II. vasárnap.)

19. Az utolsó vacsora (Jézus feláldozza magát)

Kedves Fiúk! A mostani nehéz viszonyok között olyan nagy gond nehezedik az ifjúság vállára! Milyen pályát válasszon? Hol tudja majd megkeresni magának a mindennapi kenyeret? Sok fiatal embert megkérdeztem már és a legtöbbször azt a választ kaptam, hogy a vasúthoz, vagy az államhoz szeretne menni, mert ott biztos a fizetése és a megélhetése. Az állampénztárban előre gondoskodnak egész életére a fizetéséről, neki csak el kell mennie minden elsején és fel kell venni azt a fizetést. De azt is tudja mindenki, hogy hiába készítik elő elsején a nemzeti bankban, vagy a postán a fizetését, ha nem kapja meg a fizetési utalványt és nem megy el a pénzéért. A pénz ott van, neki van szánva, de ha nem megy el érte és nem veszi fel, akkor hiába van ott, nem veheti semmi hasznát. Tehát gondoskodni kell arról, hogy a fizetés a bank pénztárából eljusson tehozzád.

K. F.! A lelkeknek is van egy ilyen bankja, ilyen kincstára, ahol végtelen nagy értékű kincseket halmoztak fel a te számodra, amellyel egy egész örökkévalóságon át biztos, boldog megélhetést biztosítanak a te számodra. Ez a kincstár Jézus keresztfájának. Végtelen értékű kegyelemkincsek vannak felhalmozva a szent kereszt tövében a Golgota ormán, de a Golgota több ezer kilométerre van innen, és a keresztfájának kétezer évvel ezelőtt volt. Ha azok a kegyelemkincsek ott maradnak, és nem jutnak el ide hozzánk, ha nem kapunk valami utalványt, ami által felvehetjük azokat a kincseket, akkor nem ér az a mi számunkra semmit, nem tudjuk annak semmi hasznát venni. Hogy a keresztfájának kincsei a világ végéig mindig és mindenütt, minden emberhez eljuthassanak, arról gondoskodott az Úr Jézus az utolsó vacsorán, a végtelen isteni szeretetnek ezen a csodálatos megnyilatkozásán.

Az evangélium olyan egyszerűen és olyan szépen mondja el: Húsvét ünnepe előtt tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy a világból az Atyához menjen, mivel szerette övéit, mindvégig szerette őket ... Kezébe vette a kenyeret, szemét az ég felé emelte, hálát adott és megáldva azt megtörte, és tanítványainak adta mondván: Vegyétek és egyétek, mert ez az én testem, mely értetek adatik. Majd vette a kelyhet a borral, megáldotta és tanítványainak nyújtotta mondván: Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, mely értetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

Ez az én testem, amelyet értetek adok. Az a testem, amely él, szenved és megdicsőül. Az a testem, amelyet feláldozok értetek, amelyet holnap, nagypénteken megostoroznak, megcsúfolnak, összetörnek, amely a keresztfájának kínos áldozatában feláldozva Isten előtt semmivé lesz, hogy hirdesse, hogy Isten az Úr és minden és megbántott fölségét így kell imádni és engesztelni: Megsemmisüléssel. Ez az én testem, amely értetek adatik, hogy a keresztfájának könyörögjön értetek: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekednek!” – Ez az én vérem, amely értetek holnap kiontatik a bűnök bocsánatára. Ugyanaz a vér, amely holnap a hóhérok korbácsára tapad, mely majd a kereszt fáján végig folyik, lefolyva a kereszt tövébe a porba kerül, öntözve a kereszt oltárának tövét úgy, mint a régi áldozatoknál is az áldozati vért az oltár tövébe kellett önteni. Ebben a helyen az a vér van, amely holnap lemossa a világ bűneit. Tulajdonképpen csak holnap ömlik ki, de én már ma, mintegy előlegképpen nektek adom ezt a világot megváltó szent vért.

Így tehát Jézusnak értünk adott szent teste és értünk kiontott szent vére már ott volt a kenyér színe alatt Jézus kezében és az apostolok kezében. Így tehát Jézus már ott az utolsó vacsorán feláldozta testét csodálatos módon és kiontotta vérének csodálatos módon értünk. Így tehát az utolsó vacsora áldozata és a keresztre feszítés áldozata tulajdonképpen egy és ugyanaz az áldozat. Hogy ez hogyan lehetséges, azt mi megérteni nem tudjuk, de nem tudták megérteni az apostolok sem. Az apostolok is csak azt látták, hogy Jézus az égre emelte a szemét, tehát az égnek, az Atyának adta áldozatát. De hogy a kenyér Jézus feláldozott teste

lett, és hogy a bor Jézus feláldozott vére lett, azt az apostolok sem látták. Sem a kenyéren, sem a boron semmiféle változást nem láttak. Olyannak látták azt azután is, mint addig volt. De azért tudták mégis, hogy óriási változás történt. Tudták, mert az Úr Jézus ezt megmondta nekik. Jézus mondta: Ez az én értetek feláldozott testem, és ez az én értetek kiontott vérem. Jézus pedig Isten, aki meg tudja csinálni, amit mond! És Isten, aki nem hazudik. Különösen nem hazudik egy fél nappal halála előtt. Az apostolok, ha nem is látták Jézus csodálatos keresztáldozatát maguk előtt, mégis tudták és hitték, hogy Jézus már most feláldozta magát. Tudták, mert Jézus ezt megmondta nekik. Ez volt a világon a legelső szentmiseáldozat, amelyet a mi isteni főpapunk mutatott be Istennek és amelyben Krisztus a keresztfán feláldozott szent testét és kiontott szent vérét adta áldozati ajándéknak Istennek.

Jézus az utolsó vacsorán még azt is mondta: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Ezt tegyétek ti is, amit én tettem most. Ezt ismételjétek meg ti is, amit én csináltam most. Ti is adjátok oda Istennek áldozatul az én testemet és az én kiontott véremet. Amint én miséztem most, úgy misézzetek majd ti is. Amint most ti részesültetek a keresztáldozat végtelen érdemeiben, úgy részesüljenek abban az összes emberek a világ végezetéig. Amint én most kezemben tartom az Istenember feláldozott testét, úgy tartsátok ti is és a ti utódaitok is kezükben azt. És amint ez a mostani, utolsó vacsorai első szentmiseáldozat teljesen ugyanaz, mint a szent keresztáldozat – hiszen ugyanaz a Jézus áldozza fel ugyanazt a saját szent testét és kiontott vérét Istennek, mint a keresztfán – éppenúgy az összes többi szentmiseáldozatoknál is ezt cselekszitek majd az én emlékezetemre. Az összes többi szentmiseáldozatok is, tehát az itteni üllői szentmiseáldozat is, a szent keresztáldozattal teljesen azonos áldozat lesz majd. Ugyanazok a lelki kincsek és kegyelmek áradnak a szentmisehallgatókra, mint ami Mária Magdolnának és Szent János apostolnak a lelkét elárasztotta, mikor a kereszt tövében, a keresztet átölelve térdeltek.

K. F.! Ha szétnéztek itt a mi templomunkban, akkor azt látjátok, hogy itt hét oltár van. Ezen a hét oltáron mindegyiken van feszület. És ha egy pap valahol misézni akar, nem szabad neki anélkül miséznie, hogy az oltáron feszület ne legyen. Ezek a feszületek azt hirdetik nektek, hogy minden oltár egy Kálváriahegy, ahol Jézus újra feláldozza magát érettünk, ahol Jézus újra megváltónk nekünk. Jeruzsálemben a Golgotán Jézus megváltotta a világot. Itt Üllőn, a szentmise oltárának Golgotáján pedig megvált téged. Jézus kálváriái véres keresztjét, az utolsó vacsora áldozatát hozza ide Üllőre a szentmise, hogy a keresztáldozat végtelen kincseit újra és újra megkaphassa mindenki, hogy Jézus újra és újra egyenként megválthasson mindenkit.

K. F.! Sok ostoba ember szokta mondani: Minek menjek én templomba? Nem adnak ott nekem semmit. De igenis adnak! Nem pénzt, amit ma megkapsz és holnap már elköltöd és nem lesz, hanem örök kincset, Jézus keresztáldozatának megváltását kapod itt meg. Azt hozza el neked ide a szentmise és ide kell eljönnie mindenkinek, hogy megkaphassa a maga lelkének megváltását. És amint a fizetésért is minden hónapban újra és újra el kell menni, hogy élni tudj, éppen úgy, hogy a lelked élni tudjon, minden vasárnap és ünnepnap el kell jönnöd a szentmisére, Jézus kegyelmének kincstárához.

K. F.! Ha ezt valaki úgy igazán mély hittel átgondolja, akkor az megérti, hogy miért veszi olyan szigorúan az egyház és az Úr Isten a vasárnapi szentmisehallgatást. Akkor annak nem nyűg, nem keserves kötelesség a szentmise, aminek csak azért tesz eleget, mert fél a büntől, hanem öröm, boldogság és kitüntetés. Öröm és kitüntetés, hogy jelen lehet Jézus keresztáldozatánál, Jézus utolsó vacsorájánál és személyesen is részesülhet a keresztáldozat gyümölcseiben. Akkor azt nem kell kényszeríteni a vasárnapi szentmisére, hanem vissza se lehet attól tartani. Ámen.

(Elmondva Húsvét után IV. vasárnap.)

20. A mi áldozatunk – 2

Kedves Fiúk! Az őskeresztények szentmiséjében volt egy szép szokás. Amikor a szentmise a felajánláshoz jutott, akkor minden jelenlevő hívő odament az oltárhoz és letette az oltárra az ő áldozati ajándékát, a kenyeret és bort, vagy más értékes dolgot. A miséző pap azután ezekből választotta ki a miséhez szükséges kenyeret és bort. Ami megmaradt, azt a papság éllemezésére és a szegények segélyezésére fordították. Később nem kenyeret és bort, hanem ennek az értékét, pénzt vittek az oltárra. Ezt a pénzt még ma is így körmenetben viszik az oltárra egyes helyeken, pl. Felsőmagyarország egyes helyein is. Másutt pedig, mint minálunk is, amikor szentmisét szolgáltat valaki, akkor adja oda a plébánosnak. Vasárnapokon pedig a csengős persellyel gyűjtik azt össze.

K. F.! Ennek az ősrégi szokásnak nagyon mély értelme van. Ez kifejezi, hogy nem csak a pap mutatja be az áldozatot Istennek, hanem minden jelenlevő hívő odaadja áldozatul a legfontosabbat, amiből az életet nyeri, a kenyeret és a bort. Ezzel fejezed ki, hogy életednek, testednek, lelkednek és mindenednek Ura és Istene az Úr. Mikor a pap felajánláskor arany tányékkára teszi a kenyeret és imádkozza: „Fogadd el Uram ezt a tiszta áldozatot, amelyet én a te méltatlan szolgálóm bemutatok neked, élő és igaz Istenemnek”, akkor az életet adó kenyérben tulajdonképpen testedet, véredet, szívedet, lelkedet, életedet és mindenedet oda kell tenned arra a kis arany tányékkára és így ki kell mutatnod, hogy mindenedet, egész valódat odaadod Isten imáadására és szolgálatára. Így lesz a szentmise minden vasárnap a te Istent imádó kenyér- és boráldozatot.

De hiszen a régi pogány és zsidó népek is így cselekedtek és azoktól ez nem volt elegendő az Úr Istennek. Nekünk sem elég ez és mitőlünk sem elégszik meg az Úr Isten ennyivel. Tőlünk is drágábbat, többet és értékesebbet kér. Hogy ezt megadhassuk, az Isten fia, a mi legfőbb papunk száll le az oltárra és saját testévé változtatja a mi kenyérünket és saját vérévé változtatja a mi borunkat.

Szereted testvéredet! Drága neked gyermeked, vagy édesanyád! De a legdrágább kincsünk nekünk ezen a világon a mi isteni testvérünk, Jézus Krisztus. A szentmisében ezt a végtelenül szeretett testvérünket, végtelenül drága kincsünket adjuk oda áldozati ajándéknak. Azért végtelenül nagy dolog és végtelenül értékes nekünk a szentmiseáldozat, mert abban azt, aki a mi szívünknek, de egyúttal a mennyei Atya szívének is legdrágább, azt adjuk oda áldozati ajándéknak Istennek. Jézus maga adja magát kezünkbe, csodálatos módon, odavarázsolja egész életét, szenvedését, imáit és minden érdemét, amit 33 éves földi élete folyamán szerzett. Kezünkbe adja minden érdemét, hogy azt mutassuk be Istennek. Nem a magad érdemeiben bízol, hanem a Krisztuséban. A szentmisében nem te imádkozol, hanem Krisztus imádkozik érted és helyetted. Neked csak meg kell mondanod Krisztusnak, hogy mit akarsz kérni Istentől és itt a szentmisében kimondhatatlan isteni könyörgésekkel ő esdi ki azt számodra Istentől. Látjátok, K. F., hogy milyen végtelenül nagy dolog a szentmise, milyen értékes áldozat a szentmise? Értitek már, hogy az egész világon miért a legtökéletesebb a legértékesebb istenimádás a szentmise, úgy, hogy jobban, tökéletesebben imádni Istent, mint a szentmise által, nem lehet. Érzitek, hogy milyen jó nekünk katolikusoknak, hogy szentmisénk van! Szentmisénk, ahol a kenyér színe alatt az Isten fiát tudod áldozati ajándéknak odaadni Istennek. Szentmisénk, ahol az Isten egyszülött fia imádkozik teveled, teerted és te helyetted. Ennek az imának nem lehet ellenállni, ennek meghallgatásra kell találni.

Mert, K. F., ha az ember kinyitja a szemét, akkor sok mindent lát és hall az életben. Látja és hallja, hogy akadnak olyan üresfejű emberek is, akik mikor ezt meghallják, hát rántanak egyet a vállukon és azt mondják: Na és, olyan nagy dolog az az imádság? Imádságból igazán nem lehet megélni. Ez igaz. Pusztán csak imádságból megélni bajos volna, de imádság nélkül

megélni szintén nem lehet. Mert nagyon igaz az a régi közmondás: „Emberé a munka, Istené az áldás”. És ha nincs Isten áldása a te munkádon, akkor hiába minden fáradozásod, nem fogsz tudni boldogulni. A földműves hiába szánt, vet, műveli a földet, hiába dolgozik akár szakadásig, ha Isten nem ad a munkájára áldást, nem lesz abból haszna. De az iparos és a gyárimunkás is hiába dolgozza le a kezét akár könyökig, ha nem ad az Isten áldást a munkájára, nem fog boldogulni. Ha nem ad Isten erőt, egészséget, rendes beosztással élni tudó családot, nem lesz haszna munkájából! Emberé a munka, Istené az áldás. És ezért az Isten első parancsolatát komolyan kell venni mindenkinek, a legényeknek és a férfiaknak is: Uradat istenedet imádjad és csak neki szolgálj! Imádkoznia kell mindenkinek. De sehol olyan jól, olyan tökéletesen és eredményesen imádkozni nem lehet, mint mikor nem te, gyarló, bűnös, Isten ellen lázadó ember könyörögsz Istenhez, hanem a veled együtt, éretted és helyetted imádkozó, az oltáron érted önmagát feláldozó Krisztus. Ezért végtelenül nagy kincs nekünk a szentmise, ezért kell nekünk minden vasárnap szentmisét hallgatnunk, és ezért kell nekünk örülnünk, hogy egyáltalán szentmisét hallgathatunk. Ámen.

(Elmondva Húsvét után VI. vasárnap.)

21. A szentmise és a szentáldozás

Kedves Fiúk! A mostani életnek egyik csúnya kinövése a protekció. Ha valami akarsz lenni, akkor te magad nem vagy elegendő, a tudásod és a szorgalmad sem elegendő, hanem kell valaki, aki tolja a szekeredet, aki támogat és protezsál. Ha ez nincs, akkor nehezen fogsz megélhetéshez jutni a mostani küzdelmes világban.

De ha nem tud boldogulni a tested, még kevésbé tud boldogulni a lelked protekció segítségével nélkül. A mai világban, amikor annyit hazudnak, annyit csalnak, lopnak, panamáznak, ki kicsiben, ki nagyban, amikor blazírt nevetéssel hirdetik, hogy a mai világban becsületesen nem lehet megélni, hogy ilyen világban az életed le ne csússzék az egyenes útról, le ne tévedjen az Úr Isten által eléd tűzött örök hazába vezető útról, és bele ne vesszen a becstelenség pocsolyájába, ahol örökre tönkremegy, vagy legalábbis koldusszegényen vándorog szegény lelked, ahhoz egy erőskezű, hatalmas protektorra van szükséged. Ezt adja meg neked a szentmise és a szentáldozás.

A szentmisében a felajánlaskor odaadod kenyeredet és borodat és ezen keresztül lelkedet, testedet, életedet és mindenedet áldozati ajándékkul Istennek. Az áldozatbemutatással kérsz is Istentől mindent, amire csak szükséged van. Úrfelmutatáskor az Úr Jézus a maga szent testévé változtatja át a te kenyeredet és veled együtt imádkozik és kér mindent az Atyától, amire neked szükséged van. Az Úr Isten a te áldozatodért nem marad adósod. Ő is ad neked a szentáldozásban. Hozzád jön, szívedbe jön a szentáldozáskor Jézus, a világmindenség ura és királya, hogy beteljesítse minden kérésedet, beteljesítse tested és lelked minden vágyát és kívánságát. Ez a mi hasznunk a szentáldozásból és ez hozzá tartozik a szentmiséhez. Lehetetlen szentmise anélkül, hogy legalább a pap ne áldozzék. De a szentmise nem csak a papé, hanem mindenkié. Mindenki kér a szentmisében, és olyan furcsa, hogy amikor az Úr Isten teljesíteni akarja a kérést, akkor nem fogadjuk el azt. Amikor magához akar emelni Jézus, akkor bezárt szívet talál. Azért a szentmishallgatáshoz tulajdonképpen szervesen hozzátartozik, hogy aki jelen van a szentmisén, az áldozzék is.

K. F.! Az első keresztényekről azt jegyzi fel a Szentírás, hogy állhatatosak voltak az imádságban és a kenyérszegésben. Minden jelenlevő minden szentmisében áldozott is. Ez volt az igazi, jó szentmishallgatás. Ezért tudtak az első keresztények olyan csodálatosan élni és meghalni. Olyan csodálatosan éltek, hogy még a leghalálosabb ellenségeik is kénytelenek voltak megvallani: Nézzétek mennyire szeretik egymást! Mennyivel mások a keresztények, mint a többi népek! A földalatti katakombák sötét homályában olyan gyakran és olyan jól végzett szentáldozások adtak nekik erőt arra is, hogy sokszor egyenesen az áldoztatórás mellől tudjanak indulni a vértanúi halálba hitükért és Krisztusért. És ott milyen bámulatos erővel tudták elviselni a legszörnyűbb kínokat! Közismert Szent Lőrinc esete. Arra ítélték, hogy ha meg nem tagadja katolikus vallását, akkor tüzes rostélyon fogják elevenen megsütni. Ott feküdt a tüzes rostélyon. Egyszer csak oda szólt a pogány bírónak, aki őt halálra ítélte: Az egyik oldalam már megsült, fordíts meg, hadd süljön meg a másik is.

K. F.! Minden egészséges ifjúban megvan a vágy és a törekvés, hogy nagygyá, erőssé, kiválóvá legyen. Aki nem akar nagy, erős és kiváló lenni, az nem egészséges, az beteg. Titeket is kell, hogy húzzon, vonzzon az igazi nagyság. Mert ne gondoljátok, hogy csak nagy futballisták lehetnek. Az is valami. De százszor nagyobb és szebb a lélek nagysága. Megvan-e ez bennetek? Tudnátok-e ti is olyan erős katolikusok lenni, mint az első keresztények? Tudnátok-e ti is vértanúk lenni? Talán még a gondolatától is megborzadtok. Hogy tudnátok ti meghalni Jézusért, mikor élni is alig tudtok érte? Mikor a vasárnapi szentmise is olyan nehezedre esik. De ha mégis megvan benned a vágy, hogy erőslelkű, kemény gerincű,

jellemes férfivá légy, akkor tudd meg, hogy elsősorban az Úr Jézus tud téged azzá tenni, az Úr Jézus tud neked arra erőt adni a szentáldozásban.

Mert, Kedves Gyermek, van állat-ember és van lelki-ember. Van ember, aki csak eszik, iszik, alszik és bedugja az orrát egészen a földbe és a földi dolgokon túl nem tud és nem is akar fölemelkedni. A lelki ember ennél sokkal több, sokkal nagyobb és kiválóbb. Benne nem a test uralkodik, hanem a lélek. Ő nem a földön csúszik csak, hanem fölfelé száll a lélek szárnyain az ég felé, a magasságok felé. Akarsz ilyen lelki ember lenni? Akarod, hogy ne a test, ne az alantas ösztön uralkodjék benned, ne a csúnya szenvedélyeknek légy szánalmas rabszolgája, hanem az akarat, a lélek uralkodjék benned? Van valami bűnös szenvedélyed, amitől a lélek erejével szeretnél megszabadulni? Van valami nagy vágyad, hogy te jó, igazi talpig férfi akarsz lenni? A szentmisében kérd ezt és veled együtt kéri ezt számodra az oltárra leszállott Jézus Krisztus is. A szentáldozásban meg is kapod ezt az Úr Jézustól. És minél többször kérd, és minél többször jön a szentáldozás által szívedbe az Úr Jézus, annál biztosabban megkapod. K. F.! A gyakori szentáldozásnak csodálatos hatása van. Te magad küszködsz magaddal, szeretnél jó, tökéletes lenni és olyan nehezen sikerül. A szentáldozás megváltoztatja lelkedet. Sokkal jobbra, sokkal nemesebbé, sokkal erősebbé teszi azt. Ezért kívánja X. Pius pápa, hogy visszatérjen a régi szokás, hogy a szentmisén jelenlevők mind áldozzanak is, mert a szentmisehallgatás szentáldozás nélkül csonk, mert a szentáldozásban a lelked hatalmas erős segítséget, erős protektort kap a tökéletes életre. Nem a papnak, nem a pápnak, nem az Úr Jézusnak lesz abból haszna, hanem csak neked. Te részesülsz ezzel a szentmiseáldozat teljességében. Ámen.

(Elmondva Pünkösöd után I. vasárnap.)

22. Mit csináljunk a szentmisén? – 1

Kedves Fiúk! Egy régi király meg akarta jutalmazni egyik kedves emberét. Bevitte a kincstárába, ahol rengeteg arany volt felhalmozva és azt mondta neki: Amennyit csak elbírsz vinni, az mind a tied lesz. Az ember nagy mohósággal kapott az arany után. Minden zsebét, zsákját megtömte, a száját is telerakta, sőt még a fülébe, hajába és szakállába is aranyport szórt, csak hogy minél többet szerezhessen meg magának a dús kincstárból. Azt hiszem, ti is így csinálnátok mindnyájan és nem állna ott tétlenül báméskodva egyik sem, hogy a végén üres kézzel menjen ki a kincstárból.

Pedig ennél sokkal gazdagabb kincstárba enged be téged minden vasárnap az ég és föld ura és királya a szentmisében, ahol felszólít, hogy Isten végtelen kincseiből markolj fel és szerezz meg magadnak minél többet. Hogy tehát a szentmisehallgatásotok ne legyen üres báméskodással eltöltött félóra, amelyről a végén üres kézzel, üres lélekkel mentek haza, most arról kell beszélnünk, mit kell csinálnotok a szentmisén, hogy jó és hasznos legyen az számotokra?

1. Az első követelménye a jó szentmisehallgatásnak, hogy ne légy lusta a jó szentmisehallgatás gyümölcseinek megszerzésében. Ne légy lusta egy jó, neked való imakönyvet magaddal hozni. Ha az az ember lusta lett volna zsákot magával hozni és csak puszta kézzel ment volna a kincstárba, akkor tizedrésze haszna sem lett volna a király ajándékából. Ha te is lusta vagy egy jó imakönyvet szerezni és azt magaddal hozni, akkor sokkal kevesebb hasznod lesz a szentmisehallgatásból.

2. A második dolog. Mikor Mózesnek az Úr a csipkebokorban megjelent, már messziről rászólt: „Vesd le saruidat és úgy közelíts ehhez a helyhez, mert ez a hely szent.” Neked is szól az Úr, amikor a templom felé közeledsz: Szent ez a hely, ahová jössz! Isten háza! Isten színe elé jössz, azért vesd le a hétköznapi életednek és gondjaidnak saruját, hagyd azokat a templomajtón kívül és megváltozott, megkomolyodott lélekkel add azt a fél órát egészen Istennek. És ez a megkomolyodás lássék meg viselkedéseden is. Beszélgetésnek, nevetgélésnek, komiszkodásnak a templomban semmi helye nincs! Akármilyen virgonc, vagy komisz vagy is máskor, itt ne felejtse el a Szentírás szavát: Szent ez a hely, ahol állasz! Rettenetes ez a hely, mert az élő Isten színe előtt állasz!

3. De kell a jó szentmisehallgatáshoz harmadszor az is, hogy legyen bátorságod jól szentmisét hallgatni. És éppen a férfiaknak és a fiatalembereknek, akik egyébként olyan büszkék a bátorságukra és erejükre, éppen nekik kell sokszor vigyázniuk, hogy az Úr Isten előtt ne legyenek gyávák. Hogy merjenek jól szentmisét hallgatni. Merjed az Úr Istent szívednek belső kívánsága és meggyőződése szerint imádni. Hogy ne állj meg az ajtóban, hanem merj bejönni egészen a templomba és ne törődj vele, hogy mások látják. Furcsa, de így van! Hogy merj letérdelni mások előtt is, mégpedig két térdre, ha csak lehet, mert hiszen két térdre sokkal könnyebb térdelni, mint egyen. Ha pedig nincs hely arra, hogy le tudjál térdelni, akkor állj egyenesen, egy kicsit meghajtván a fejed, de ne görnyedj meg, mintha a görcs húzott volna össze. Legyen bátorságod elővenni az imakönyvet és imádkozz belőle és ne törődj azzal, hogy mások is látják! Sok ember valóságos rabszolgája a tömegnek. Szeretne imádkozni, jól, szívből szentmisét hallgatni, de nem mer a többiek előtt. A templomban senki mással ne törődj, csak magaddal és az Úr Istennel. Itt senki más nem számít és nem létezik, csak te és az Úr Isten.

4. K. F.! Mikor az embernek a szíve tele van örömmel, vagy bánattal, akkor azok az érzelmek ki akarnak törni az ember szívéből, akkor az ember énekel. Ha most hirtelen megjelenne előtted Jézus, akkor a meglepetéstől és az örömtől talán még szólni sem tudnál. De azután bizonyosan nem állnál előtte üres szemmel és gondolat nélkül, hanem rengeteg sok mindent tudnál neki megmondani és vele megbeszélni. Itt a szentmisében az Úr Jézus előtt állsz. Ha ezt igazán meggondolod, akkor annyi gondolat és érzés támad szívedben, amit szeretnél neki megmondani, de nem tudod, hogy mondjad meg? Erre segít az ének a templomban. A nagy öröm, a sok gondolat énekben tör ki az ember szívéből. Ezért énekelünk mi a szentmisében és a jó misehallgatásnak egyik módja az, hogy a szentmisén énekelj. Mégpedig mindenki énekeljen, ne csak a gyermekek, hanem a felnőttek is és mindenki merjen énekelni, természetesen szép, finom, halk énekkel. Az Isten imádásának ez az egyik legszebb módja. Az ének valahogy hozzátartozik az Isten imádásához. A titkos jelenések könyvéből tudjuk, hogy az angyali seregek is állandóan énekelnek az Úr színe előtt: Szent, szent, szent a seregek Ura és Istene. És nagyon sok igazság van abban a régi mondásban, hogy aki szépen énekel, annyi, mintha kétszeresen imádkoznék.

Amikor tehát itt a templomban énekelj, akkor egyesülsz az ég seregeivel. De nem csak az égen, hanem a földön is ezrek és milliók énekelnek állandóan, különösen vasárnap. Gondoljátok el, hogy az egész világon az összes templomokban hány millió és millió ember szívéből száll fel az Istent imádó ének az ég felé. Milyen kitüntető gondolat az, hogy ebben a hatalmas, Istent dicsőítő énekben a te éneked is az ég felé száll, te is tagja vagy ennek a nagy énekkarnak. És ha buzgó szívvel végig énekelted a szentmisét, egészen más érzelmekkel és gondolatokkal telik meg a szíved. Nem lesz üres a lelked itt a templomban, hanem száll az az ének szárnyán az ég felé és megtelik az Isten gondolataival és a szentmise végén egészen átalakult szívvel mész ki a templomból. Ez az átalakulás meglátszik az otthoni életedben is. Istenimádó énekkel megszentelt szívedet nem fogod bemocskolni durva káromkodással, mások leszólásával, vagy ordító duhajkodással. Így az ének által nemesebb, finomabb lesz a lelked és egész életed. Csak az kell hozzá, hogy tudjad az énekeket, amiben segít a jó imakönyv, és az, hogy legyen bátorságod énekelni! Ne ijedj meg a saját hangodtól és ne törődj vele, hogy ki van körülötted.

K. F.! Itt álltok minden vasárnap Jézus kincstárában. Akarjátok, hogy ne üres kézzel és üres szívvel távozzatok el innen? Annak egyik módja: Énekelj a szentmisén! Ámen.

(Elmondva Püünkösöd után II. vasárnap.)

23. Mit csináljunk a szentmisén? – 2

Kedves Fiúk! 1902-ben csodálatos dolog történt Sant Andrea szigetén. Szentségimádás volt. A plébános kitette az Oltáriszentséget és azután ott maradt még egy kicsit imádkozni. Amint ott térdelt, egyszer csak majd kővé vált a meglepetéstől. Az ostya színében látta Jézus töviskoronás fejét. Felnézett újra és újra és még mindig ott látta Krisztust. Azt hitte képzelődik. Megkérdezte a ministránsokat és a templomban levőket mind, és azok is csodálkozva és örömben sírva borultak le az Úr Jézus előtt. Mennyi imádás és szeretet szállt akkor Jézus felé, mennyi mindent tudtak azok az emberek elmondani Jézusnak.

K. F.! Mi a szentmisében nem látjuk ugyan az Úr Jézus arcát, de tudjuk, hogy itt van. Azért mi sem állhatunk itt a szentmisén üres lélekkel az egyik sarokból a másikba bámulva. Hát mit csináljunk a szentmisén? A múlt vasárnap már mondtam, hogy a jó szentmishallgatásnak az egyik módja az, hogy énekelünk a szentmisén. Szíved érzelmeit az ének szárnyán öntöd ki az Úr Isten előtt. Ehhez az kell, hogy legyen bátorságod mások előtt is énekelni és legyen egy jó imakönyved, amelyben megtalálod az énekeket.

1. De ne csak a szív beszéljen az Úr előtt, hanem az ész is. Jézus előtt állasz a szentmisében, aki azt mondta: „Kérjétek, és adatik nektek, zörgessetek, és megnyitják nektek, keressetek, és találni fogtok. Bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek”. Hát csak van mondanivalód! Hát csak tudsz mit mondani Jézusnak! Sokan unatkoznak a szentmisén, mert nem tudnak imádkozni. A Miatyánkot nem akarják egész mise alatt mondogatni, mást meg nem tudnak. Mit mondjak én ott? – Ne gondold, hogy Jézus itt a szentmisében valami csodás, szépen összeszedett imát vár tőled. Nem. Mit mond a beteg az orvosnak? Uram fáj! Gyógyíts meg! – Mit mond a szegény a gazdagnak: Uram, szegény vagyok! Segíts rajtam! Mit mond a nyomorék, a vak az egészségesnek? Nem bírok magamon segíteni. Könyörülj rajtam! Mit mond a gyermek a rég nem látott édes szüleinek? Jaj de jó, hogy, megint itthon lehetek. – És van jobb orvos, mint az Úr Jézus? Van bőkezűbb, adakozóbb segítő, mint az Úr Jézus? Van jóságosabb édesapa, mint Jézus? Na és van szegényebb, gyarlóbb, nyomorultabb beteg, testi és lelki gondokkal küzdő szerencsétlen, mint mi? A pályaválasztás, az elhelyezkedés, a megélhetés, lelked tisztaságának megőrzése, szerelmed, házasságod ügye, ez mind rengeteg kérni és aggódni valót ad! Hát csak tudsz mit mondani Jézusnak! Hát csak van elég okod tanácsot kérni! Hát csak van mit kérned és megköszönnöd! Hát mondd ezt meg mind Jézusnak itt a szentmisében! Nem kell cifrázni a szót. Mondd úgy, ahogy a szívedből jön. Tárd fel őszintén, bizalmasan minden ügyedet Jézusnak, hiszen azért jön ide minden szentmisében. Ha ezt megteszed, akkor nem lesz üres és unalmas a szentmishallgatásod! Mit csináljunk tehát a szentmisén? Beszéljünk Jézussal a magunk szavaival. Imádkozzunk a magunk szavaival.

2. Hogy jól tudjál imádkozni és szentmisét hallgatni, ahhoz szinte elengedhetetlen egy jó imakönyv. És itt mindjárt megmondom, hogy nem minden imakönyv jó mindenkinek. Egészen más gondolkozása és lelki világa, egészen más kérni és megköszönni valója van egy gyermeknek, mint egy felnőttnek. És a felnőttek között is másképp gondolkozik és érez, másképp mondja el kérni és megköszönni valóját a férfi, mint a nő, másképp egy főiskolát végzett ember, mint az, akinek csak két elemije van. Tehát mindegyik csak neki megfelelő imakönyvet tud kellő lelkihaszonnal használni. És ha van egy ilyen neked való imakönyved, akkor ne felejtse azt otthon, hanem legyen az kísérőd. Ne szégyelld azt elővenni a szentmisén és imádkozni belőle! De nem csak szemmel és szájjal, hanem szívvel. Ne csak a szád mondja az imát, hanem eszed is figyelje azt, és szíved is érezze át azt. Nem kell mindig az egész

feltétlenül végig imádkoznod. Ha egy szó, vagy egy rész különösen megkapta a szívedet, akkor ne menj tovább, hanem állj meg és gondolkozzál azon, hogy a szívedbe egészen belemélyedjen az a gondolat. Mit csinálj tehát még a szentmisén, hogy sok gyümölcsöt meríts belőle? Imádkozzál, de jól, az imakönyvből.

3. K. F.! Egyszer X. Pius pápától megkérdezték: Szent Atya! Mit imádkozunk a szentmisén? A pápa azt felelte: Imádkozzatok magát a szentmisét! Imádkozzatok azt, amit a pap! A pap nem azért végzi latinul a szentmisét, hogy azt az emberek meg ne érthessék, hanem azért, hogy az egész világon egyforma legyen az. De újabban külföldön, de nálunk is nagyon sürgeti az egyház, hogy a hívektől ne legyen idegen a szentmise, amit a pap mond, hanem értse azt mindenki és imádkozza azt a pappal együtt mindenki. Már sokszor mondtam, hogy a szentmise nem a papé, tulajdonképpen nem csak a pap mutatja be azt Istennek, hanem mindenki, aki jelen van a szentmisén. Tehát a mise imáit is a pappal együtt kell imádkoznia mindenkinek. Meg van az minden jobb imakönyvben. Vagy ha nincs, meg lehet azt venni 16 fillérért. Mit csinálj tehát a szentmisén? Imádkozhatsz a magad szavaival, imádkozhatsz az imakönyvből, de az egyház szándékának teszel eleget akkor, ha magát a szentmisét imádkozod.

K. F.! Az egész világon most ünneplik Jézus Szívének az ünnepét. Annak a csodálatos szívnek az ünnepét, amely az utolsó csepp vérének is odaadta érettünk. Ez a szív ma is úgy szereti az embereket, mint a keresztfán, ma is adni, ajándékozni akar bőkezűen. Ma is mondja: Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradotok és terhelve vagytok, és én megnyihítlek titeket. Kérjete, és adatik nektek, zörgessetek, és megnyitattik nektek, keressetek, és találni fogtok. Ha már egyszer itt vagytok az Úr Jézus előtt, akkor ne üres kézzel menjetek el az isteni szív gazdag kincstárából, hanem imával, énekkel, jó szentmishallgatással sok-sok kincset szereztek meg itt magatoknak a szent szív ajándékaiból. Ámen.

(Elmondva Pünkösdtől III. vasárnap.)

24. A szentmise szertartásai – 1

Kedves Fiúk! Már majdnem egy év óta beszélek arról, hogy az életnek legszebb, legszentebb cselekedete a vasárnapi szentmiseáldozat bemutatása, amikor az ég ölelkezik össze a földdel, amikor Krisztus szent testét és véréát adjuk oda áldozati ajándéknak Istennek és Krisztust kapjuk lelkünk táplálására és életünk segítésére Istentől. De ha a szentmise ilyen szent dolog, ha Isten színe elé jövünk a szentmiseáldozatban, akkor természetesen az Istenhez méltónak kell annak lennie és külsőleg is olyan széppé kell azt tennünk, amilyen széppé csak tudjuk. Azért már a legrégebb időtől kezdve szép és mély értelmű imákkal és szertartásokkal kapcsolta össze az egyház az áldozatbematatást. Ezek az imák és szertartások egyrészt előkészítének minket az áldozatra, másrészt kifejezik lelkünk imáadását és hódolatát az Úr Isten előtt. Imádkozik nem csak a száj, hanem az egész test. Ha valaki nem érti a szentmise szertartásait, az értelmetlenségnek gondolhatja a pap mozdulatait. De aki érti, az tudja, hogy a legkisebb mozdulatnak is meg van ott a maga mély értelme. Aki ezt tudja, az sokkal jobban tud szentmisét hallgatni. Most, K. F., ezeknek a szertartásoknak az értelmét próbáljuk megismerni, hogy lélekben együtt tudjuk azt végezni a pappal.

Hogyan folyik le a szentmise? Bejövünk a templomba és ott látjuk magunk előtt az oltárt. Gyertyák égnek rajta. Miért? Az első keresztények a földalatti katakombákban miséztek, ahol sötét volt, tehát szükség volt világításra, szükség volt gyertyára. Ott annyira megszokták a szentmise alkalmával a gyertyát, hogy később is megtartották azt. De ezeknek a gyertyáknak jelképes értelmük is van. Jelképezik Krisztust, a világ világosságát. Tanítanak, hogy a szentmise által mi is a világosság fiai legyünk, akiknek semmi közük a bűn sötétségéhez. Figyelmeztetnek, hogy a hit világossága ragyogjon bennünk, a hit világossága vezessen minket az életnek sötét útjain. De jól jelképezi az örök világosságot is, ahová mindnyájunknak törekednünk kell és amelynek fénye sokkal többet ér, mint az aranynak, a pénznek és minden földi kincsnek hamis csillogása.

Megszólal a csengő. Kilép a pap. Ha nagy úrhoz mégy, akkor nem mégy közönséges hétköznapi ruhában, hanem másikat, ünneplőruhát veszel magadra. A pap is nagy úr elé jön, az Isten elé. Tehát ő sem jöhet közönséges hétköznapi ruhában, hanem drága, Istennek szentelt ruhákba öltözik, olyanba, amelyet az ember soha máskor nem használhat, csak Isten előtt. Régen, az apostolok és az őskeresztények korában ezek a ruhák egy kis eltéréssel általánosan viselt utcai ruhák voltak. Ilyen ruhában jártak és miséztek az apostolok és az első keresztények is a katakombákban 1700-1800 évvel ezelőtt. Később a divat változott, de a szentmise nem változott és a ruhák se nagyon változtak. Sokszor lehet hallani másvallásúaktól a kifogást: Minek azok a drága, fényes ruhák a szentmisénél? Pedig ezek a ruhák is tanítanak valamire, ezek a ruhák is mondanak nekünk valamit.

Megmondják először is minden nap, hogy milyen ünnep van ma. Ha piros színű miseruhában látod misézni a papot, akkor tudod, hogy ma vértanú ünnepe van, mert a piros színt, a vér és a tűz színét vértanú ünnepén és Pünkösöd napján használja az egyház. Piros Pünkösöd napján azért, mert a Szentlélek Úr Isten tűz, láng alakjában jött el hozzánk Pünkösöd ünnepén. Ha fehér a miseruha színe, akkor az Úr Jézusnak, Szűz Máriának, vagy olyan szentnek az ünnepe van, aki nem volt vértanú. Ha bűnbánatra hív fel az egyház, akkor viola színt használ, hogy eszünkbe jusson Jézusnak bűneinkért kékre vert teste. A fekete a gyászról, a halálról beszél nekünk. Ha pedig nincsen semmi különösebb ünnep, vagy időszak, akkor zöld a miseruha színe.

De mondanak még mást is ezek az ősrégi miseruhák, amelyeket már a katakombákban is használtak, annak, aki meg tudja érteni a tanításukat. Megtanítanak arra, hogy a divat változik, az emberek felfogása, berendezkedése változik. Trónok emelkednek a magasba és

omlanak össze. Országok keletkeznek és tűnnek el a semmibe, népek jönnek és pusztulnak el, jómód születik és nyomorúság szakad az emberekre. Minden pusztul, minden változik, semmire maradandóan számítani nem lehet, de a szentmise, de a közöttünk élő Jézus Krisztus keresztáldozata lényegében nem változik. A földedet elpusztíthatja egy csapás. A megélhetésedet tönkretelheti egy gazdasági válság. Az emberiség békés társadalmi berendezkedését tűzbe, vérbe, könnybe fojthatja egy felfordulás. Ezekre nem számíthatsz biztosan. De a szentmise, de Jézus szeretete, Jézus segítsége soha tönkre nem megy, soha nem változik. Arra mindig és minden körülmények között számíthatsz.

De mondanak még mást is ezek a megszentelt miseruhák. Azt, hogy szent ez a hely, ahol állasz. Szent hely, ahol meg kell változtatnod, meg kell javítanod, meg kell szentelned életedet, lelkedet, egész gondolkodásodat és olyan mélységes istenszeretettel kell magadba szívnod a szentmisén, mint az első keresztény vértanúk szívtak magukba a katakombák szentmiséin. Az egész hétnek közönséges hétköznapjain is olyan mélységes istenszeretettel kell járnod, olyan erős, büszke, öntudatos katolikusnak kell lenned, mint amilyenek az első keresztények voltak, akik sokszor a szentmiséről a börtönbe és a halálba mentek hitükért és katolikus vallásukért. Tanítsanak meg ezek az ősrégi megszentelt ruhák, hogy minden szentmise után jobb, erősebb légy lélekben, minden szentmise után közelebb juss az őskeresztények csodálatos hitéhez és életéhez. Akkor lesz jó misehallgatásod és jó életed.

Látjátok kedves gyermekek, hogy ezek a kis, jelentéktelennek látszó dolgok mennyi mindent mondanak nektek. A gyertya is, a ruhák is tanítanak, hogy Isten fiai, a fénynek, a világosságnak a fiai legyetek. Most kezdődik a nyár, vége az iskolaévnak és a levettefoglalkozásnak. Legyetek Isten fiai a nyáron is, szolgáljatok Istennek a nyáron és az egész életen át is! Akárhogy forduljon az életed sora, a szentmiséhez hűtlen ne légy soha, az Istenhez, vallásodhoz hűtlen ne légy soha! Ha ezt megtartod, akkor akármit hoz is az élet, ha a világ összeomlik is, te tudsz boldog lenni itt a földön is és egy örökkévalóságon át is. Ámen.

(Pünkösöd után V. vasárnap.)

25. A szentmise szertartásai (az oratióig) – 2

Kedves Fiúk! Ha valaki egy előkelő úrhoz akar menni, akkor nem ronthat be hozzá akárhogy, hanem meg kell tartania az illendőség szabályait. A szentmisében a legnagyobb úr elé, az Úr Isten elé járul a pap is és a hívek is, hogy előtte bemutassák hódolatukat. Ezt sem lehet akárhogy végezni, azért a szentmisének is megvannak a pontos illendőségi szabályai, szertartásai.

Mikor a pap az oltárhoz lép, legelső szava a bűnbánat szava. Valahányszor az Úr elé járulunk, mindig súlyos teherként nehezedik bűnösségünk tudata lelkünkre. Súlyos teherként nehezedik ez nemcsak az egyszerű hívőnek, hanem miséző papnak is a lelkére.

Mert, K. F., igaz, hogy a legnagyobb méltóság a földön a papnak a méltósága. Akit az Úr Isten az ő papjává tett, az olyan kitüntetést, olyan magas méltóságot kapott Istentől, hogy szinte az angyalok méltósága is eltörlődik mellette. De ennek a nagy méltóságnak ellenére is, csak megmarad gyarló, bűnös embernek, akit a gonosz lélek éppen úgy megkísért és megpróbál bűnre vinni, mint minden más embert. Tudjuk, hogy a gonosz lélek még az Úr Jézust sem átallotta megkísérteni, igaz, hogy eredménytelenül. Hogyne kísértene meg a papot is, sajnos, sokszor nem eredménytelenül. A gonoszlélek nagyon jól tudja, hogy „megverem a pásztort és szétszéled a nyáj”. Ha egy községnek a papját sikerül neki megrontania, akkor az egész község könnyű zsákmányként fog a karjaiba hullani. Azért a papot még sokkal jobban igyekszik bűnre vinni, a papnak még sokkal erősebb kísértésekkel kell megküzdenie, mint más egyszerű hívőnek. És sajnos, a pap is éppen úgy elbukhat, mint más hívő, sőt az erősebb kísértés miatt talán még jobban. Sajnos meglehet, hogy míg a pap ezreket és ezreket mennyországba segít, addig ő maga elkárhozik. Mindenkinek szól, de talán legjobban a papnak a Szentírás szava: „Félelemmel és rettegéssel munkáljátok örök üdvösségeteket”.

Mikor tehát a pap az oltárhoz lép, legelőször bűnbocsánatért könyörög. Ráakódott a lelkére a bűnök pora. Ezt a közgyónásban Isten, a szentek és a hívek előtt töredelmesen megvallja: Gyónom a mindenható Atya Istennek ... Én vétkem, én igen nagy vétkem ... Kérem a mindenkoron szeplőtelen Szűz Máriát ... imádják a mi Urunkat Istenünket érettem. Ámen. – De nem csak a pap, hanem a hívek is áldozatot mutatnak be Istennek. Nekik is meg kell tisztulniok a lélekre rakodott bűnök porától. Az ő nevükben a ministráns mondja el a közgyónást. Ilyenkor mondják el a hívek is magukban. A közgyónás megtisztít a bocsánatos bűnöktől és így megtisztulva lép a pap a nép képviselőjeként az oltárhoz. Itt elimádkozza a misekezdet nevű rövid kis imát, amit a rádiómisékben latinul énekelni hallotok, majd aztán az oltár közepén felhangzik a karácsonyi angyalok éneke: Gloria in excelsis deo, dicsőség a magasságban Istennek.

Az Istent keresőknek és az Istent megtalálóknak örömeke ez a glória. Itt a szentmisében is Jézushoz sietünk örvendező szívvel, mint azok a betlehemi pásztorok. Egész héten el voltál foglalva a mindennapi gondokkal, most eljuthatsz az Úr Jézus színe elé. A boldog betlehemi pásztorok örömevel törjön fel a te szívedből is az ének: Glória! Dicsőség! ... De ne csak ének legyen az, hanem szent elhatározás is: Te mindent megteszel, hogy a te életedben és a te környezetedben legyen dicsőség az Istennek és legyen béke az embereknek. Ez a kettő összetartozik. Mert mostanában olyan sokszor nincsen dicsősége az Istennek, azért van olyan kevés béke és boldogsága az embereknek.

2. A Glória után megcsókolja a pap az oltárt. Ezt a szentmise folyamán többször megismétli. Az Oltár az Úr Jézus keresztye. Itt az oltáron nyugszik Jézusnak érettünk feláldozott szent teste és kiontott szent vére éppen úgy, mint a keresztfán. Az oltár és a

kereszt csodálatosan egy és ugyanaz, éppenúgy mint a szentmiseáldozat és a keresztáldozat is egy és ugyanaz. Itt az oltáron ölelkezik, kapcsolódik az ég a földdel. Innen árad ránk Jézus vére és kegyelme. Ez a legszentebb, a legdrágább hely az egész világon. Nagyon igaz a Szentírás szava, amit a templomra mond az egyház: Terribilis est locus iste, rettenetes, félelmetes ez a hely. Az Úr Isten csak az ő általa kiválasztott és meghívott felszentelt papot engedi erre a szent helyre. A pap megcsókolja az oltárt, Jézus keresztjét, de nem a feszület által ábrázolt, hanem az igazi, golgotái keresztjét. Magába szívja ezzel a csókkal Krisztus keresztjének kegyelmeit és azután kifordul, kitarja karjait, hogy amit magába szívott azt két kézzel szórja, árassza ki rátok. De kitarja azért is, hogy Krisztus nevében szívére öleljen mindenkit, kicsit és nagyot, szegényt és gazdagot, mint ahogy Jézus a kereszten kitarja karjaival magához ölelte az egész világot.

Kiterjesztett kezekkel köszönti a pap a híveket: Dominus vobiscum. Az úr legyen, az Úr van veletek. Ez örömhír a híveknek. Ezt tanulta, ezt szívta magába a pap Jézus véres keresztje tövében: Nem vagytok magatokra hagyva, nem vagytok árvák, kiteszítottak, segély nélküliek, akit senki meg nem ért. Az Úr veletek van! Ez a köszöntés ősrégi. Az apostolok, mikor a pogányok közé mentek, így köszöntötték őket, így hirdették nekik az örömhírt: Az Úr veletek van ... De fogadjátok is be! Az Úr legyen veletek! Az Úr veletek akar lenni. Mondja az egész falunak: „Íme, az ajtód előtt állok, szíved ajtaja előtt és kopogtatok”. Csak tőletek függ, hogy befogadjátok-e, hogy veletek legyen-e az Úr. „A mai napon, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveteket”: figyelmeztet a Szentírás szava. Nem az Úrnak van szüksége arra, hogy veletek legyen, hanem nektek. Nem az Úr szorul rátok, hanem ti őreá ... De ő adja segítségét szívesen, csak kérjük azt.

A szentmisében kérjük is. Alighogy viszonozza a nép a pap köszöntését: Et cum spiritu tuo: és teveled is legyen az Úr, mindjárt felhangzik a könyörgésre felhívó szó: Oremus, könyörögjünk! Azután egy, két, vagy három könyörgésben Isten elé viszi a pap a nép kéri, kívánni, könyörögni valót. Ezeket az oratiókat gyűjtőimáknak is szoktuk nevezni, mert ezekben gyűjtjük össze és terjesztjük Isten elé minden kérésünket.

Mit csinálj te a szentmisének ebben a részében? Amikor meghallod a köszöntést: Dominus vobiscum, akkor te is kérjed az Urat, hogy valóban legyen veled mindig, életedben és halálodban, de különösen a halálod óráján. Azután ontsd ki Isten elé minden kérésed. Oremus ... Kérj Istentől mindent, amire csak szükséged van. Hiszen van éppen elég kérni valód! Van éppen elég terved, gondod, bajod, van Istentől mit kérned. Hát kérj bátran! Jézus maga biztat erre: Kérjétek, és adatik nektek ... Bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.

K. F.! Ez az előkészület a szentmisére: Bűnbánat, örvendezés, könyörgés. Így készülj elő te is: Bánkódj bűneid felett, örvendezz és könyörögj együtt a pappal, akkor nem lesz unalmas, hanem esemény lesz a számodra a szentmise és akkor jó lesz a szentmishallgatásod. Ámen.

(Elmondva Püünkösöd után XV. vasárnap.)

26. A Szentírás

Kedves Fiúk! A szentmise első részében mi beszélünk, mi imádkozunk. A lépcsőimában a bűnbánat, a glóriában az örvendezés, a könyörgésekben pedig a kérés szava hangzik fel szívünkben. Mikor már így feljutottunk az oltárlépcső bűnbánatától a közvetlen beszélgetés közelségébe, akkor az Úr Isten kezd hozzánk szólni. Akkor az Isten veszi át a szót és beszél hozzánk a szent leckében, az evangéliumban és a prédikációban. Mert a prédikáció is Isten szava. Ott is nem ez vagy az a pap beszél. A pap csak eszköz, csak olyasféle, mint a rádiókagyló, amelyen keresztül az Úr Isten szavai és gondolatai hangzanak felénk. Az egyik jobban, a másik kevésbé jól tudja közvetíteni az Úr Isten szavát, de mindig az Isten szavát kell abból kihallani és mindig mint Isten tanítását kell azt fogadni. Éppen azért nem elég azt csak meghallgatni, hanem követni is kell azokat. És soha nem szabad megsértődni! A prédikáció mindig javítani akar, ha vág, akkor is.

Az első keresztényeknél a prédikáció mindig a mise közben volt. Azért nincs külön megparancsolva a prédikációhallgatás, mert abban az időben lehetetlen volt misét hallgatni prédikáció nélkül.

A prédikációban a pap szaván keresztül szól hozzánk az Úr, a szentleckében és az evangéliumban azonban közvetlenül beszél hozzánk. Először a szentleckét olvassa fel a pap az oltár leckeoldalán. Nagymisében éneklés és mindig így kezdődik: *Lectio epistolae* A *lectio* szóból, ami magyarul felolvasást jelent, lett a „lecke” elnevezés. – Azután átviszi a ministráns a misekönyvet az evangélium oldalra és ott éneklés a pap: *Sequentia sancti evangelii secundum Matheum*. Magyarul: Folytatólagos felolvasás Szent Máté evangéliumából. – Mindig megmondja a nevét az evangélistának, mert tudjuk, hogy négy evangélista van: Szent Máté, Szent Márk, Szent Lukács és Szent János. Ők négyen írták meg az Úr Jézus életének történetét.

A szentlecke is és az evangélium is a Szentírásból, a Bibliából egy rész, és ezáltal az Úr Isten szól hozzánk. Az Úr Jézus itt van előttünk az Oltáriszentségben, a pap pedig az ő szavait mondja, olvassa fel nekünk. Mert mi a Szentírás? Azoknak a könyveknek a gyűjteménye, összesen 72 könyv, amelyeket a Szentlélek sugalmazásából írtak Istentől arra kiválasztott emberek, összesen 40-en.

Az Úr Isten nem úgy csinált, hogy megteremtette az embereket, és azután nem törődött velük. Nem! Hanem amint a jó apa tanítja a gyermekeit, hogy boldogulni tudjanak, úgy a jó Isten is tanítani, irányítani akar bennünket, hogy boldogulni tudjunk itt a földön és a másvilágon. De nem jelenik meg minden egyes embernek külön-külön, és nem mondja el a tanítását mindenkinek külön-külön, hanem kiválasztotta azokat a szent férfiakat, akiket jónak látott és azoknak hozta tudomására mondanivalóját és tanítását. Azoknak parancsolta meg, hogy írják le és hirdessék mindenkinek az Isten akaratát. Az Úr Isten azután vigyázott, hogy valóban azt írják le, amit ő akar. Semmit el ne tévesszenek, semmit meg ne másítsanak abból, hanem az a szentírási könyv valóban az Isten szavát tartalmazza. Éppen úgy, mint mikor valaki házat, vagy földet vesz. Mikor megegyeztek mindenben, akkor elmennek a jegyzőhöz, vagy ügyvédhez, neki megmondják, hogy mi az akaratuk és az ügyvéd megírja a szerződést. De ők vigyáznak, hogy csakugyan az ő akaratuk legyen abba a szerződésbe bele írva. Így vigyázott az Úr Isten is. Így sugalmazta Isten a Szentírást. Így tehát a Szentírásban nincs más, csak az Isten szava, a Szentírásban maga az Úr Isten szól hozzánk.

Ha pedig az Isten beszél hozzánk, kis porszem emberekhez, akkor a legnagyobb tisztelettel és hódolattal kell ezt hallgatnunk. A legnagyobb bizonyossággal kell azt elhinnünk. El kell azt hinnünk, mert az úgy igaz, ahogy ott van, mert az Úr Isten nem hazudik. A legnagyobb bűn volna azt el nem hinni. A legnagyobb bűn volna az Úr Istennek

szemébe vágni, hogy ő hazudik. Mindenki tévedhet, minden lehet hazugság, még az is, amit a magad szemével látsz. De amit a Szentírás hit és erkölcs dolgában tanít, az egészen biztosan igaz, mert az Isten nem tévedhet és nem hazudhat! De nem csak elhinni kell a Szentírás igazságait, hanem engedelmeskedni is kell azoknak. Ha valamit a Szentírás, vagy a Szentírás alapján az Egyház parancsol, azt tulajdonképpen az Isten parancsolja, tehát annak török-szakad engedelmeskedni kell. Mert jaj annak, aki az Istennel merészel szembeszállni.

Igen. Dehát csakugyan így van-e ez? Ezek az írók valóban az Úr Isten szavát írták-e le és magyarán megmondva, nem csapták-e be az embereket? Honnan tudjuk, hogy ezeknek a szent íróknak valóban szólott az Úr? Honnan tudjuk és honnan tudták a régi emberek, hogy ezek a könyvek nem olyan közönséges könyvek, mint a többiek? Mert hallottam már ilyen kitételt is: „A Szentírás is csak olyan közönséges könyv, mint a többi”. K. F.! Ne gondoljátok, hogy a régi emberek hajlandók voltak csak úgy akármit elhinni, különösen akkor, ha olyan súlyos dolgokat követelt ez tőlük, mint a Szentírás. Az Úr Isten megmutatta, hogy az a szent író, valóban az Isten küldötte. Úgy, mint a mai evangéliumban is, amikor a zsidók kételkednek, Jézus csodát tesz. Ebből látták, hogy ő Isten küldötte, és abból látjuk mi is, hogy amit mond az igaz, az az Isten szava. Azokban a régi szent könyvekben nagyon sok jövendölés van, amely pontosan úgy teljesedett be, sokszor ezer év múlva, ahogy az meg volt jövendölve. Ember azt magától meg nem tudta volna mondani, csak Isten. Azok a jövendölések és csodák, amelyeket Isten a Szentírás hitelességének bizonyítására művelt, azok mutatják, hogy a Szentírás nem közönséges könyv, hanem Isten szava.

Hallottam már olyan kifogást is: „Hátha ezeket a csodákat nem jól látták az apostolok és a nagy megilletődésükben mindenütt csodát láttak, ott is, ahol egyáltalán nem is volt csoda?” Vagy hátha nem is úgy írták meg az apostolok a Szentírást, ahogy most van, hanem csak később lopták be ezeket a valóban csodás eseteket? Erre azt lehet mondani: Az apostolok sem estek a fejük lágyára, hogy csodának képzeljenek olyan dolgot, ami meg sem történt. Hogy lehetne bebeszélni valakinek a mai evangélium csodás gyógyítását vagy egy négy napos halott feltámasztását, ha az nem lett volna valóban úgy. Hiszen tudjuk, hogy nem csak ők, hanem mások is, ezren és ezren látták azokat a csodákat. Tömegesen mentek, hogy lássák a feltámasztott Lázárt úgy, hogy a főtanács Lázárt meg is akarta öletni, mert sokan hittek miatta Jézusban. Később sem lehetett azokat a csodákat a Szentírásba belehamisítani, mert megvannak a legrégebb szentírási könyvek, még kézzel írták őket 1700-1800 évvel ezelőtt és azok is szóról-szóra megegyeznek a mostani kiadásokkal. Nem is lehetett megváltoztatni, mert roppant vigyáztak, hogy a legkisebb változás se történhessék benne. Különben is nincs annyi hajad szála, ahányan már meg akarták cáfolni a Szentírás igazságait, de még mindenki rajtavesztett. Minden elképzelhető vádat felhoztak már a Szentírás ellen, de a végén még mindig kisült, hogy mind téves. A Szentírás igazsága, szentsége és hitelessége az ilyen támadások után mindig csak annál fényesebben tűnt ki. Talán hallottatok Papiniról: Nagyon eszes ember, és mint hitetlen, a legnagyobb heveséggel, a legnagyobb gyűlölettel támatta a katolikus vallást és a Szentírást. Egyszer aztán komolyan tanulmányozni kezdte a Szentírást. Mi lett az eredmény? Ma meggyőződéses vallásos, katolikus ember és a legnagyobb tisztelettel tud csak beszélni a Szentírásról. Strindberg, a sokat szenvedett és sok mindent átélt író, aki életében sokat hitetlenkedett is, a halálos ágyán kezébe vette a Szentírást, és azt mondotta leányának: „Margitom, ez az egyetlen, ami igaz.” És ebben igaza van. Lehet minden hazugság, lehet minden tévedés, de a Szentírás az Úr Isten szava, az Isten pedig sem nem téved sem nem hazudik. Mindenki tévedhet, mindenki kételkedhet, kételkedhet még abban is, hogy ti most itt vagytok, abban is, amit saját szemmel látok, de abban, amit Isten mondott, a Szentírásban, nem kételkedhetem soha, mert az mindennél biztosabban igaz.

Ha így beszél ez a világhírű író, akkor kis tudálékos senkik ne merjenek a Szentírás ellen beszélni. Mert mit mondhatnának, amit már régen meg ne cáfoltak volna. És így csak tudatlanságukat mutatnák ki.

K. F.! Mikor a pap az evangéliumot kezdi olvasni, akkor az Úr Jézus kezd hozzánk szólani. Az Úr Jézus szava iránti tiszteletünk jeléül felállunk és kereszttel megjelöljük a homlokunkat, szánkat és mellünket. Ezzel azt fejezzük ki, hogy amit az Úr mond, azt eszünkbe fogadjuk, annak igazságáról biztosan meg vagyunk győződve, azt szánkkal hirdetjük és szívünkbe fogadjuk és meg is tartjuk. Vigyázzatok, K. F., ez a cselekedet ne legyen hazugság! Különösen a szívetekbe fogadjátok minél többször az Isten szavát, olvassátok minél többször a Szentírást! Vegyétek meg azt magatoknak, 1 pengőért már meg lehet kapni. Vegyétek meg és olvassátok, hogy ne csak a Pesti Hirlap meg a Friss Újság és Est pajeszos íróinak szavát hallgassátok és olvassátok minden nap szomjas lélekkel, hanem hallgasd meg azt is, amit a te Urad és Istened mond teneked minden nap. Mert ez nevel téged gazdag lelkű boldog emberré itt a földön és a másvilágon. Ámen.

(Elmondva: P. u. XVIII. vasárnapon.)

27. A szentmise szertartásai – 3

Kedves Fiúk! Mikor az evangélium és a prédikáció szavai elhangzanak a papnak is és a híveknek is a hit szava tör fel a szívéből. Hiszem Uram mindazt, amit Te a Szentírásban és szolgád szava által a prédikációban mondottál nekem. Hiszem és erősen meg vagyok győződve, hogy az úgy igaz, mert hiszen te mondod azt nekem Uram, aki mindent tudsz és mindig igazat mondasz. Ezt fejezi ki a pap a nagy misében énekkel, csendes misében pedig halk imával: Credo in unum Deum, hiszek egy Istenben... Majd elmondja végig a hiszekegyet.

Mikor így előkészültünk az áldozat bemutatására, mikor már elménket elvontuk a hétköznapi gondjaitól és Istenre irányítottuk, akkor megkezdjük a tulajdonképpeni áldozatbemutatást. A pap leveszi a kehelyről a takarót és kis arany tányérkán ég felé emeli a kovásztalan kenyeret, a mi áldozati ajándékunkat és Istennek felajánlja azt: Fogadd el szent Atyánk ezt a tiszta áldozati adományt, amelyet én, a te méltatlan szolgád felajánlok Neked, élő és igaz Istenemnek számtalan bűneim, hibáim és hanyagságaimért, de az összes itt jelenlevőkért és az összes élő és meghalt hívekért is, hogy nekem is, nekik is örök üdvösségükre váljon. – Majd a kelyhet veszi és abba bort és vizet önt és azt is felajánlja Istennek. Miért önt vizet a borba? Azért, mert Jézus is így tett az utolsó vacsorán. De van egy másik értelme is. A bor jelképezi az Isteni természetet, a víz az emberit. És amint a borban elvegyül a víz, éppen úgy kell az embernek is feloldódnia, megnememesednie a szentmisén az Isten természetében. Az őskeresztények maguk vitték minden szentmisében a kenyeret és a bort az oltárhoz. Énekszóval megkerülték az oltárt, letették arra az adományait. Talán ennek a maradványa itt a mi községünkben az, hogy mikor a Máriabesnyőre menő búcsúsok keresztül mennek a községen és bejönnek a mi templomunkba, de a mi búcsúaink is, mikor hazajönnek Besnyőről, megkerülik az oltárt, megcsókolják a pap kezében levő feszületet és pénzt tesznek az oltárra. Későbbi időben az őskeresztények nemcsak kenyeret és bort, hanem inkább annak az értékét, pénzt vittek az oltárra. Majd még később nem az oltárra tették azt, hanem a papnak adták oda. Ha valaki azt akarta, hogy a szentmise kizárólag az ő áldozata legyen, az ő szándékára, akkor csak ő vitte az áldozati ajándékot. Így tesszük ezt ma is, ha valaki azt akarja, hogy ő mutasson be áldozatot Istennek, valamilyen szándékáért, vagy ahogy közönségesen szoktuk mondani, ha valaki szentmisét akar szolgáltatni.

A felajánlás végén a pap megmossa a kezét, hogy jelezze, milyen tiszta kézzel és milyen tiszta lélekkel kell a szentáldozáshoz járulni. Még egy kis ima és a felajánlás véget ért. Következik a szentmisének a legfontosabb része, az úrfelmutatást és az áldozást magában foglaló Canon. Ezt egy gyönyörű ének, a prefatio vezeti be. Nagymisében ezt énekli a pap, és pedig most is azon az ősrégi dallamon, amelyen még az őskeresztények idejében énekelték azt. Olyan egyszerű, és mégis olyan gyönyörű dallam ez, hogy a világhírű zeneszerző Mozart azt mondta, hogy minden szerzeményét oda adná érte, ha ezt a dallamot magáénak mondhatná. Ezt az éneket a pap kiterjesztett kézzel énekli. A szentmisének legtöbb imáját és énekét is így végzi. Miért? Ez is az őskeresztények idejéből maradt meg. Az őskeresztények idejében nem összetett, hanem kiterjesztett kezekkel imádkoztak. A szentmise ma is olyan, még kis külsőségekben is, mint az őskeresztények idejében volt, azért végzi a pap a szentmise nagy részét ma is kiterjesztett kezekkel.

A prefatiótól az áldozásig terjedő részét a szentmisének Canonnak nevezzük. Ez a középpontja és ez a legrégebbi imája a szentmisének. Már 1500-1600 évvel ezelőtt is, sőt már a katakombákban is szinte szóról-szóra így imádkozták azt a vértanú pápák és papok, mint ahogy mi most Üllön imádkozzuk. Hány ezerszer és milliószor hozták már le ezek az ősrégi megszentelt szavak Jézust a földre, ide az oltárra! Ezeket az imákat most nem mondhatom el

mind magyarul mert nincs rá idő. De nem is kell, mert minden jobb imakönyvben benne vannak azok. Éppen most jelent meg az egész misekönyv is magyar nyelven. Aki azt megszerzi magának, mind megtalálja benne.

Az egész Canon két részből áll: Az átváltoztatási részből, amely a Miatyánkig tart és az áldozási részből. Az egésznek középpontja és legfontosabb része az átváltozás, az úrfelmutatás, amikor Jézus lejön hozzánk, és itt trónol a mi községünkben a mi oltárunkon, ahol mi előterjesztjük minden kérésünket és imádkozunk mindenkiért, aki nekünk kedves. Így mindjárt a Canon elején, a csengetés után könyörög a pap az egyházért, a pápáért, püspökért, királyért, majd az élő hozzátartozókért és azokért, akik a misét szolgáltatják. Majd az ég szentjeit kéri, hogy azok is csatlakozzanak hozzánk és leborulva, imádvá fogadják a közénk szálló Istent. A pap még ötször keresztet vet az áldozati ajándékok fölé, jelezve, hogy itt Jézus keresztáldozata ismétlődik meg. Azután megszólal a csengő. A pap kezébe veszi a kenyeret, úgy tesz, mint Jézus tett az utolsó vacsorán: Megáldja és elmondja Jézus szavait: Vegyétek és egyétek, mert ez az én testem. Ezekre a szavakra a kenyér eltűnik, csak a színei maradnak meg, és átváltozik az Jézus szent testévé. Ezekre a szavakra Jézus itt van az oltáron, úgy mint a kereszten ott volt. Azután a kelyhet a borral veszi a kezébe, afölött is elmondja Jézus átváltoztató szavait: „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az új szövetségé, mely értetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára”. Erre a bor is megszűnik, csak a színei maradnak meg és átváltozik az Jézus vérévé. A pap térdet hajt, imádja az oltárunkra közénk szállott Istenembert. A ministráns csenget, az orgona és az ének elhallgat és az egész templom térdre hullva, néma áhítattal imádja a felmutatott szent testet és vért. Imádjuk és forró szeretettel suttogjuk felé szent Tamás apostol hitvalló szavait: Én Uram és én Istenem!

Az úrfelmutatás néma áhítata után ismét felhangzik az ének. A pap három hódoló ima után megemlékezik a holtakról. Ilyenkor a hívek is imádkozzanak elköltözött kedveseikért. Majd a pap önmagunkról és az egész élettelen természetéről is megemlékezik (Per quem haec omnia bona ...), hogy az egész világmindenség részesüljön a megváltás kegyelmeiben. A szentostyával háromszor keresztet vet a kehely fölé, majd mind a kettőt együtt felemeli egy kissé. Valamikor csak ez a kis felemelés volt a szentmisében. Az átváltoztatáskor nem emelték fel az Oltáriszentséget. Az úrfelmutatáskor való felemelés csak a reformáció idejében jött szokásba. A reformátorok tagadták Jézus jelenlétét az oltáriszentségben. A hívő katolikusok annál inkább ki akarták fejezni hitüket és imádasukat, azért mutatták fel az oltáriszentséget, hogy egy szívvel lélekkel imádja azt mindenki a szentmisében. – Ezzel véget is ér a Canon első része. Következik a szentáldozásra való előkészület.

A pap előkészületképpen elmondja, nagymisében elénekli a Miatyánkot. Ebben benne van minden, amit csak az ember kérhet az Úr Istentől. Azután széttöri a szentostyát és annak egy kis részét a kehelybe ejti. Miért teszi ezt? Először azért, mert az Úr Jézus is így tett az utolsó vacsorán: Kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte és tanítványainak adta. De más értelme is van. Régen ezt a kis részt eltették a következő alkalomra és a következő szentmisén tették be a kehelybe. Ezzel jelképezték, hogy a szentmise Jézus keresztáldozatának megszakítás nélküli folytatása. Erről nevezték az öskeresztények és a Szentírás is a szentmisét kenyértörésnek.

A pap közben többször térdet hajt az oltáron jelenlevő Isten imáadására. Azután három nagyon szép előkészítő ima következik, majd a pap megáldozik és a hívek is megáldoznak. Áldozáskor a ministráns háromszor csenget és mindnyájan ismétljük a kafarnaumi százados szavait: Uram nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondjad és meggyógyul az én lelkem.

Az áldozás után még néhány hálaadó ima következik, majd a pap azt mondja: „Ite missa est”. Menjetek, elbocsátás van. Áldás után az utolsó evangélium mégegyszer eszünkbe juttatja, hogy mi is történt a szentmisében: „És az Ige testté lett, és mi közöttünk lakott”.

Jézus testté lett, embertestvérünké lett, de nem csak Betlehemben, hanem most is, itt is, a mi oltárunkon is, és mi közöttünk lakott és köztünk, szívünkben akar lakni egész nap, egész héten és örökké.

K. F.! Körülbelül egy év óta mindig a szentmiséről hallottatok ezen a szentmisén. Most én is azt mondom: Ite missa est! Egy év óta rengeteget hallottatok, hogy milyen végtelenül nagy, milyen végtelenül szent és drága nekünk a szentmise, Jézus szent keresztáldozatának megújítása közöttünk. Most elhagyjuk ezt a tárgyat. Menjetek és úgy szeressétek, úgy értékeljétek a szentmisét, mint ahogy azt megismertétek. Szeressétek, nehogy nektek is szóljon az Úr Jézus szava: „Ha nem jöttem volna és nem tanítottam volna, most bűnötök nem volna” ... Titeket is tanítottalak egy éven át a szentmise végtelen értékére. Tudjátok mi az. Úgy szeressétek, úgy értékeljétek, hogy üdvösségetekre és ne kárhozatotokra legyen az. Ámen.

(Elmondva Pünkösd után XX. vasárnapon.)